Milliyet
ÇOCUK
16 Mayıs 1977 • Sayı 17 5 Lira

*** 19 MAYIS'I KUTLUYORUZ**

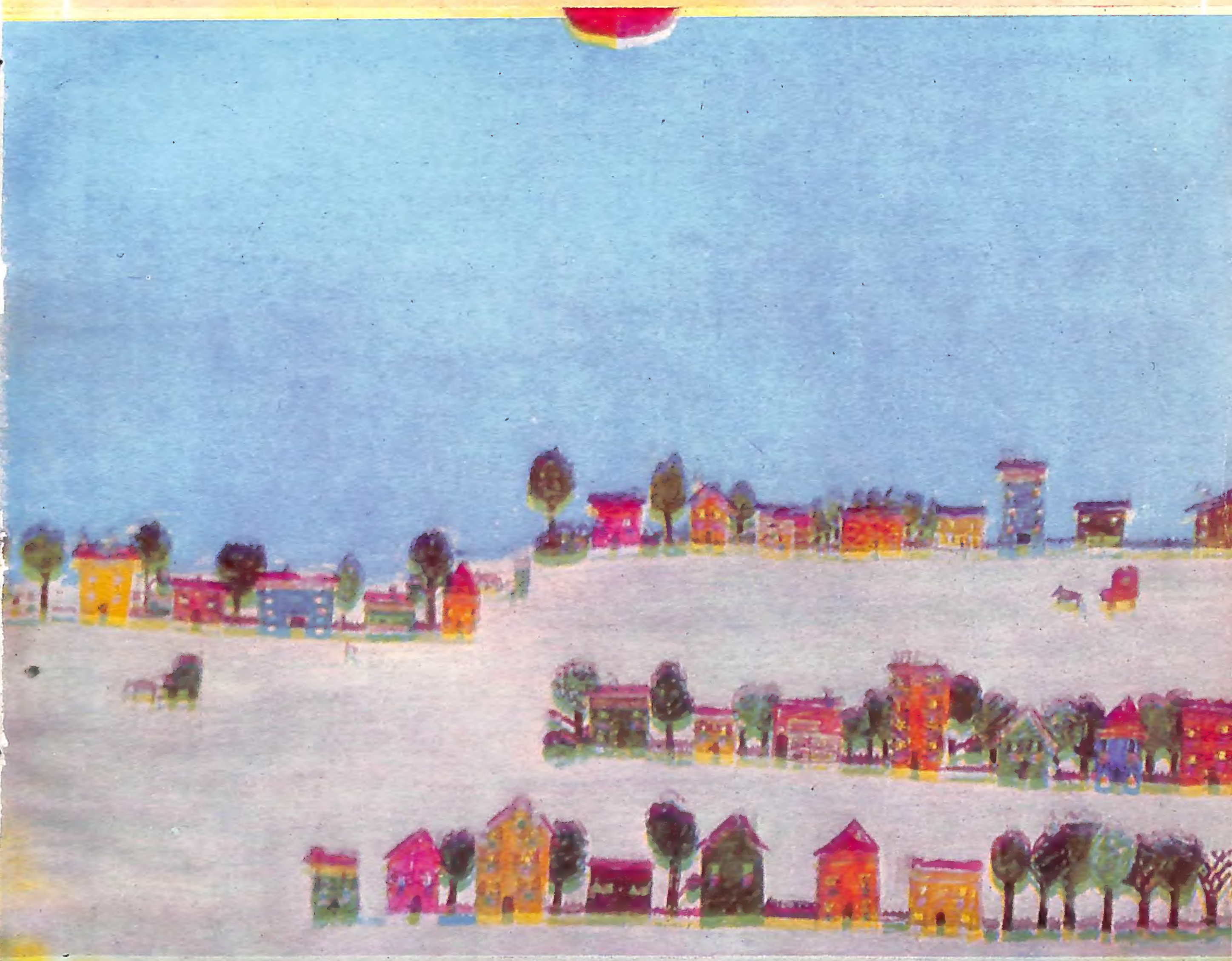

Yarışmamızda birinciliği alan resim

RESİM YARIŞMASININ SONUÇLARI • TÜRKİYE'M • KAŞİFLER
ADNAN ÖZYALÇINER'İN ÖYKÜSÜ
HALDUN TANER • MÜJDAT GEZEN • TEST SORULARI
EN GÜZEL ÇİZGİ-ROMANLAR • YASİN KALECİLİK ÖĞRETİYOR

DERGİMİZİ 385 KURUŞA ALMAK İSTER MİYDİNİZ?

Abone koşulları:

Yıllık (52 sayı)	200 lira
6 aylık (26 sayı)	100 lira

ABONE OLMANIN YARARLARI

Dergimiz aboneleri her sayıyı yaklaşık 385 kuruşa edinmiş olurlar. Ayrıca, her sayı hiç aksamadan zarf içinde kendilerine postayla ulaşır.

NASIL ABONE OLACAKSINIZ?

Dergimize abone olmanın iki yolu var:

1) Türkiye'nin herhangi bir yerindeki bir İş Bankası şubesine gideceksiniz. Abone ücretini İş Bankası Cağaloğlu Şubesi 150 numaralı hesaba yatırmak istediğinizi söyleyecek, ücreti yatırınca bir makbuz alacaksınız.

2) Ya da, abone tutarını posta havalesiyle aşağıdaki adrese göndereceksiniz:

MİLLİYET GAZETESİ
Satış Servisi
Cağaloğlu
İSTANBUL

BİLGİ VERMENİZ YARARLI OLUR

Abone tutarını gönderdikten sonra, yukarıdaki adrese mektupla bilgi vermeniz yararlı olacaktır. Böylece, abone işleminiz çok kısa sürede tamamlanacak ve her hafta derginiz adresinize gönderilecektir.

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır
1977 / Sayı 17

Sahibi
Milliyet Gazetecilik A.Ş.
adına
ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Müdürü
ABDİ İPEKÇİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ÜLKÜ TAMER

Teknik Yönetmen
EDİP ALŞAR

Milliyet Yayın Ltd. Şti.
tarafından hazırlanmıştır
Milliyet Ofset Tesislerinde
basılmıştır
16 Mayıs 1977

Adres
Milliyet Çocuk Dergisi
Milliyet Yayınları
Basın Sarayı
Cağaloğlu — İstanbul

Abone koşulları
Yıllık : 200 TL.
Altı aylık : 100 TL.
Yurt dışı
Yıllık : 350 TL.
Yurt dışı için uçak farkı
her ülkeye göre değişir

Ön kapak
TULYA MADRA
Yarışmamızda
birincilik ödülü
alan resim

Arka kapak
HİNDİSTAN

BİZDEN SİZE

Bu hafta 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutluyoruz, sevgili okurlar. Hepiniz biliyorsunuz: 19 Mayıs, Atatürk'ün Samsun'a çıktığı gündür. 1919 yılının 19 Mayıs'ında, Mustafa Kemal Anadolu'ya ayak basmış ve Kurtuluş Savaşı'nı başlatmıştı. 25. sayfamızda o günün öyküsünü bulacaksınız. Bu yazıyı, hepinizin okuyabilmesi için, Mükerrem Kâmil Su'nun "Ata'nın Romanı" kitabından aldık.

Kapağımızda, Resim Yarışması'nın birincilik ödülünü alan çalışmayı görüyorsunuz. 9 yaşındaki Tulya Madra kardeş yapmış. Yarışmada öteki dereceleri paylaşan resimleri de orta sayfalarımızda sunuyoruz. Hepsini bizler kadar sizlerin de beğeneceğinize inanıyoruz.

Ödüllü yarışmamıza büyük ilgi gösterdiniz. Bu ilgiden cesaret alarak, yeni yarışmalar düzenlemeyi kararlaştırdık. Bu arada, sizin düşüncelerinize de başvuralım. Ne alanlarda yarışmalar düzenlememizi istiyorsunuz? Bize yazarsanız seviniriz.

Birinci cildimiz satışa çıktı. İlk 10 sayımız lüks mukavva ciltli olarak kitapçılarda satılıyor. Fiyatı 65 lira. Kitapçılarda bulamayanlar bizden de isteyebilirler. Dergilerini biriktirmiş okurlarımız için de cilt kapakları hazırlattık. Kitapçılarda 12.5 liraya satılıyor. İstanbul'daki okurlarımız dilerlerse adresimizden alabilirler. Postayla isteyen okurlarımız ise, posta ve paketleme masraflarını da karşılamak üzere 15 liralık posta pulu gönderirlerse, adreslerine cilt kapaklarını gönderebiliriz.

Üç sayı sonra ikinci cildimiz de tamamlanıyor. 13 Haziran'da 21. sayımızla üçüncü cilde başlayacağız. Sizler için büyük yenilikler hazırladık. Neler olduğunu 20. sayımızda açıklayacağız. Göreceksiniz, "Milliyet Çocuk", yazın da elinizden bırakamayacağınız bir dergi olacak.

Bu sayımızın öyküsü Adnan Özyalçıner'den. Çeşitli ödüller kazanmış bu yazarımızı siz de tanıyorsunuz. Onun bir öyküsünü 8. sayımızda yayımlamıştık. İleride başka öykülerini de sunacağız.

Evet, sevgili okurlar, Cemil'in futbol derslerinden sonra, bu sayımızda bir başka milli oyuncumuzun dersleri başlıyor : Yasin kalecilik öğretiyor. Yıllarca milli takımımızın ve Galatasaray'ın kalesini başarıyla koruduktan sonra Amerika'nın Cosmos takımına transfer olan değerli futbolcumuzun bilgilerinden sizler de yararlanacaksınız. Yasin'in derslerini iyi izlerseniz kısa sürede kalecilik yeteneğinizin ne kadar geliştiğini görürsünüz.

Geçen hafta "Oliver Twist" sona ermişti. Bu sayıda bir başka klâsiğe başlıyoruz: Ünlü Amerikan romancısı Herman Melville'in çeşitli dillere çevrilmiş ölümsüz yapıtı "Moby Dick"e... Seveceğinizi umuyoruz.

Kâşifler sayfamızda Jedediah Smith var. Smith'i öteki kâşiflerden ayıran en önemli özelliklerden biri, kendi ülkesini keşfetmesi. Daha önce sizlere tanıttığımız kâşifler, kendi ülkelerinden ayrılıp başka kıtalara gitmişlerdi. Smith ise kendi ülkesinin batısına gitti. Sinemada ve televizyonda "kovboylar yurdu" olarak tanıdığımız vahşi Batı'yı araştırdı. Öyküsünü 32. ve 33. sayfalarımızda bulacaksınız.

Haftaya yeniden buluşmak üzere, hepinize sonsuz ve içten sevgiler...

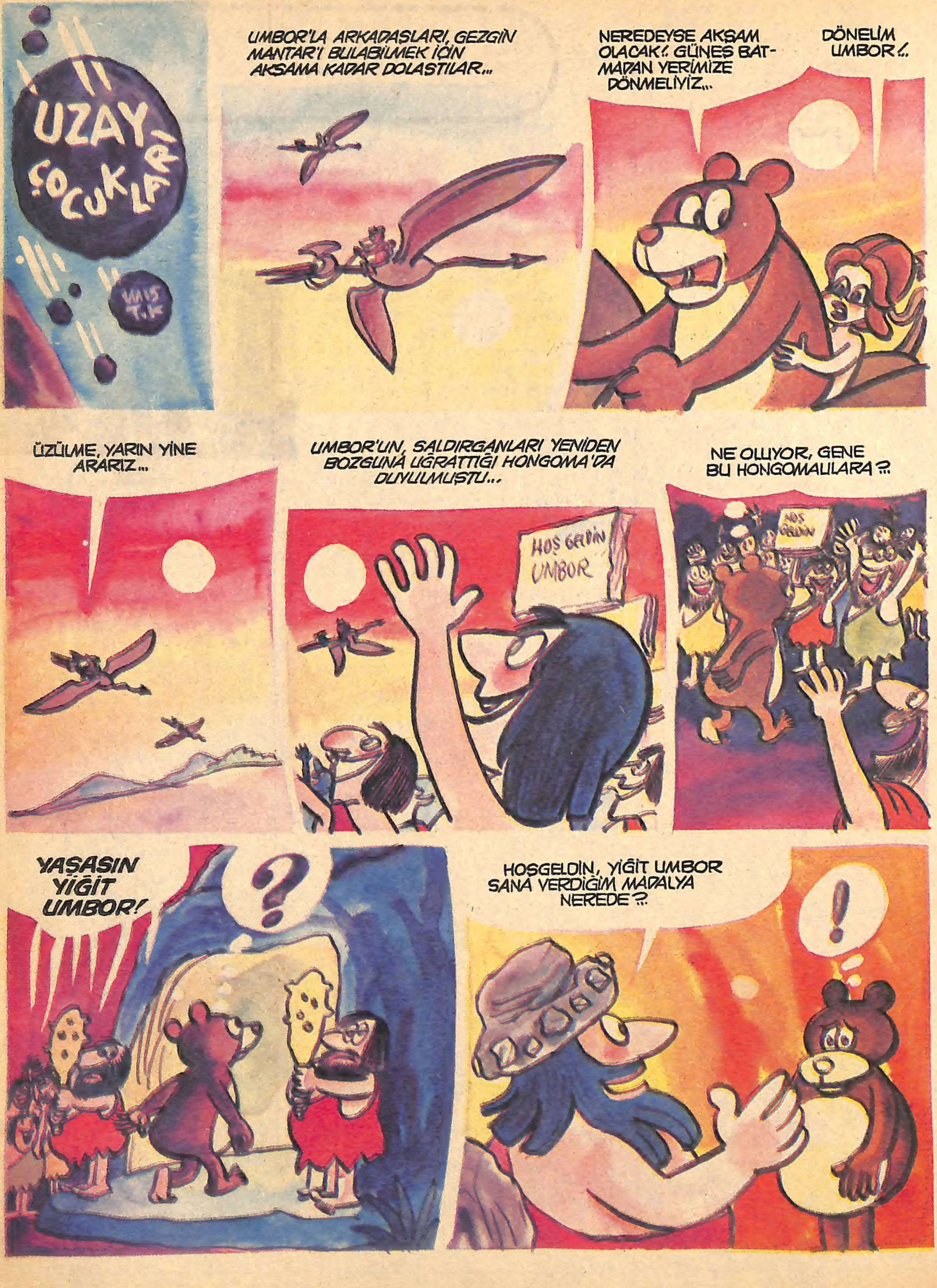
UZAY ÇOCUKLARI
UMBOR'LA ARKADAŞLARI, GEZGİN MANTAR'I BULABİLMEK İÇİN AKŞAMA KADAR DOLAŞTILAR...
NEREDEYSE AKŞAM OLACAK!. GÜNEŞ BATMADAN YERİMİZE DÖNMELİYİZ...
DÖNELİM UMBOR!.
ÜZÜLME, YARIN YİNE ARARIZ...
UMBOR'UN, SALDIRGANLARI YENİDEN BOZGUNA UĞRATTIĞI HONGOMA'DA DUYULMUŞTU...
HOŞ GELDİN UMBOR
NE OLUYOR, GENE BU HONGOMALILARA ?..
HOŞ GELDİN
YAŞASIN YİĞİT UMBOR!
?
HOŞGELDİN, YİĞİT UMBOR SANA VERDİĞİM MADALYA NEREDE ?..
!

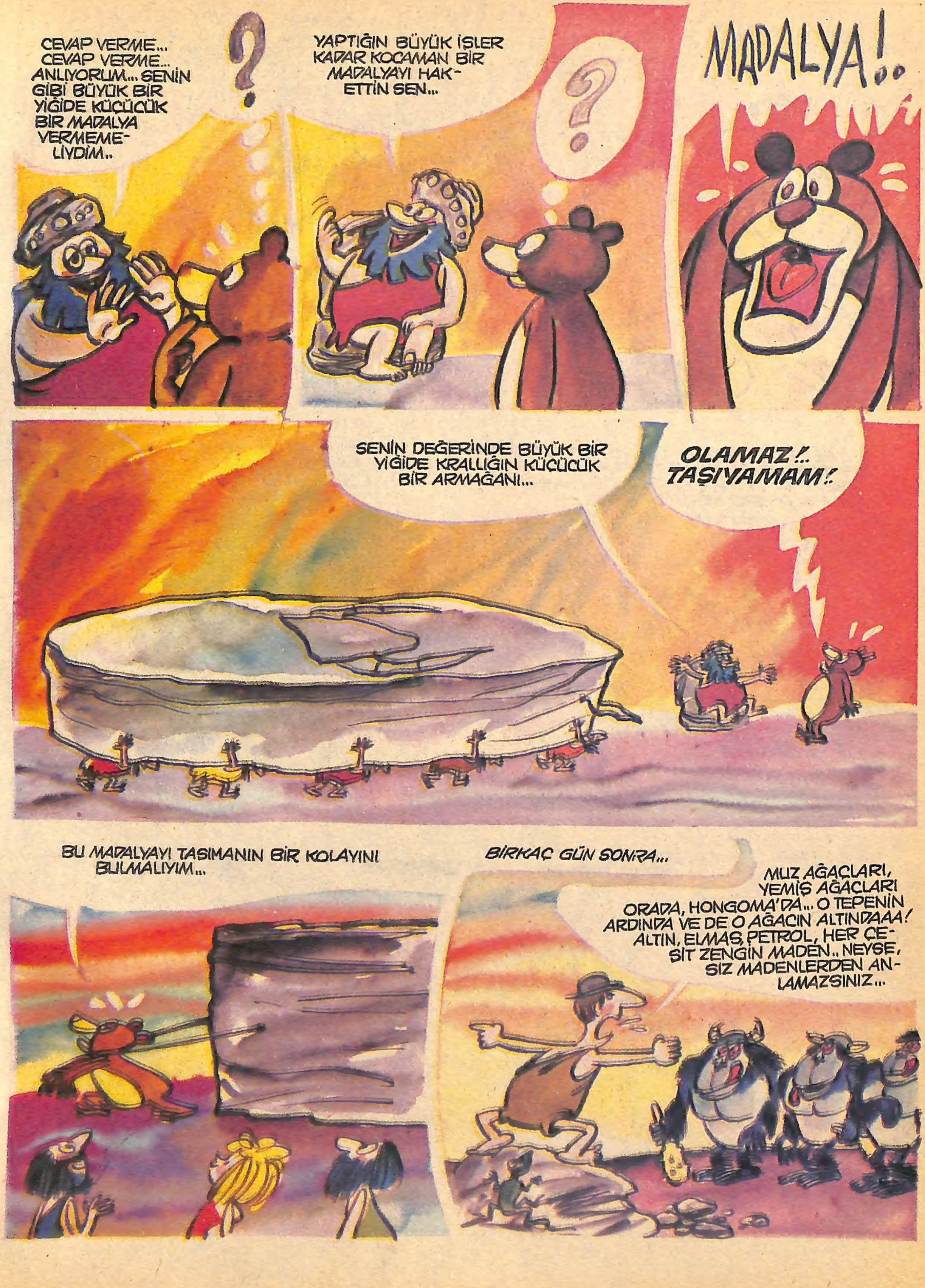
CEVAP VERME... CEVAP VERME... ANLIYORUM... SENİN GİBİ BÜYÜK BİR YİĞİDE KÜÇÜCÜK BİR MADALYA VERMEMELİYDİM..
?
YAPTIĞIN BÜYÜK İŞLER KADAR KOCAMAN BİR MADALYAYI HAKETTİN SEN...
?
MADALYA!..
SENİN DEĞERİNDE BÜYÜK BİR YİĞİDE KRALLIĞIN KÜÇÜCÜK BİR ARMAĞANI...
OLAMAZ!.. TAŞIYAMAM!
BU MADALYAYI TASIMANIN BİR KOLAYINI BULMALIYIM...
BİRKAÇ GÜN SONRA...
MUZ AĞAÇLARI, YEMİŞ AĞAÇLARI ORADA, HONGOMA'DA... O TEPENİN ARDINDA VE DE O AĞACIN ALTINDAAA! ALTIN, ELMAS, PETROL, HER ÇEŞİT ZENGİN MADEN.. NEYSE, SİZ MADENLERDEN ANLAMAZSINIZ...

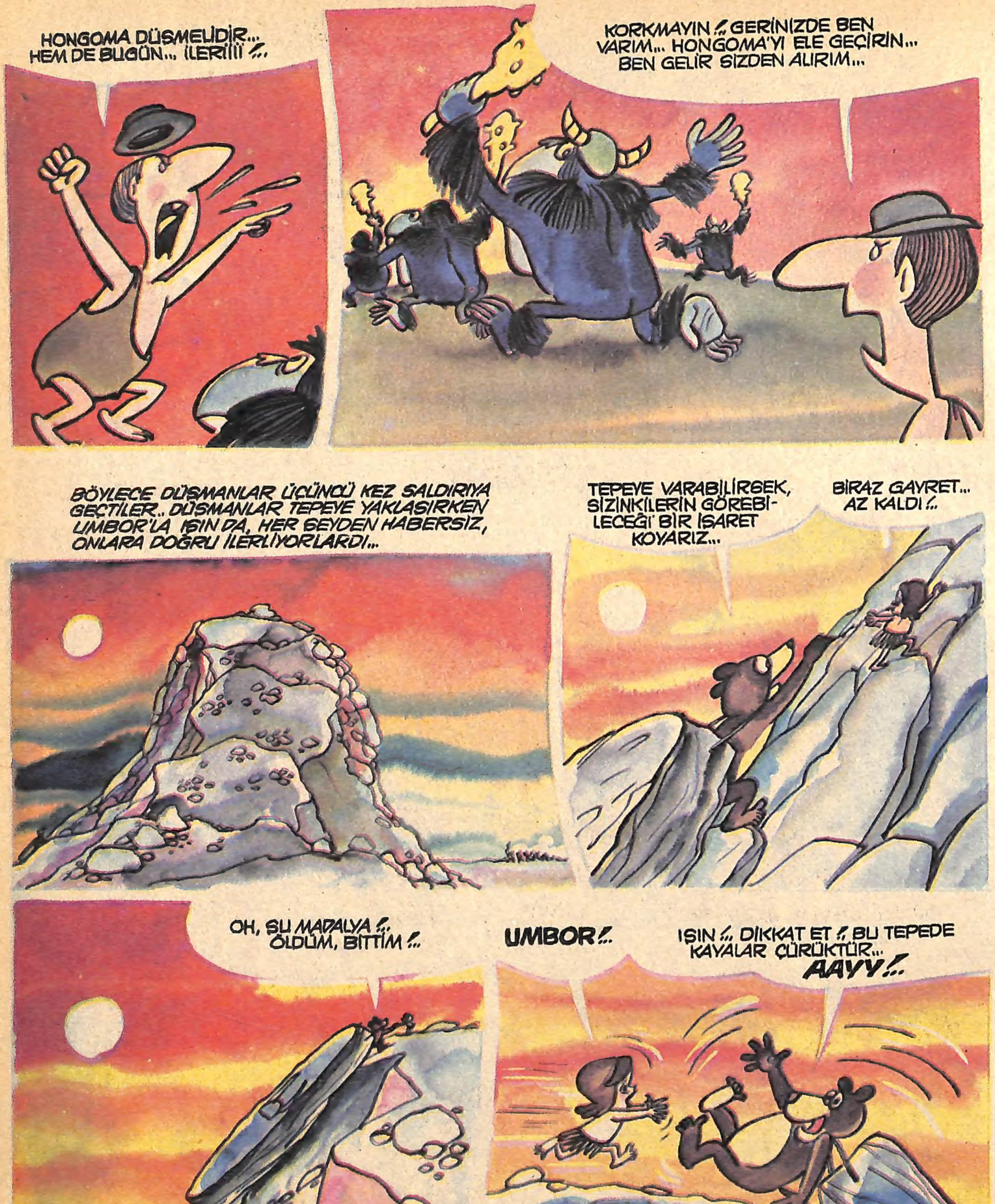
HONGOMA DÜŞMELİDİR... HEM DE BUGÜN... İLERİ!!! !..
KORKMAYIN !.. GERİNİZDE BEN VARIM... HONGOMA'YI ELE GEÇİRİN... BEN GELİR SİZDEN ALIRIM...
BÖYLECE DÜŞMANLAR ÜÇÜNCÜ KEZ SALDIRIYA GEÇTİLER.. DÜŞMANLAR TEPEYE YAKLAŞIRKEN UMBOR'LA IŞIN DA, HER ŞEYDEN HABERSİZ, ONLARA DOĞRU İLERLİYORLARDI...
TEPEYE VARABİLİRSEK, SİZİNKİLERİN GÖREBİLECEĞİ BİR İŞARET KOYARIZ...
BİRAZ GAYRET... AZ KALDI !..
OH, ŞU MADALYA !.. ÖLDÜM, BİTTİM !..
UMBOR !..
IŞIN !.. DİKKAT ET !, BU TEPEDE KAYALAR ÇÜRÜKTÜR... AAYY !..

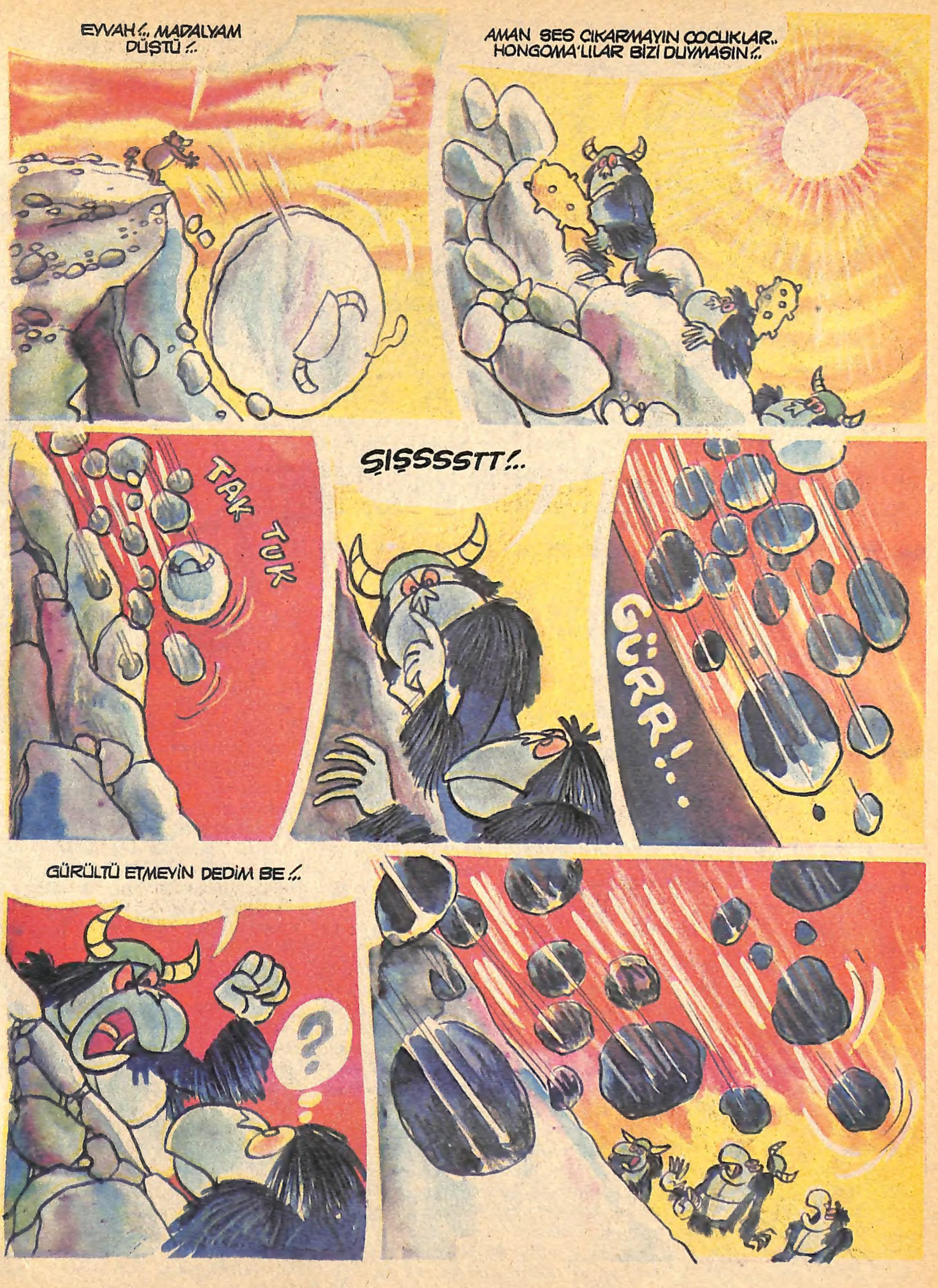
EYVAH !.. MADALYAM DÜŞTÜ !..
AMAN SES ÇIKARMAYIN ÇOCUKLAR.. HONGOMA'LILAR BİZİ DUYMASIN !..
TAK TUK
ŞIŞSSSTT !..
GÜRR !..
GÜRÜLTÜ ETMEYİN DEDİM BE !..
?

Devam edecek

ADNAN ÖZYALÇINER

karagöz baba ile hacivat usta

Osmanlı Devletinin kurucusu Osmangazi'nin oğlu Orhan Bey, Bursa'yı aldığında kırk beş yaşında güçlü bir kumandandı. O sırada babası öldü. Yerine Orhan Bey padişah oldu.

Bursa o günlerde de, bugünkü gibi, yemyeşildi. Şifalı suları, şırıl şırıl akan dereleri, güzel ormanları, geniş yemiş bahçeleri, tepesinden kar eksilmeyen, eski adı Keşiş Dağı olan Uludağı ile şirin bir kentti. Ne var ki bugüne göre daha dağlık, ormanlık bir yerdi. Dik bayırları, yokuşları çoktu. Kentte büyük yapılar yoktu. Küçük evlerden oluşmuştu kent. Orhan Bey, başa geçer geçmez kumandanlarından birini yanına çağırdı.

– Değerli yardımcım, dedi, sözümü iyi dinle. Aldığımız bütün savaş ganimetleri Bizans tekfurlarının hazineleri, hepsi kentin bayındırlığı için harcanacak. Tez elden hanlar, hamamlar, medreseler, okullar yapılsın. Derelere köprüler kurulsun. Yollar düzlensin. Bir de hisar yapılsın. Kalede bayrağımız dalgalansın. Bunun için Anadolu'daki kentlerimizde, çevre köylerde nice yapı ustası, işçi, ırgat varsa buraya getirtilsin. İşlere tez başlansın.

Kumandan, padişahın önünde eğilip :

– Buyruğunuz yerine getirilecektir sultanım, diyerek çekildi.

Orhan Bey, kentin bayındırlık işlerinin yönetimini bu kumandana bırakarak ordunun başında savaşa gitti. Sırasıyla İzmit Körfezi'nin güneyi, İznik, İzmit kentleri Bizanslılardan alındı. Ulubat, Mihaliç, Kirmasti gibi yerler ele geçirildi. Orhan Bey, İznik'i Osmanlıların başkenti yaptı.

Bunlar olurken Bursa alınalı on yılı geçmişti. Bursa'da medreseler, tekkeler yapılmış, okullar açılmıştı. Hanlar, hamamlar kurdurulmuştu. Camiler, mescitler vardı. Hisarın yapımı bitmişti. Görkemli bir yapı olan Bey Sarayı kenti süslüyordu. Nilüfer çayının üstündeki Nilüferhatun köprüsü gergin bir yay gibiydi. Kentte evler çoğalmış, kalabalık artmıştı. Ticaret gelişmişti. Büyük bir çarşı kurulmuştu. Burada demirciler, bakırcılar vardı. Dövme bakırdan türlü kapkacak yapılıyordu. Çeliğine çifte su verilmiş kıvrık kılıçlar hazırlanıyordu. Dokuma tezgâhlarında Bursa Çekmesi denilen yarısı ipek, yarısı iplikten yollu, pırıl pırıl bir kumaş dokunuyordu.

Orhan Bey, sık sık İznik'ten Bursa'ya gelirdi. Kentin her yönden her gün biraz daha geliştiğini gördükçe sevincini gizlemezdi. Kentin yöneticisi olan kumandanını başarılarından dolayı kutlar, armağanlar verirdi.

Yine böyle bir gün, kumandanı yanına çağırdı.

– Adıma bir cami yapılmasını istiyorum, diye buyurdu. Orhan Camisi olarak anılacak olan bu yapı, medresesi, aş verilen yeri, konukevi, hamamı, hanı ve küçük tekkesiyle bir bütün olsun isterim. Yapımı tez bitirilsin. Kentteki ustalar yetmezse çevreden sağlansın. Her yere haber salınsın. Camim, bir yıl sonraki gelişimde tamam olsun.

Orhan Bey, bu buyruğu kumandana verdi. Bir yıl sonra camisini bitmiş göreceğine güvenerek başkent İznik'e gönül rahatlığıyla gitti.

Padişahın buyruğu üstüne caminin yapımı için, Anadolu'nun türlü kentlerinden, köylerden pek çok yapı ustası, taşçılar, duvarcılar, demirciler, sıvacılar, nakkaşlar, çiniciler, işçiler, ırgatlar getirtildi. Hemen yapıma başlandı.

Bu kalabalık işçi topluluğu arasında iki kişi daha ilk günden bütün hepsinin sevgilisi olup çıktı. Bunlar, birbirine taban tabana karşıt iki kişiydi. Davranışlarıyla, konuşmalarıyla, sakallarının rengi ve biçimiyle, hattâ gövde yapısı bakımından birinin az tombalakça, ötekinin ise ince oluşu ile tam zıt kardeşlerdi. İşte bu durumları dolayısıyla da işçilerin ilgisini çekiyor, onları güldürüyorlardı. İkisi de çok iyi arkadaştı.

İlkinin adı Karagöz'dü. İşçiler onu Karagöz Baba diye çağırırlardı aralarında. Çok seviliyordu. Usta bir demirciydi. Asıl adının Kara Oğuz olduğu söylenirdi. Karagöz'e dönüşmesinin nedenini Kara Oğuz adının üst üste, çabuk çabuk söylenmesine bağlayanlar vardı. Orhaneli ilçesinden, Karakeçili aşiretinden gelme bir köylüydü Karagöz. Bütün toprağa bağlı adamlar ve bütün demirciler gibi güçlüydü. Yapılı bir adamdı. Dövdüğü demirden Ağustos göğünü parıldatan yıldızlara eş kıvılcımlar sıçratırdı dört bir yana. Kızıl kor demirin ışıltısı, her zaman, yüzünde pembe pembe yansırdı. Ateş ve demir gibi iki büyük gücün egemenliği elindeydi. Demir, hamur gibi yoğrulurdu örsünde. Bu gücünden dolayı özü sözü bir adamdı. Alabildiğine gerçekçiydi. Tok sözlüydü. Bu davranışları kimine kaba saba gelebilirdi. Ama dürüst mü dürüsttü. Yuvarlak yüzü, kızıl top sakalı, kocaman gözleri iyice sevimli gösterirdi Karagöz'ü. Kafasındaki sarıkla beline bağladığı kırmızı kuşağı ve ayağındaki kırmızı yemenileriyle tam bir halk adamıydı.

İkincisinin adı ise Hacivat'tı. Hacivat duvarcıydı. İşçilerin Hacivat Usta demeleri bundandır. Asıl adının Hacı Ahvad olduğunu söyleyenler vardı. Hacılığı birkaç kere Mekke'ye gitmiş olmasından gelirmiş. Bursalılara Hacı Ahvad demek güç geldiğinden, ortadaki ah hecesini atarak, Hacivat deyip çıkmışlar. Hacivat Usta'nın duvarcılığı dillere destandı. Çekülle duvarın dikliğini ölçerken ya da düzeçle üstüste sıraladığı taşların düzgünlüğünü sınarken kılı kırk yaran bir mimar gibi davranırdı. İnce yapılı, zayıftı. Sivri kara sakalı, incecik bir yüzü vardı. Yumuşak bir adamdı. Herkesin suyuna giderdi. Güleçti. Bilgiç görünmek istediğinden herkese öğüt verir, yol gösterirdi. Ama sonuçta verdiği öğüt işe yaramamış, gösterdiği yol çıkmaz sokakmış. Olsun. Bu her şeyi bilir geçinmesinden de konuşmaları dolambaçlıydı. Kulağını tersinden gösterirdi. Hacivat'ın başında bir keçe külâhı vardı. Karagöz gibi beline kırmızı kuşak sarıp ayağına kırmızı yemeni giyerdi.

Karagöz söze başladığında bütün işçiler kulak kesilirdi. Caminin kubbesinde çalışan keserini, minarenin taşlarını yerleştiren malasını bir an için bırakıp beklerdi. Çünkü az sonra Karagöz'ün kaba saba sözlerine Hacivat öteden incecik sesiyle karşılık verirdi. Ondan sonra da bu karşılıklı atışmalar uzayıp gider, işçiler de kahkahadan kırılırdı. Ardından hepsi, yeni bir güçle işlerine sarılırdı.

Günler haftaları, haftalar ayları kovaladı. Yıl dolmak üzereydi. Caminin bitirilmesi gerekiyordu. Ama yapım bitecek gibi görünmüyordu. Padişah, İznik'ten haber salıp kumandanını sıkıştırıyordu. Kumandan, mimara durumu bildirdi. Mimar, kalfaların kulağını büktü. Sonunda yapım denetçileri işe el koydu: İş, yavaş yürüyordu. Neden? Herkesi bir telâştır aldı. Bütün yöneticiler, suçu kendi üstlerinden atıyordu. Kabak işçilerin başında patladı en son. Onlar yavaş çalışıyor, dalga geçiyordu. Denetçiler, bunun da bir nedeni olmalı dediler. İşçilerin hepsini de cezalandıramazlardı ya. Suç yıkıla yıkıla Karagöz'le Hacivat'ın üstüne yıkıldı. Kollukçular, denetçilere :

— Efendim bu ikisi, dediler, birbirlerine türlü söz atıp sözde şaka ederler. Şaka ederken devletimize de, düzenimize de söverler. Bunlar hoş sözlerle işçileri aldatırlar. Onlar da kahkahalarla gülüp dururlar bu hokkabazlığa. Bu yüzden de işler aksayıp yürümez.

Bunun üzerine padişah, bu iki kışkırtıcının kellelerinin koparılmasını istedi. Karagöz'le Hacivat, evlerinden alınıp götürüldükleri gecenin sabahında öldürüldüler.

Ertesi gün, işçiler, işi bıraktılar.

— Karagöz Baba ile Hacivat Usta olmadan çalışmayız biz, diye direttiler.

Yöneticiler yalvardılar, para etmedi. Zor kullandılar, olmadı. Durumu padişaha ilettiler. Padişah çok kızdı.

— Kim olurmuş bu Karagöz Baba ile Hacivat Usta, diye bağırdı. İşçilerim işi nasıl bırakırmış onlar için. Bunda bir bit yeniği vardır. Tez düzeltilsin bu iş. Yoksa büyüklerin kelleleri bir bir gider...

O zamanlar Bursa'da Şeyh Küşteri adlı bir bilge yaşıyordu.

— Bilse bilse o bilir bu adamların değerini, dedi kumandan yöneticilere. Biz yanlış bir iş ettik. Gidip Şeyh'e danışalım.

Şeyh Küşteri, olanları dinledi. Padişahın kumandanı Şeyh'e :

— Ne olursa sizden olur, diye yalvarıyordu. Bizden yardımınızı esirgemeyin!

Şeyh, gülümseyerek dinliyordu söylenenleri. Ama ağzını açıp bir şey söylemiyordu. O zaman yöneticilerin dili çözüldü. Denetçilerden biri :

— Anlayıp dinlemeden yaptık biz bu işi, dedi.

Ötekisi :

— O iki zavallının suçu olmadığını şimdi biz de biliyoruz.

Kumandan, ezilip büzülerek :

— Kış çok şiddetli geçtiğinden gerekli taşı vaktinde çektiremedik ocaklardan, dedi. Yapımın gecikmesi biraz da bundandır.

Şeyh Küşteri, o zamana kadar yumulu olan gözlerini açtı. Adamlar, yanına geldiğinden beri ilk olarak konuştu :

— Merak etmeyin... İşçiler, yarın sabah işlerinin başında olacak. Yalnız bu gece hepsini tekkeye getireceksiniz. Sizler de geleceksiniz.

Adamlar gittikten sonra şeyh, saydamlaştırılmış deve derisine Karagöz Baba ile Hacivat Usta'nın resimlerini çizdi. Resimleri, nakış gibi, renk renk boyadı. İkisinin de kuşakları ile yemenileri kırmızı kırmızıydı. Karagöz'ün kızıl top sakalı, Hacivat'ın kara sivri sakalı aynı boyadaydı. Karagöz'ün sarığı, Hacivat'ın külâhı yerli yerindeydi. Tıpkı yaşarken oldukları gibi.

Geceleyin tekkeye gelen işçiler, ak bir perdeyle karşılaştılar. Perde, apaydınlıktı. Başka her yer karanlık. O anda, arkasından aydınlatılmış bu ışıklı perdenin ortasında önce Karagöz Baba tombalak haliyle, yuvarlana yuvarlana, ardından Hacivat Usta ince gövdesi, çıt kırıldım tavrıyla, oldukları gibi, belirmesinler mi!... Hee Karagöz Baba'nın kendi sesiyle konuşarak arkadaşlarını selâmlaması, ardından Hacivat'ın incecik sesinin duyulması işçileri şaşkına çevirip kendilerinden geçirdi. Arkadaşlarına yeniden kavuştukları için sevinçten ağladılar.

Bütün işçiler, ertesi gün, cami yapımına büyük bir hızla giriştiler. Bunu duyan padişah, şeyhi saraya çağırtıp Karagöz ile Hacivat'ı görmek istedi. Perdede onları seyrederken yöneticilerin yalan sözlerine inanmakla yaptığı haksızlığı anladı. Haksız yere öldürttüğü bu iki işçiyi ölümsüzlüğe kavuşturan Küşteri'ye armağanlar verdi. Karagöz'e Bursa'da bir mezar yaptırılmasını söyledi.

İşte o günden beri, Karagöz'le Hacivat, hoş sözleri, güldürücü davranışlarıyla, bütün haksızlıkların üstesinden gelerek, aramızda yaşıyor.

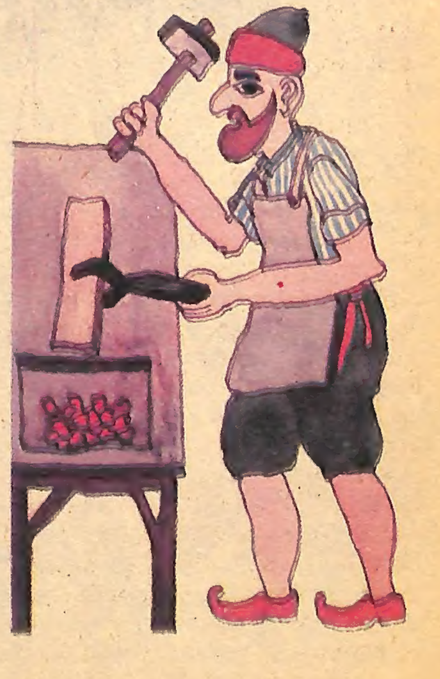

haldun taner

yan tutan seyirciler

Akhalılar ve Troyalılar aşağıda kapışırken Olympos'un tepesinde toplanan tanrılar ve tanrıçalar da yukardan savaşın gidişini ilgi ile izliyorlardı. Ne var ki hiç biri de tarafsız değildi. Her biri bir yan tutuyordu. Örneğin Athene ve Hera, Troyalılara diş bilemekte idiler. Onurları yaralanmış birer tanrıça olarak Paris'in İda dağındaki o güzellik yarışmasında Aphrodite'yi birinci seçip kendilerini küçük düşürüşünü bir türlü unutamamışlardı.

* * *

Aphrodite ise Paris'e karşı duyduğu yakınlıktan ve ona verdiği sözden dolayı artık Troyalıların koruyucusu olmuştu. Şimdi yukardan Priamos'un sarayına, orada tatlı tatlı konuşan Paris'le sevgilisi Helena'ya sevgiyle bakıyordu; ama Athene ile Hera, aldatılmış Menelaos'dan yana idiler. Onu haklı buluyorlardı. Troyalıların son anda mızıkçılık edip verdikleri sözü tutmayışlarından, tam yenileceği sırada Paris'in ortadan kayboluşundan deliye dönen Akhalıların hıncını körüklüyorlardı.

* * *

Zeus yan tutmaz görünüyordu. Ama Athene ile Hera ağzından girip burnundan çıkarak onu da kendi yanlarına çekmeye çalışıyorlardı. Zeus'un kararsızlığı karşısında iki tanrıça şeytanca bir plan kurdular. Athene göklerden indi, bir erkek kılığına girdi Troyalıların karargâhına süzüldü. Orada tanınmış ve saygın bir savaşcı olan Pandaros'u buldu. Onu biraz pohpohladı. Okunu alıp Menelaos'u vurursa ne büyük üne kavuşacağını, tarihe geçeceğini, Paris ve Troyalılar tarafından nasıl ödüllendirileceğini ballandıra ballandıra anlattı.

* * *

Pandaros bu sözlere kandı, yayını ve okunu kavradı, nişan aldı. Apollon'a dua etti ve okunu attı. Ok doğru Menelaos'a gidiyordu, ama tanrılar onun yönünü değiştirdiler. Menelaos'un ölmesini istemiyorlardı. Ok Menelaosun bacağını sıyırıp geçti. Ama derisini kanattı. Ordan koyu bir kan akmaya başladı. Agamemnon kardeşine koştu. Siyah kan uğursuzluk sayılıyordu. Buna çok üzüldü.

* * *

Ne yemin ne and dinlemeyip durmadan oyun bozan Troyalıların bu kaypak tutumlarına da ayrıca çok kızıyor, onlara lânetler yağdırıyordu.

* * *

Doktor Makhaon koştu geldi. Oku çekti, yarayı yıkadı, üzerine ağrı kesici bitkiler koydu. Agamemnon yeni bir hınçla savaşçılarına koştu. Onlara hucum emri verdi. Hektor da öte yanda savaşçılarının başına geçmişti. İki ordu yeniden kapıştı. tanrılar ve tanrıçalar gökyüzündeki localarından yine savaşı izlemeye daldılar.

* * *

Athene ile Hera'nın istediği olmuştu. Kıran kırana bir döğüş başladı yeniden.

totoş

ÖZET : Totoş ve arkadaşları bir yarışmayı kazanıp Afrikaya giderler. Bindikleri uçağa haydutlar bomba koyarlar. Amaçları uçaktaki Cumhurbaşkanını kaçırmaktır.

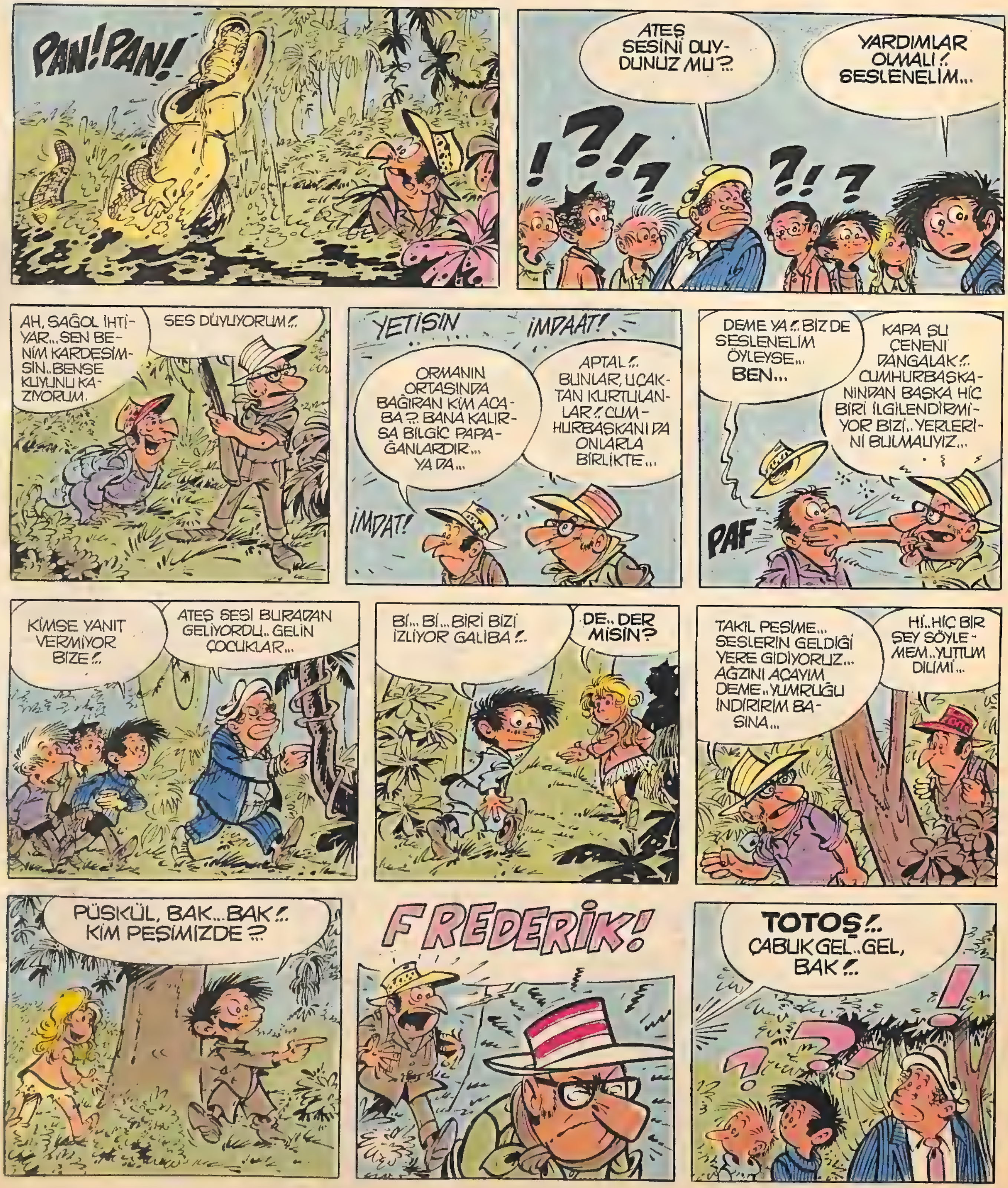
PAN! PAN!
ATEŞ SESİNİ DUYDUNUZ MU ?..
YARDIMLAR OLMALI !.. SESLENELİM...
! ? ! ?
? ! ?
AH, SAĞOL İHTİYAR... SEN BENİM KARDEŞİMSİN.. BENSE KUYUNU KAZIYORUM.
SES DUYUYORUM !..
YETİŞİN
İMDAAT!
ORMANIN ORTASINDA BAĞIRAN KİM ACABA ?.. BANA KALIRSA BİLGİÇ PAPAĞANLARDIR... YA DA...
APTAL !.. BUNLAR, UÇAKTAN KURTULANLAR !.. CUMHURBAŞKANI DA ONLARLA BİRLİKTE...
İMDAT!
DEME YA !.. BİZ DE SESLENELİM ÖYLEYSE... BEN...
KAPA ŞU ÇENENİ DANGALAK !.. CUMHURBAŞKANINDAN BAŞKA HİÇ BİRİ İLGİLENDİRMİYOR BİZİ.. YERLERİNİ BULMALIYIZ...
PAF
KİMSE YANIT VERMİYOR BİZE !..
ATEŞ SESİ BURADAN GELİYORDU.. GELİN ÇOCUKLAR...
Bİ... Bİ... BİRİ BİZİ İZLİYOR GALİBA !..
DE.. DER MİSİN ?
TAKIL PEŞİME... SESLERİN GELDİĞİ YERE GİDİYORUZ... AĞZINI AÇAYIM DEME.. YUMRUĞU İNDİRİRİM BAŞINA...
Hİ.. HİÇ BİR ŞEY SÖYLEMEM.. YUTTUM DİLİMİ...
PÜSKÜL, BAK... BAK !.. KİM PEŞİMİZDE ?..
FREDERİK!
TOTOŞ !.. ÇABUK GEL.. GEL, BAK !..
? ? !

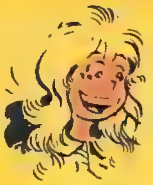

totoş

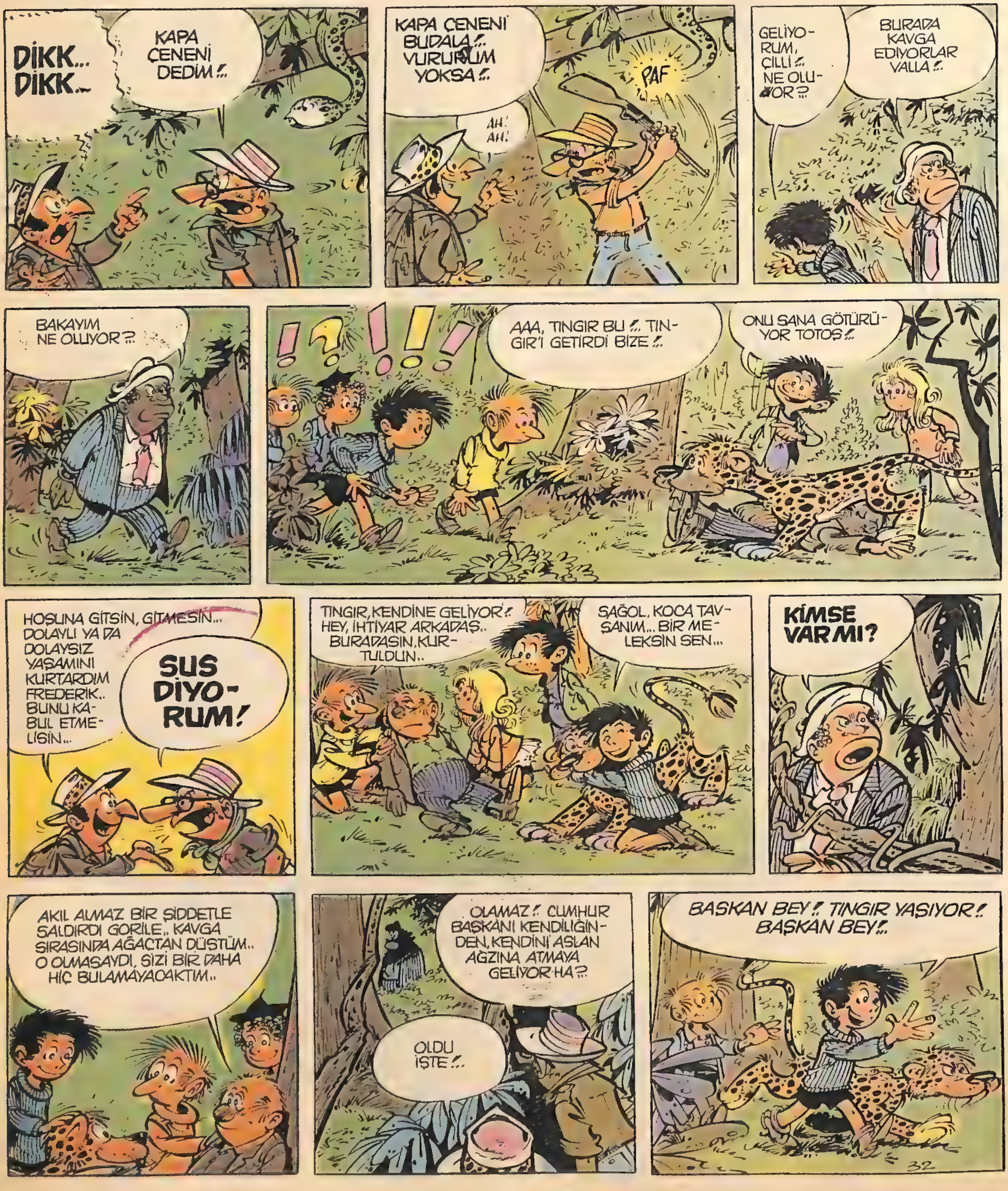
DİKK... DİKK...
KAPA ÇENENİ DEDİM!..
KAPA ÇENENİ BUDALA!.. VURURUM YOKSA!..
AH! AH!
PAF
GELİYORUM, ÇİLLİ!.. NE OLUYOR?
BURADA KAVGA EDİYORLAR VALLA!..
BAKAYIM NE OLUYOR?
! ? ! ! !
AAA, TINGIR BU!.. TINGIR'I GETİRDİ BİZE!..
ONU SANA GÖTÜRÜYOR TOTOŞ!..
HOŞUNA GİTSİN, GİTMESİN... DOLAYLI YA DA DOLAYSIZ YAŞAMINI KURTARDIM FREDERİK.. BUNU KABUL ETMELİSİN...
SUS DİYORUM!
TINGIR, KENDİNE GELİYOR! HEY, İHTİYAR ARKADAŞ.. BURADASIN, KURTULDUN..
SAĞOL, KOCA TAVŞANIM... BİR MELEKSİN SEN...
KİMSE VAR MI?
AKIL ALMAZ BİR ŞİDDETLE SALDIRDI GORİLE.. KAVGA SIRASINDA AĞAÇTAN DÜŞTÜM.. O OLMASAYDI, SİZİ BİR DAHA HİÇ BULAMAYACAKTIM..
OLAMAZ! CUMHUR BAŞKANI KENDİLİĞİNDEN, KENDİNİ ASLAN AĞZINA ATMAYA GELİYOR HA?
OLDU İŞTE!..
BAŞKAN BEY! TINGIR YAŞIYOR! BAŞKAN BEY!..
32

büyük yolculuk

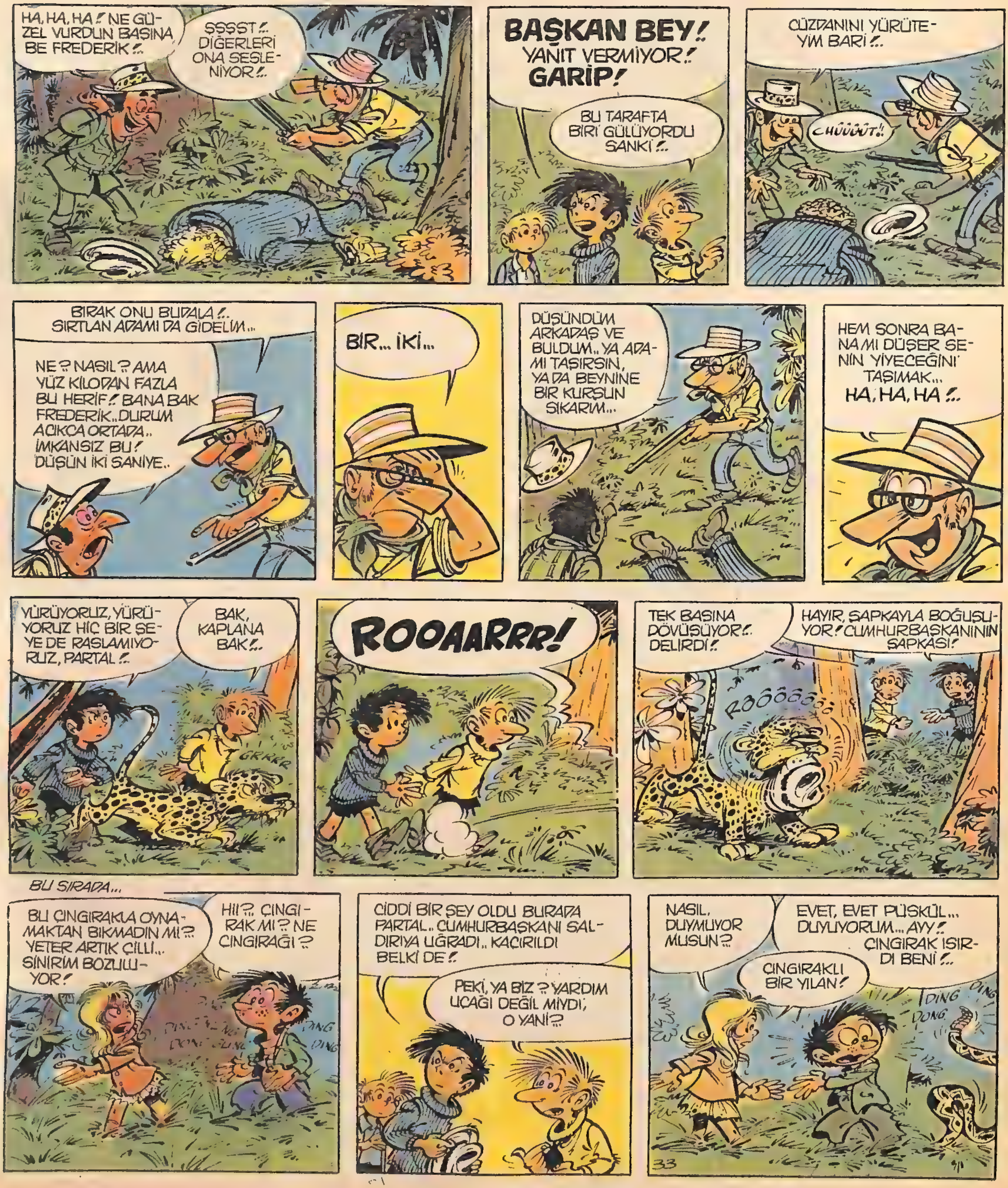
HA, HA, HA! NE GÜZEL VURDUN BAŞINA BE FREDERİK!..
SSSST!.. DİĞERLERİ ONA SESLENİYOR!..
BAŞKAN BEY!. YANIT VERMİYOR!. GARİP!
BU TARAFTA BİRİ GÜLÜYORDU SANKİ!..
CÜZDANINI YÜRÜTEYİM BARİ!..
CHÛÛÛÛT!!
BIRAK ONU BUDALA!.. SIRTLAN ADAMI DA GİDELİM...
NE? NASIL? AMA YÜZ KİLODAN FAZLA BU HERİF! BANA BAK FREDERİK..DURUM AÇIKÇA ORTADA.. İMKANSIZ BU! DÜŞÜN İKİ SANİYE..
BİR... İKİ...
DÜŞÜNDÜM ARKADAŞ VE BULDUM.. YA ADAMI TAŞIRSIN, YA DA BEYNİNE BİR KURŞUN SIKARIM...
HEM SONRA BANA MI DÜŞER SENİN YİYECEĞİNİ TAŞIMAK... HA, HA, HA!..
YÜRÜYORUZ, YÜRÜYORUZ HİÇ BİR ŞEYE DE RASLAMIYORUZ, PARTAL!..
BAK, KAPLANA BAK!..
GRRRR
ROOAARRR!
TEK BAŞINA DÖVÜŞÜYOR!. DELİRDİ!
HAYIR, ŞAPKAYLA BOĞUŞUYOR! CUMHURBAŞKANININ ŞAPKASI!
ROÔÔÔÔÔ
BU SIRADA...
BU ÇINGIRAKLA OYNAMAKTAN BIKMADIN MI? YETER ARTIK ÇİLLİ.. SİNİRİM BOZULUYOR!
HI? ÇINGIRAK MI? NE ÇINGIRAĞI?
DING DING
CİDDİ BİR ŞEY OLDU BURADA PARTAL.. CUMHURBAŞKANI SALDIRIYA UĞRADI.. KAÇIRILDI BELKİ DE!
PEKİ, YA BİZ? YARDIM UÇAĞI DEĞİL MİYDİ, O YANİ?
NASIL, DUYMUYOR MUSUN?
EVET, EVET PÜSKÜL... DUYUYORUM... AYY! ÇINGIRAK ISIRDI BENİ!..
ÇINGIRAKLI BİR YILAN!
DING DONG DING
33

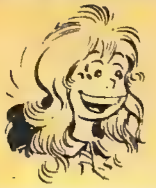

totoş

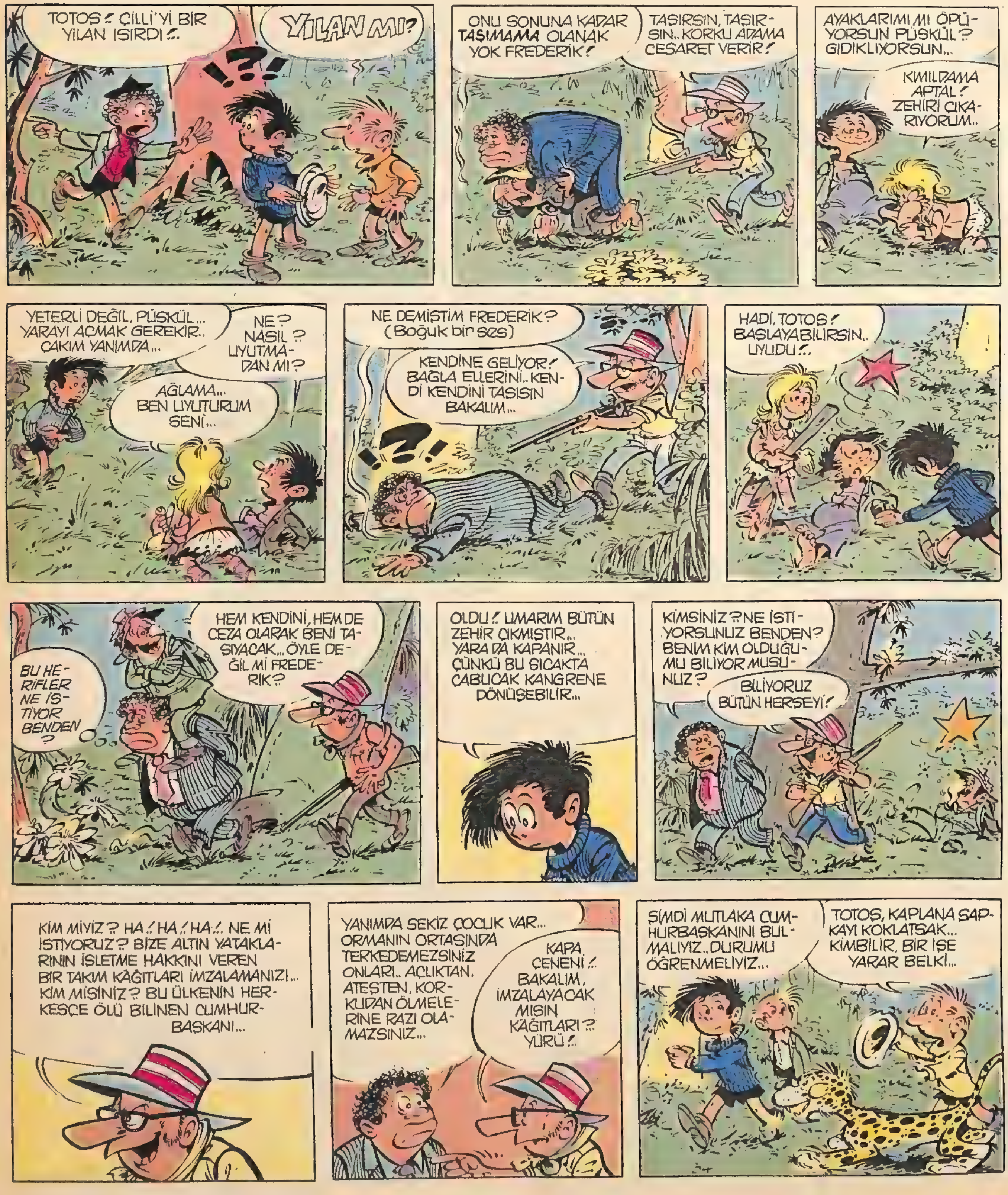
TOTOŞ! ÇİLLİ'Yİ BİR YILAN ISIRDI!..
YILAN MI?
!?!
ONU SONUNA KADAR TAŞIMAMA OLANAK YOK FREDERİK!
TAŞIRSIN, TAŞIRSIN.. KORKU ADAMA CESARET VERİR!
AYAKLARIMI MI ÖPÜYORSUN PÜSKÜL? GIDIKLIYORSUN..
KIMILDAMA APTAL! ZEHİRİ ÇIKARIYORUM..
YETERLİ DEĞİL, PÜSKÜL... YARAYI AÇMAK GEREKİR.. ÇAKIM YANIMDA...
NE? NASIL? UYUTMADAN MI?
AĞLAMA... BEN UYUTURUM SENİ...
NE DEMİŞTİM FREDERİK? (Boğuk bir ses)
KENDİNE GELİYOR! BAĞLA ELLERİNİ.. KENDİ KENDİNİ TAŞISIN BAKALIM...
!?!
HADİ, TOTOŞ! BAŞLAYABİLİRSİN.. UYUDU!..
BU HERİFLER NE İSTİYOR BENDEN?
HEM KENDİNİ, HEM DE CEZA OLARAK BENİ TAŞIYACAK... ÖYLE DEĞİL Mİ FREDERİK?
OLDU! UMARIM BÜTÜN ZEHİR ÇIKMIŞTIR.. YARA DA KAPANIR... ÇÜNKÜ BU SICAKTA ÇABUCAK KANGRENE DÖNÜŞEBİLİR...
KİMSİNİZ? NE İSTİYORSUNUZ BENDEN? BENİM KİM OLDUĞUMU BİLİYOR MUSUNUZ?
BİLİYORUZ BÜTÜN HERŞEYİ!
KİM MİYİZ? HA! HA! HA!. NE Mİ İSTİYORUZ? BİZE ALTIN YATAKLARININ İŞLETME HAKKINI VEREN BİR TAKIM KAĞITLARI İMZALAMANIZI... KİM MİSİNİZ? BU ÜLKENİN HERKESÇE ÖLÜ BİLİNEN CUMHURBAŞKANI...
YANIMDA SEKİZ ÇOCUK VAR... ORMANIN ORTASINDA TERKEDEMEZSİNİZ ONLARI.. AÇLIKTAN, ATEŞTEN, KORKUDAN ÖLMELERİNE RAZI OLAMAZSINIZ...
KAPA ÇENENİ! BAKALIM, İMZALAYACAK MISIN KAĞITLARI? YÜRÜ!
ŞİMDİ MUTLAKA CUMHURBAŞKANINI BULMALIYIZ.. DURUMU ÖĞRENMELİYİZ...
TOTOŞ, KAPLANA ŞAPKAYI KOKLATSAK... KİMBİLİR, BİR İŞE YARAR BELKİ...

büyük yolculuk

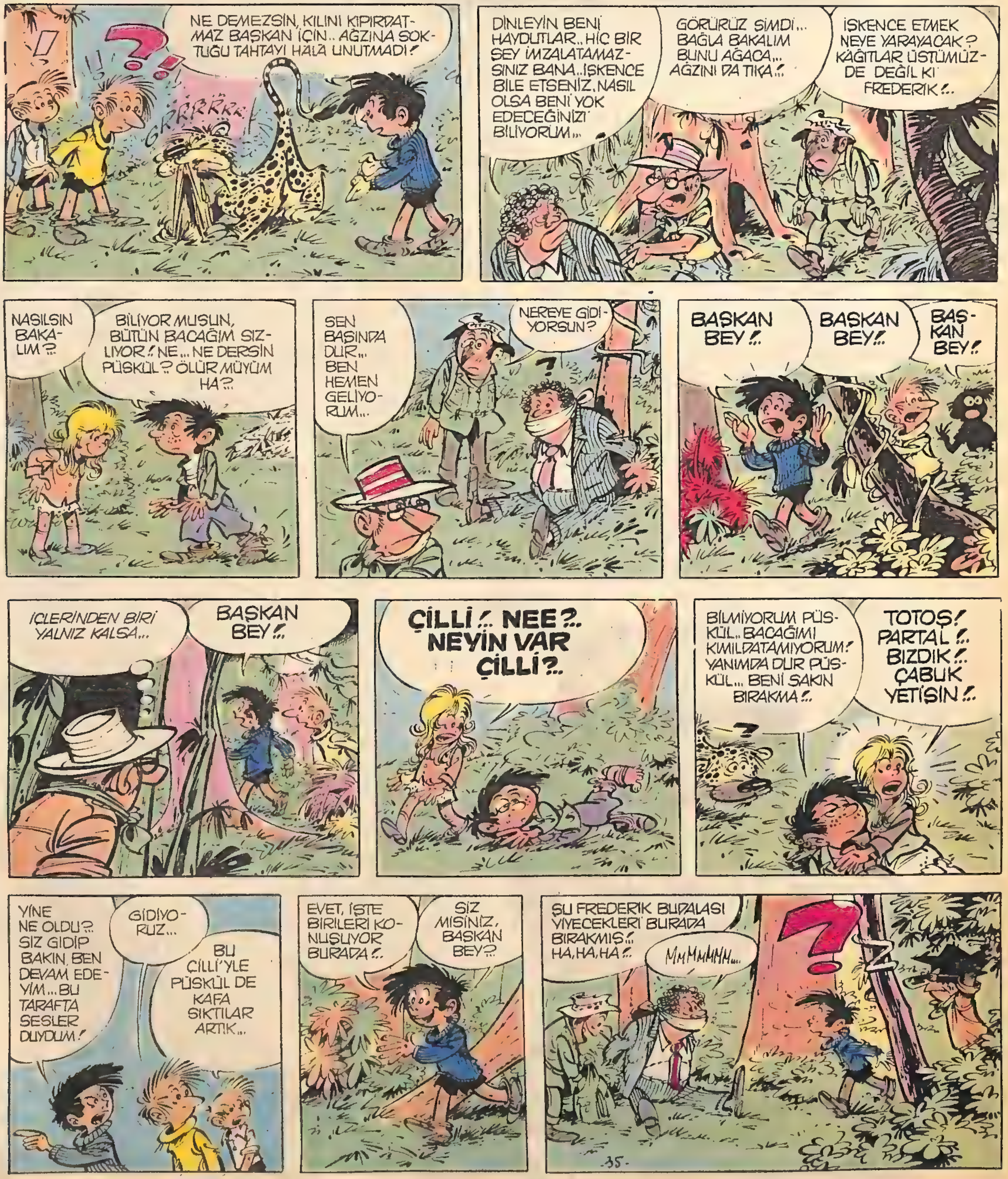
NE DEMEZSİN, KILINI KIPIRDATMAZ BAŞKAN İÇİN.. AĞZINA SOKTUĞU TAHTAYI HALA UNUTMADI!
GRRRRRR
DİNLEYİN BENİ HAYDUTLAR.. HİÇ BİR ŞEY İMZALATAMAZSINIZ BANA.. İŞKENCE BİLE ETSENİZ, NASIL OLSA BENİ YOK EDECEĞİNİZİ BİLİYORUM...
GÖRÜRÜZ ŞİMDİ... BAĞLA BAKALIM BUNU AĞACA... AĞZINI DA TIKA!..
İŞKENCE ETMEK NEYE YARAYACAK? KAĞITLAR ÜSTÜMÜZDE DEĞİL KI FREDERIK!..
NASILSIN BAKALIM?..
BİLİYOR MUSUN, BÜTÜN BACAĞIM SIZLIYOR! NE... NE DERSİN PÜSKÜL? ÖLÜR MÜYÜM HA?..
SEN BAŞINDA DUR... BEN HEMEN GELİYORUM...
NEREYE GİDİYORSUN?
BAŞKAN BEY!..
BAŞKAN BEY!..
BAŞKAN BEY!
İÇLERİNDEN BİRİ YALNIZ KALSA...
BAŞKAN BEY!..
ÇİLLİ!.. NEE?.. NEYİN VAR ÇİLLİ?..
BİLMİYORUM PÜSKÜL.. BACAĞIMI KIMILDATAMIYORUM! YANIMDA DUR PÜSKÜL... BENİ SAKIN BIRAKMA!..
TOTOŞ! PARTAL!.. BIZDIK!.. ÇABUK YETİŞİN!..
YİNE NE OLDU?.. SİZ GİDİP BAKIN, BEN DEVAM EDEYİM... BU TARAFTA SESLER DUYDUM!
GİDİYORUZ...
BU ÇİLLİ'YLE PÜSKÜL DE KAFA SIKTILAR ARTIK...
EVET, İŞTE BİRİLERİ KONUŞUYOR BURADA!..
SİZ MİSİNİZ, BAŞKAN BEY?..
ŞU FREDERIK BUDALASI YİYECEKLERİ BURADA BIRAKMIŞ!.. HA,HA,HA!..
MMMMMMM...
-35-

Devam edecek

MÜJDAT GEZEN

aptal hamdi

Hamdi'ye sordum :

— Ne dedin Hamdi ?

— Sen madem komiksin, neden beni güldürmüyorsun ?

Başımıza iş aldık anlaşılan.

— Haklısın, dedim. Yalnız seni değil, genellikle hiç kimseyi güldüremiyorum son zamanlarda.

— Neden ?

— Bunun nedenini sana anlatmam gene sonuç vermeyecek arkadaşım. Çünkü ya ben kendimi kaptırıp fazla yukardan konuşuyorum ya da sen beni yeterince dinlemiyorsun. Bu yüzden anlaşamıyoruz.

— Bana hakaret ettin, dedi.

— Neden o ?

— Yani senin anlattıklarını ben anlamıyorum demek istedin.

— Öyle bir şey demek istemedim. Tam tersi, ben anlatamıyorum, dedim.

— Anlat, bu kez anlayacağım, dedi.

— Neyi anlatacaktım ?

— Neden bizi güldüremediğini.

— Pekâlâ, öyleyse dinle, anlatıyorum: Neden güldüremiyorum, daha doğrusu güldürmek istemiyorum.Dinliyor musun ?

— Dinliyorum ve anlıyorum, devam et.

— Bu aralar güldüremiyorum Hamdi, çünkü ben yalnızca güldürmeyi sevmiyorum, dedim.

— Nasıl yani ?

Durum zorlaşıyor. Bu çocuğa "güldürürken düşündürmek gerektiğini, toplumda aksayan yerlere güldürerek değinmek istediğimi" nasıl anlatacağım ?

— Hamdi, dedim. Yani ben güldürürken biraz da düşündürmek istiyorum.

— Yani bilmece mi soracaksın ?

Buyrun, İşin içinden çıkmak olanaksız.

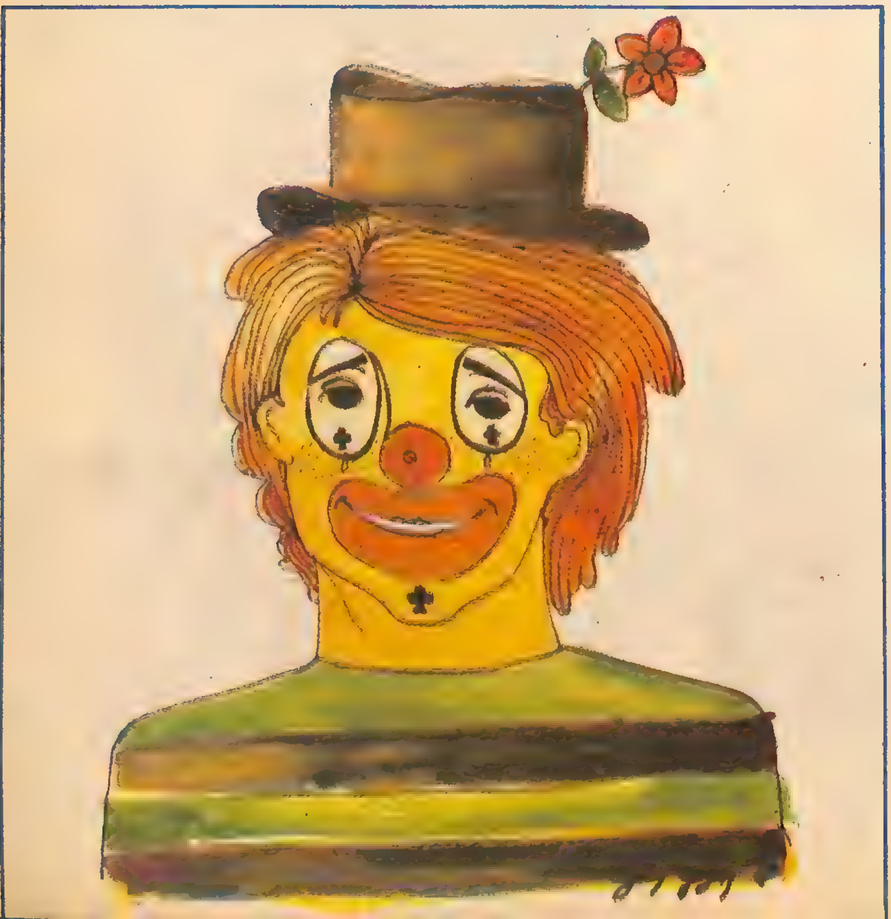

— Öyle değil, yani... Gel istersen bu konuyu başka bir zamana bırakalım.

— Yani anlattıklarını anlamadığımı mı söylemek istiyorsun.

— Öyle değil Hamdi. Ben anlatamıyorum.

Elinden kurtuluş yok. Birden aklıma bir çözüm yolu geldi :

— Seni güldüreceğim, dedim.

— Nasıl ? dedi.

— Palyaçoları sever misin ?

— Hiç görmedim ama görsem severim herhalde.

— Bana beş dakika izin ver. Sana palyaço olacağım.

— Beni güldürecek misin ? dedi.

— Söz veriyorum, güldüreceğim.

Çocuk tiyatrom zamanından kalma tüm palyaço kostüm ve makyaj malzemelerim bir tahta bavulun içindedir. Öylece durup beni beklerler. Belki bir gün onlarla beraber olurum umuduyla.

Makyajım tam olmamakla beraber perukamı geçirince idare etti. Poposundan pudra fışkırtan şırıngamı da takıp Hamdi'nin karşısına fırlayıverdim. Cebimdeki şırıngayı sıkıverince bol tulumumun arkasından dumanlar çıkıverdi... Baktım Hamdi gülmüyor. Bir takla attım, o sırada kırmızı top burnum yere düştü, alıp yerine yapıştırdım ve sözde öyle hızlı itmişim ki elimi, yere düştüm. Baktım Hamdi gene gülmüyor. Küçük sandalyemi güzelce yerleştirdim. Üzerine oturur oturmaz parça parça oldu ve kendimi yerde buldum. Hamdi'de gene bir hareket yok... Ben eskiden bu numaralarla bütün çocukları rahatlıkla güldürürdüm. Ya artık bende iş kalmamış ya da şimdiki çocuklar böyle sebepsiz komikliklere gülmüyorlar, diye düşündüm.

— Gülmüyorsun, dedim...

Ses çıkarmadı. Üzülmüştüm. Bunu ona belli etmek istemedim. Peruğumu çıkardım. Burnumu cebime koydum. Öylece kaldım.

Baktım Hamdi kıkır kıkır gülüyor.

— Ne oldu, neden gülüyorsun? dedim.

— Saçını avucuna aldın, burnunu da cebine koydun, dedi.

— Evet ne olmuş? Ne var bunda gülünecek ?

— Çok komik. Saçın elinde duruyor, burnun da cebinde.

Doğrusu gerçekten komik bir şeydi bu. Soyut bir şey. Burnum cebimde. Başladım ben de gülmeye. Uzun süre güldük durduk Hamdi'yle. Ve bir kez daha anladım ki, çocuklar neye güleceklerini daha iyi biliyorlar. Hattâ neye üzüleceklerini de...

her sayı bir konuk

Hazırlayan : ERHAN AKYILDIZ

yeliz

İstanbul'da, Bebek'te doğdum. 1955 yılında. İlkokul ikinci sınıfa kadar Bebek'teki Tevfik Fikret İlkokulu'nda, ikinci sınıftan sonra da Etiler'deki Hasan Ali Yücel İlkokulu'nda okudum. Çocukluk günlerimin en güzel anıları Küçük Bebek'teki iki katlı, bahçeli evimizde geçti. Çok iyi anlaşan bir arkadaş topluluğumuz vardı. Okul dönüşünde arkadaşlarla etmediğimiz yaramazlık kalmazdı. Eve her gün yara bere içinde dönerdim. O günlerde, büyüklerimin, "Bu çocuk kız değil erkek olacakmış," dediklerini anımsarım...

Hasan Ali Yücel İlkokulu'nun dördüncü sınıfına devam ettiğim günlerde Etiler'de bir cambazhane kurulmuştu. Okuldan çıktıktan sonra arkadaşlarla oraya gider, onların gösterilerini izlerdik... O günlerde bizim evin balkonunun parmaklıkları onarım amacıyla çıkarılıp bahçeye konulmuştu. Annemin evde olmadığı bir gün, mahalledeki arkadaşları toplayıp, cambazhanede gördüğümüz gösterileri bizim bahçede uygulamaya başladık. Ben elimde büyük bir sırıkla parmaklıklar üzerinde yürüme numarası yapacaktım. Bir ara dengemi kaybedip düştüm. Ağzım parmaklıkların demirine çarpınca ön dişlerimden biri kırıldı...

Akşam yemeğinde kırılan dişimi görmemeleri için elimi ağzıma kapayarak oturuyor, yemek yemiyordum. Sonunda durumu anladılar ve bir daha bu tür gösteriler yapmamı sıkı sıkı tembih ettiler. İş bununla da kalmıyordu. En büyük korkum, dişçiye gitmekti. Tam sekiz yıl dişsiz gezdim. Günün birinde Saint Michel Lisesi'nden konser teklifi alınca, seyircilerin karşısına dişsiz çıkmamak için kendimi dişçi koltuğunda buldum. Bu acıya katlandım ama, ne yazık ki konser iptal edildi...

Ortaokula İtalyan Ortaokulu'nda başladım. O günlerin de yaşamımda ayrı bir yeri var. Şarkıcılığı düşlediğim günler, ortaokulda iken başlamıştı. Boş ders oldu mu arkadaşlarımı toplayıp onlara şarkı söylerdim...

Günün birinde arzularım gerçekleşti ve ilk plâğımı doldurdum. Ne yazık ki, yoğun, hareketli şarkıcılık günleri derslerimi aksatmama neden oldu. Sonunda okul ve müziği bir arada yürütemeyip okulu bırakmak zorunda kaldım. Bugün şarkıcılığı çok seviyorum ama, o güzel okul yıllarının özlemini de duyuyorum...

PEMBE PANTER

ÖZET : Pembe Panter bir altın arayıcısıyla tanışır. Ona altın madeninin haritasını verir.

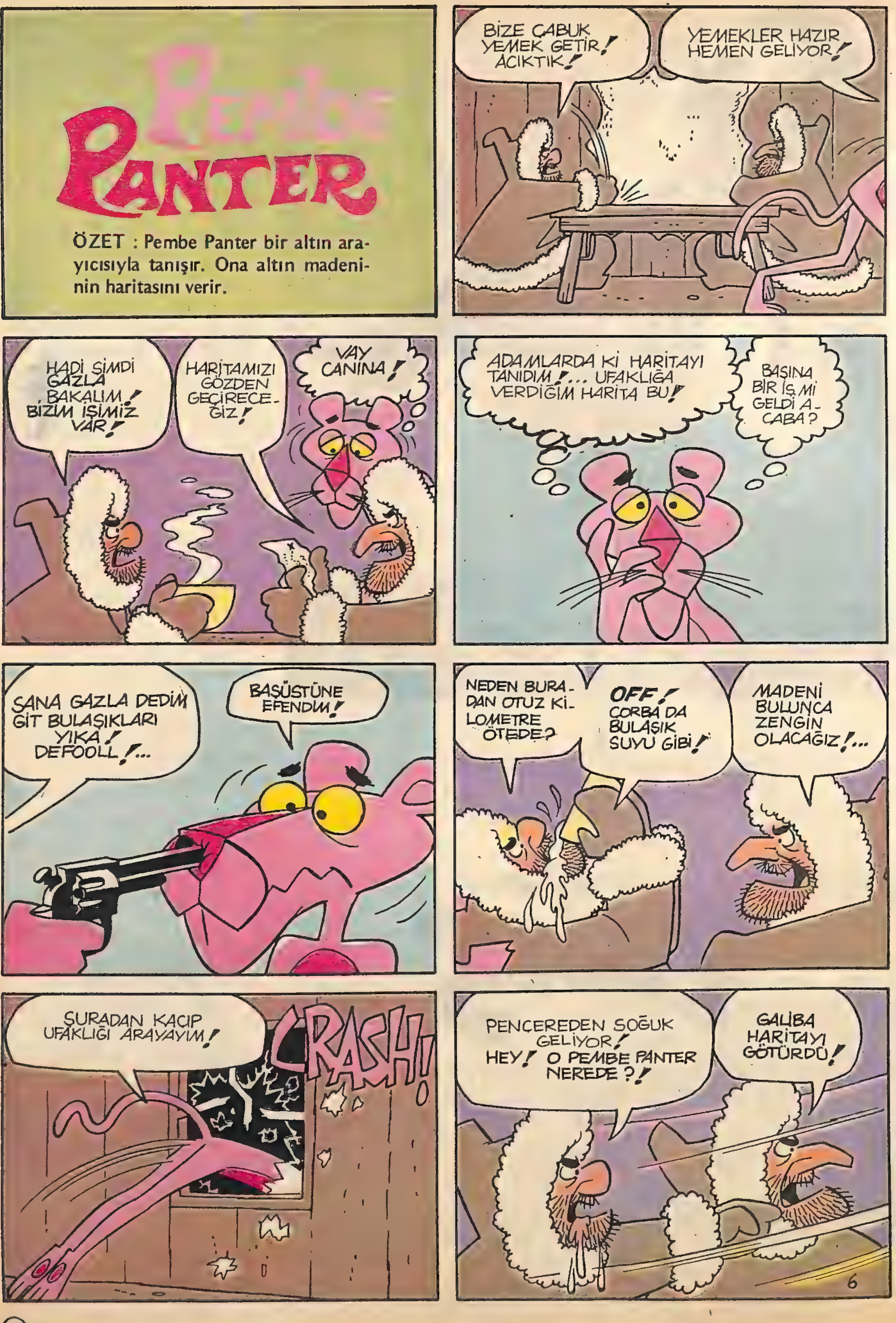
BİZE ÇABUK YEMEK GETİR! ACIKTIK!
YEMEKLER HAZIR HEMEN GELİYOR!
HADİ ŞİMDİ GAZLA BAKALIM! BİZİM İŞİMİZ VAR!
HARİTAMIZI GÖZDEN GEÇİRECEĞİZ!
VAY CANINA!
ADAMLARDA Kİ HARİTAYI TANIDIM!... UFAKLIĞA VERDİĞİM HARİTA BU!
BAŞINA BİR İŞ Mİ GELDİ ACABA?
SANA GAZLA DEDİM GİT BULAŞIKLARI YIKA! DEFOOLL!...
BAŞÜSTÜNE EFENDİM!
NEDEN BURADAN OTUZ KİLOMETRE ÖTEDE?
OFF! ÇORBA DA BULAŞIK SUYU GİBİ!
MADENİ BULUNCA ZENGİN OLACAĞIZ!...
ŞURADAN KAÇIP UFAKLIĞI ARAYAYIM!
CRASH!
PENCEREDEN SOĞUK GELİYOR! HEY! O PEMBE PANTER NEREDE?!
GALİBA HARİTAYI GÖTÜRDÜ!
6

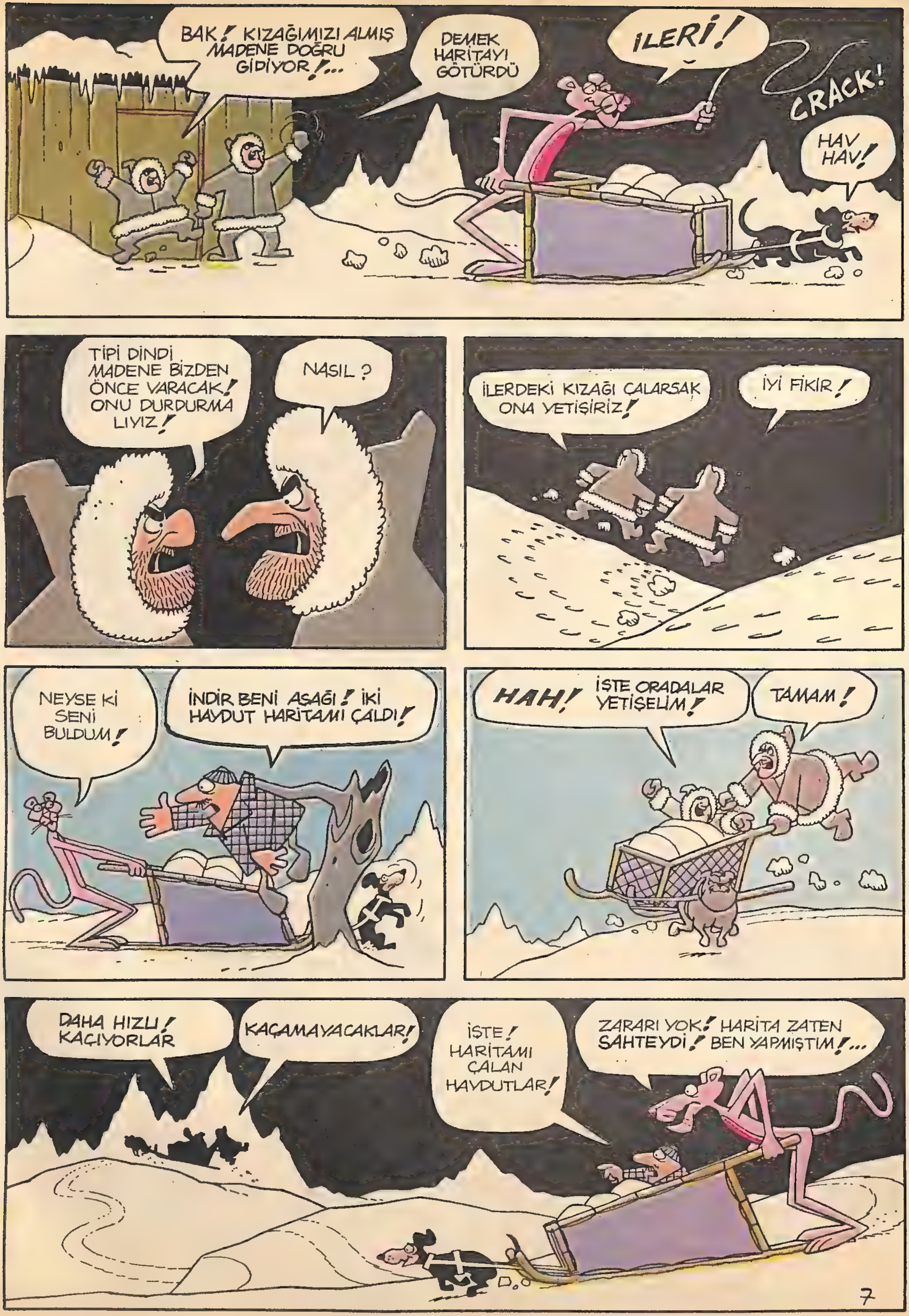
BAK! KIZAĞIMIZI ALMIŞ MADENE DOĞRU GİDİYOR!...
DEMEK HARİTAYI GÖTÜRDÜ
İLERİ!
CRACK!
HAV HAV!
TİPİ DİNDİ MADENE BİZDEN ÖNCE VARACAK! ONU DURDURMALIYIZ!
NASIL?
İLERDEKİ KIZAĞI ÇALARSAK ONA YETİŞİRİZ!
İYİ FİKİR!
NEYSE Kİ SENİ BULDUM!
İNDİR BENİ AŞAĞI! İKİ HAYDUT HARİTAMI ÇALDI!
HAH! İŞTE ORADALAR YETİŞELİM!
TAMAM!
DAHA HIZLI! KAÇIYORLAR
KAÇAMAYACAKLAR!
İŞTE! HARİTAMI ÇALAN HAYDUTLAR!
ZARARI YOK! HARİTA ZATEN SAHTEYDİ! BEN YAPMIŞTIM!...
7

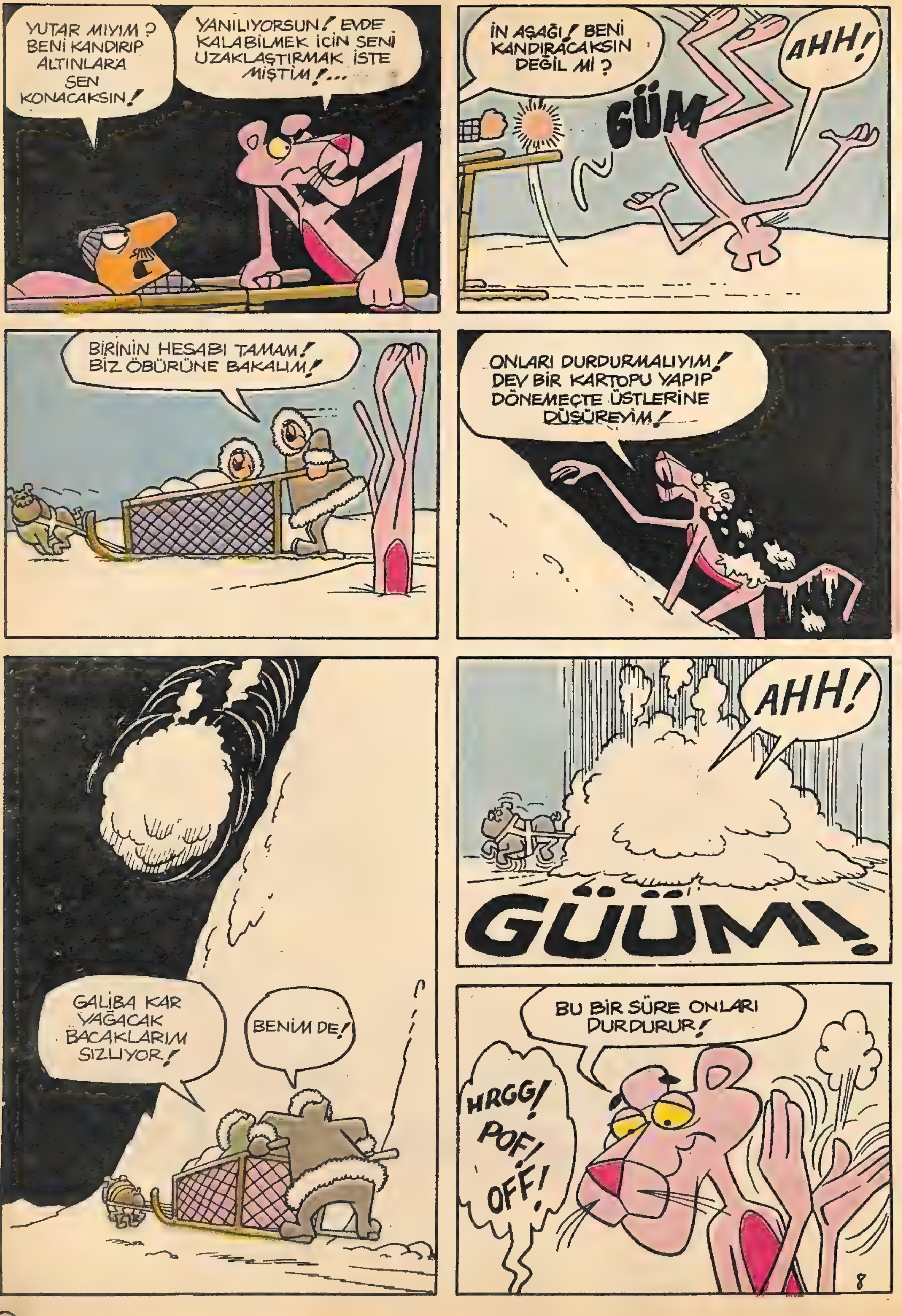
YUTAR MIYIM ? BENİ KANDIRIP ALTINLARA SEN KONACAKSIN!
YANILIYORSUN! EVDE KALABİLMEK İÇİN SENİ UZAKLAŞTIRMAK İSTEMİŞTİM!...
İN AŞAĞI! BENİ KANDIRACAKSIN DEĞİL Mİ ?
GÜM
AHH!
BİRİNİN HESABI TAMAM! BİZ ÖBÜRÜNE BAKALIM!
ONLARI DURDURMALIYIM! DEV BİR KARTOPU YAPIP DÖNEMEÇTE ÜSTLERİNE DÜŞÜREYİM!
GALİBA KAR YAĞACAK BACAKLARIM SIZLIYOR!
BENİM DE!
AHH!
GÜÜM!
BU BİR SÜRE ONLARI DURDURUR!
HRGG! POF! OFF!
8

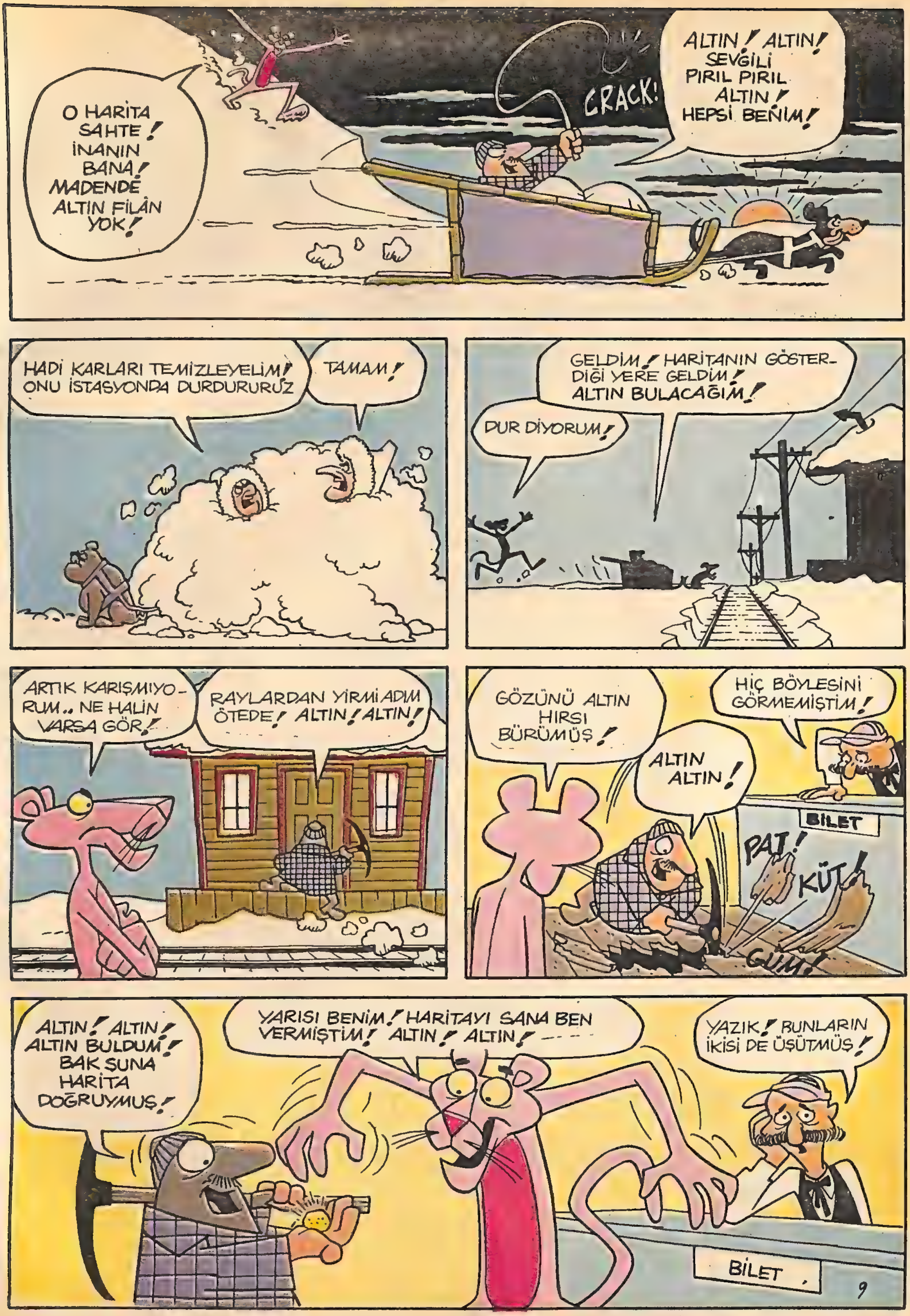
O HARİTA SAHTE! İNANIN BANA! MADENDE ALTIN FİLÂN YOK!
CRACK!
ALTIN! ALTIN! SEVGİLİ PIRIL PIRIL ALTIN! HEPSİ BENİM!
HADİ KARLARI TEMİZLEYELİM! ONU İSTASYONDA DURDURURUZ
TAMAM!
GELDİM! HARİTANIN GÖSTERDİĞİ YERE GELDİM! ALTIN BULACAĞIM!
DUR DİYORUM!
ARTIK KARIŞMIYORUM.. NE HALİN VARSA GÖR!
RAYLARDAN YİRMİ ADIM ÖTEDE! ALTIN! ALTIN!
GÖZÜNÜ ALTIN HIRSI BÜRÜMÜŞ!
HİÇ BÖYLESİNİ GÖRMEMİŞTİM!
ALTIN ALTIN!
BİLET
PAT!
KÜT!
GÜM!
ALTIN! ALTIN! ALTIN BULDUM! BAK ŞUNA HARİTA DOĞRUYMUŞ!
YARISI BENİM! HARİTAYI SANA BEN VERMİŞTİM! ALTIN! ALTIN! ---
YAZIK! BUNLARIN İKİSİ DE ÜŞÜTMÜŞ!
BİLET
9

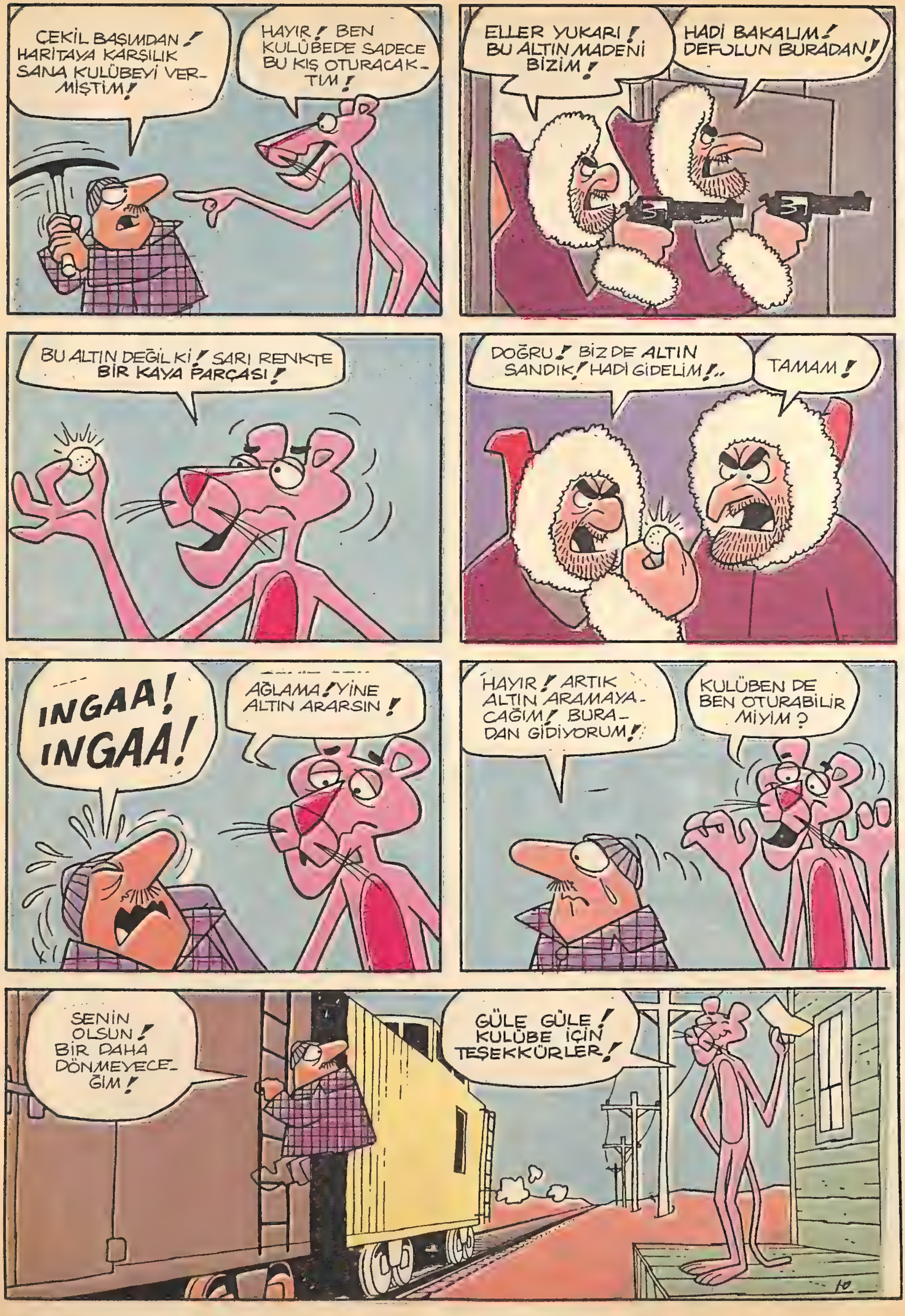
ÇEKİL BAŞIMDAN! HARİTAYA KARŞILIK SANA KULÜBEYİ VERMİŞTİM!
HAYIR! BEN KULÜBEDE SADECE BU KIŞ OTURACAKTIM!
ELLER YUKARI! BU ALTIN MADENİ BİZİM!
HADİ BAKALIM! DEFOLUN BURADAN!
BU ALTIN DEĞİL Kİ! SARI RENKTE BİR KAYA PARÇASI!
DOĞRU! BİZ DE ALTIN SANDIK! HADİ GİDELİM!..
TAMAM!
INGAA! INGAA!
AĞLAMA! YİNE ALTIN ARARSIN!
HAYIR! ARTIK ALTIN ARAMAYACAĞIM! BURADAN GİDİYORUM!
KULÜBEN DE BEN OTURABİLİR MİYİM?
SENİN OLSUN! BİR DAHA DÖNMEYECEĞİM!
GÜLE GÜLE! KULÜBE İÇİN TEŞEKKÜRLER!

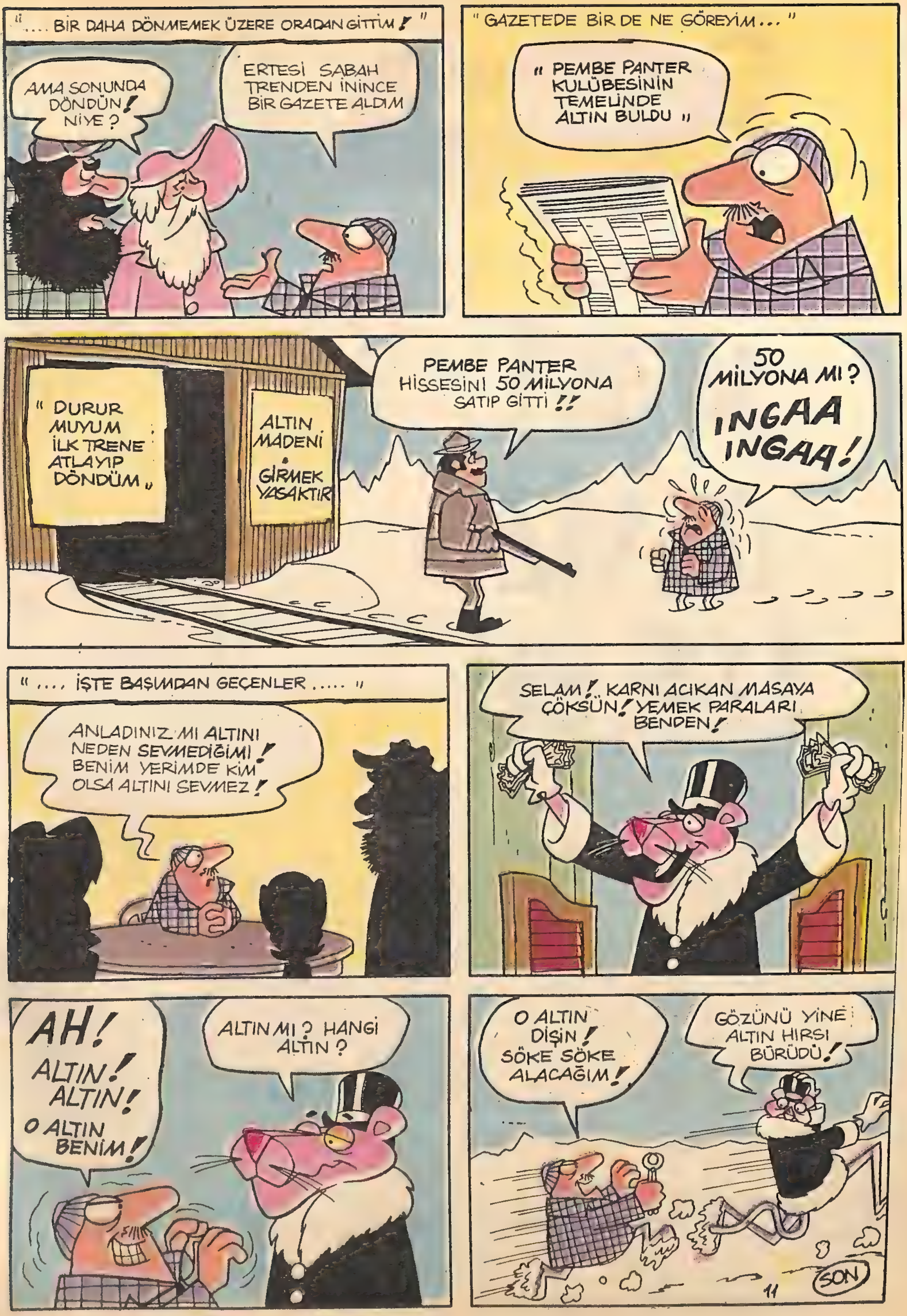
''.... BİR DAHA DÖNMEMEK ÜZERE ORADAN GİTTİM!''
AMA SONUNDA DÖNDÜN! NİYE ?
ERTESİ SABAH TRENDEN İNİNCE BİR GAZETE ALDIM
'' GAZETEDE BİR DE NE GÖREYİM... ''
'' PEMBE PANTER KULÜBESİNİN TEMELİNDE ALTIN BULDU ''
'' DURUR MUYUM İLK TRENE ATLAYIP DÖNDÜM ''
ALTIN MADENİ • GİRMEK YASAKTIR
PEMBE PANTER HİSSESİNİ 50 MİLYONA SATIP GİTTİ !!
50 MİLYONA MI ? INGAA INGAA!
'' .... İŞTE BAŞIMDAN GEÇENLER ..... ''
ANLADINIZ MI ALTINI NEDEN SEVMEDİĞİMİ! BENİM YERİMDE KİM OLSA ALTINI SEVMEZ!
SELAM! KARNI ACIKAN MASAYA ÇÖKSÜN! YEMEK PARALARI BENDEN!
AH! ALTIN! ALTIN! O ALTIN BENİM!
ALTIN MI ? HANGİ ALTIN ?
O ALTIN DİŞİN! SÖKE SÖKE ALACAĞIM!
GÖZÜNÜ YİNE ALTIN HIRSI BÜRÜDÜ!
SON

TÜRKİYE'M

ışıl özgentürk

MAVİ DENİZ EGE BU

Çocuk denizin mavisine dalıp gitti :

"Sizi deniz çağırdı mı hiç? Sesi kulaklarınızı, yüreğinizi doldurdu mu? Ona gitmek için ayaklarınız birbirine dolandı mı? Kokusunu duymak için ciğerlerinizi olanca gücünüzle şişirdiniz mi? Onu görünce başınız döndü mü? Bunların hiç biri olmadı mı ? Öyleyse deniz çağırmadı sizi... Beni sık sık çağırır oysa. Sesi kulaklarımda çınladı mı, koşarak inerim kıyıya. Otururum. Ege'nin uzayıp giden maviliğini seyrederim. Babamı, amcamı anarım. Biliyor musunuz? Benim babam sünger avcısıymış. Amcam da. Zaten Ege kıyılarında oturan pek çok çocuğun babası, amcası, dayısı, ağabeyi süngercidir. Babam ben çok küçükken bir gün denize açılmış, bir daha dönmemiş. Amcam da öyle. Annem benim denize açılmamı istemiyor, korkuyor. Ege'de tüm anneler, bacılar, erkeklerin denize açılmasından korkarlar. Mavi sular onları yutar diye korkarlar. Ama ben hiç korkmuyorum. Çünkü denizin çağrısını duyuyorum. Bana diyor ki, 'Sen denizin çocuğusun. Çabuk büyü, koş sularıma.' Ah bir büyüyebilsem."

Kıyıdan yeni sesler yükseldi :

— Aganta skuta flok!

— Aganta burina burinata !

— Yol ver deniz, gemiciler geliyor !

Ege'nin mavi suları karıştı. Sular sevinçle doldu. Ses verdiler gemicilere. Sular gemicilerin, gemiciler suların dilinden anlar.

"Süngercilerimin, balıkçılarımın sesleri bunlar. Rüzgâr yelkenleri doldurdu demek. Kaptan, bir kere daha tekrarla kumandayı. Oğullarımın yola çıktığını iyice anlayayım."

— Yol ver deniz! Oğulların geliyor...

Gemiler yola çıktı. Ege denizi arkalarından bakıp, bir türkü gibi kendinden sözetmeye başladı: "Adaların, körfezlerin, burunların en bol olduğu deniz, benim sanırım. Kara nerede biter, deniz nerede başlar, gören görmeyene anlatsın. Desin ki, bu Ege öyle bir deniz ki, kara vurgundur ona. Yanıbaşında olmakla yetinmez, kaldırır atar kendini denizin orta yerine. Sulara gömülür. Ama biraz ötede gene yeryüzüne çıkar. Ada olur. Sonra gene sulara gömülür, gene çıkar, Eh, kara denize bu kadar vurgun olur da, üstünde yaşayanlar durur mu? Onlar da alırlar ellerine kürekle yelkeni. Sabanla pulluk nasıl toprağı işlerse, kürekle yelken de denizi öyle işlemeye başlar."

Kıyıya bir süngerci gemisi yaklaştı. Çocuk koşarak vardı geminin yanına:

— Hey, sen süngerci misin? Usta bir dalgıç olmayı öyle çok istiyorum ki, bana denizin dibini anlatsana.

— Ohh... Denizin dibi başka âlemdir. Orada da mevsimler vardır. Ama yalnızca iki mevsim. Bahar ve kış. Yeryüzü yazladı mı, deniz dibi bahar olur. Türlü türlü çiçek, türlü türlü ot olur. Yosunlar dört adam boyu uzar. Bizim süngerler de gizlenirler yosunların arasına. Bir iyi saklarlar kendilerini. Ama usta süngerci bilir süngerin yerini. Şöyle bir bakar yosun yığınına. Kırmızı kırmızı şeritler geçer gözünün önünden. İşte tam orada sünger vardır. Kışın deniz gibi kelleşir. Süngerler de öbek öbek çıkar ortaya. Ama kışın fırtına olur, bora olur. Çoğunluk çıkılmaz süngere.

— Biliyor musun, sen biliyor musun benim babam neden dönmedi denizden?

Süngerci çocuğun başını okşayıp cevap verdi :

— Babamı tanırdım. Usta bir süngerciydi. Ama bir gün vurgun yedi, fena yedi ama, ne yaptılarsa kâr etmedi. Onu sevdiği denize bırakmak zorunda kaldılar. Süngerci kısmının ölümü böyle olur. Denizden olur.

— Nasıl dalınır, nasıl sünger çıkarılır, bana anlatır mısın ?

— Zor iştir süngercilik. Bak şimdi, günlerce karaya ayak basmadan denizde dolanırsın. Sonunda bir sünger tarlası bulursun. Tamam. Motorun yolunu kısıp hazırlağa başlarsın. Haydi dalgıçlar, teker teker dalın bakalım. Kim daha çok sünger toplayacak. Dalgıç elbisesi de pek ağırdır ha. Önceleri bu ağır elbiseyi giymek, bu koca başlığı takmak zor gelir adama. Ama zamanla öyle bir alışırsın ki, pijama giyer gibi giyer çıkarırsın. Sonra yavaş yavaş bırakırsın kendini suya. Bak deniz oyuna gelmez. Kırk yıllık dalgıç bile olsan dikkat etmelisin. Vurgunu, köpek balığı var bu işin.

Çocuk süngerciye teşekkür edip oradan ayrıldı. Gene daldı Ege'nin mavi sularına. Başladı düşünmeye... Gelin, neler düşünüyor öğrenelim :

" Kimi günler Ege'yi seyrederken gökkuşağını görürüm. Sanırım babam, amcam gök gemilerine binip dolaşmaya çıkmışlar. Gökkuşağındaki renkler onların ayak izleridir. Gökkuşağını gördüğüm günler denizin çağrısını daha çok duyarım. Bana, 'Denizin çocuğu çabuk büyü, ' diyen çağrıyı..."

19 MAYIS

MÜKERREM KAMİL SU

Mustafa Kemal, yola çıkmadan önce İngilizlerin vapuru batıracaklarını öğrenmişti. Kendisine iki yerden haber gelmişti. Adını vermeyen biri telefon etmişti :

— Vazgeçin bu yolculuktan Paşa, lütfen vazgeçin. Hayatınız tehlikededir. Yalvarırım bu vapurla çıkmayın yola...

İstanbul'da kalsa ne olacaktı? Kukla hükümetin yaptıklarına bakarak, düşman buyruğu altında yaşayabilir miydi? Böylesine bir yaşama yaşamak mı denirdi? Ölüm bundan bin kat iyi idi.

Mustafa Kemal yolundan dönmedi.

Bandırma vapuru hareket etti. Kızkulesi açıklarında İtilâf Devletleri Kontrol Heyeti geldi.

Mustafa Kemal, heyetin ne istediğini anlayınca :

— Görevinizi yapın, sonucu bana bildirin, dedi.

Sonra yanındakilere döndü. Dolmabahçe önlerinde demirli bulunan yabancı savaş gemilerini gösterdi:

— Bunlar işte böyle, yalnız demire, çeliğe ve silah gücüne dayanırlar, dedi. Maddeden başka bir şey bilmezler. Bağımsızlık ve özgürlük için savaşmaya karar vermiş bir milletin gücünü anlayamazlar. Biz silah ve cephane değil, ideal ve inanç götürüyoruz.

Boğaz'dan çıktıktan sonra, gece yarısına doğru kaptanın yanına gitti :

— Karadeniz'e bu kaçıncı seferinizdir Kaptan ?

— Marmara'dan dışarı ilk çıkışımdır Paşam.

— O halde, bu denizin tehlikeli noktalarını bilir misiniz? Gerektiğinde nerelere yanaşabiliriz ?

Kaptan, harita üzerinde bir yere işaret etti :

— Paşam, şu burnu geçersek, tehlikeyi az da olsa atlatmış sayılırız.

— Demek, sürekli tehlike içindeyiz?

Sonra harita üzerinde kaptana şu emri verdi :

— Bu rotayı izleyeceksiniz. Kayalara çarpmamak üzere... Olabildiği kadar kıyıyı izleyen bir rota ile gideceksiniz. Ve gerekirse hiç çekinmeden gemiyi sahile vuracaksınız.

— Gemiyi feda ettikten sonra istediğiniz noktaya çıkarız Paşam.

— Evet gerekirse istediğimiz yere gideceğiz.

Biraz düşündü. Sonra sordu :

— Kaç mil gidiyoruz Kaptan ?

— Paşam 8, 10 mil ama... Havaya bakar.

— Ne havası ?

— Yani deniz olur da dalgaların üstünde bocalarken pervane havada boşuna dönerse... O zaman pek yol alamayız.

Vapur denize dayanacak sağlam bir tekne değildi. Pusulası bozuktu. Kaptan acemiydi. Fırtına patlayınca şaşırıp kalmıştı. Mustafa Kemal'in gösterdiği yönde gitmeseydi İngiliz savaş gemisi vapuru batıracaktı. Karadenizin coşkun dalgaları arasında küçük bir şilep olan Bandırma'yı boşuna aramıştı. Bir saat sonra o da Samsun'a geldi.

●

Yıl 1919.

Takvimler mayıs ayının 19. gününü gösteriyor.

Çaltıburnunda hafif bir duman görünüyor.

Bu, beklenen geminin bacasından çıkan dumandır. Karaltı kıyılara yaklaşıyor.

Bu vapurla gelenin kim olduğunu halk arasında hemen hemen bilen yok. Savaş alanlarında destanlar yaratan, adı dillerde dolaşan Anafartalar kahramanı Mustafa Kemal olduğunu henüz öğrenememişlerdir.

Mustafa Kemal karaya ayak bastı. Girdiği ve yönettiği savaşlarda hiç yenilmemişti. Düşman ateşine meydan okumuş, savaşlarda askerleriyle birlikte, onlarla omuz omuza savaşmıştı. Bu büyük asker Karadeniz kıyılarına çıkıyordu. Kurtuluş sancağı onun karaya ayak bastığında anavatana dikilmiş oluyordu.

Biraz ilerde üstü başı yırtık, pabuçları patlak, silahsız bir er gördü. Yüzünün rengi bakıra dönmüştü. Ağlıyordu.

Mustafa Kemal askerin önünde durdu :

— Asker ağlamaz arkadaş, dedi. Sen niye ağlıyorsun ?

Er irkildi. Başını kaldırdı. Bu sesi tanıyordu ve bu yüz ona hiç yabancı gelmiyordu. Hemen doğruldu. Anafartalardaki komutanını çelik yay gibi selâmladı.

— Söyle, neden ağlıyorsun ?

— Düşman memleketi bastı. Hükümet beni terhis ediyor. Silahımızı aldılar. Toprağıma giren düşmanı şimdi ben ne ile öldüreceğim ?

Mustafa Kemal elini erin omuzuna koydu :

— Üzülme çocuğum, dedi. Gel benimle.

Eri Samsun silah deposuna götürdü, donattı. Yanına katılan ilk silahlı Mehmetçik, şimdi eski komutanının emir eriydi.

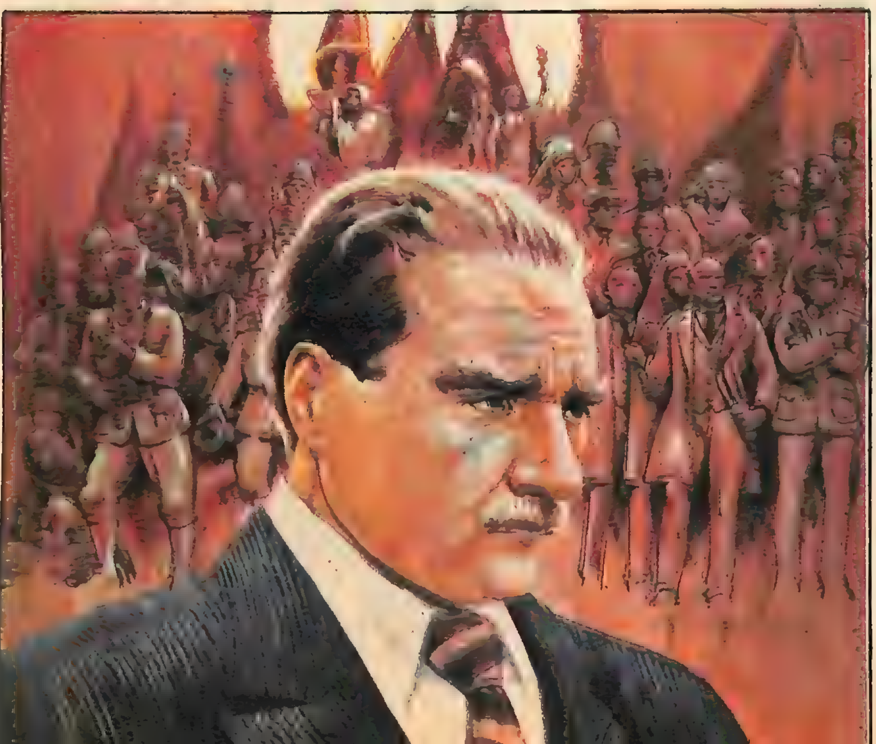

Resim: İsmail Gülgeç

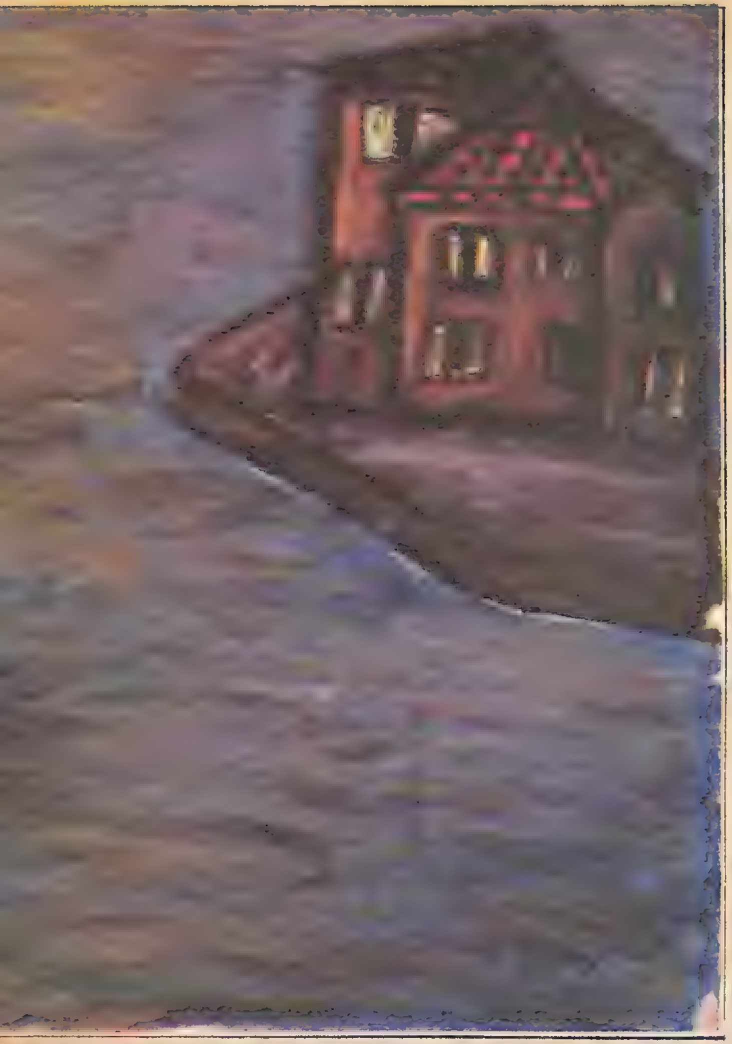

RESİM YARIŞMASI SONUÇLANDI

● BİRINCİLİĞİ, İSTANBUL'DAN TULYA MADRA KAZANDI

● METİN DENİZ, TAN ORAL VE MEHMET SÖNMEZ'DEN OLUŞAN SEÇİCİLER KURULU: İKİNCİLİK ÖDÜLÜNÜ MEHMET EVGİN'E, ÜÇÜNCÜLÜK ÖDÜLÜNÜ DE GÖKÇEN TEKBAŞ'A VERDİ

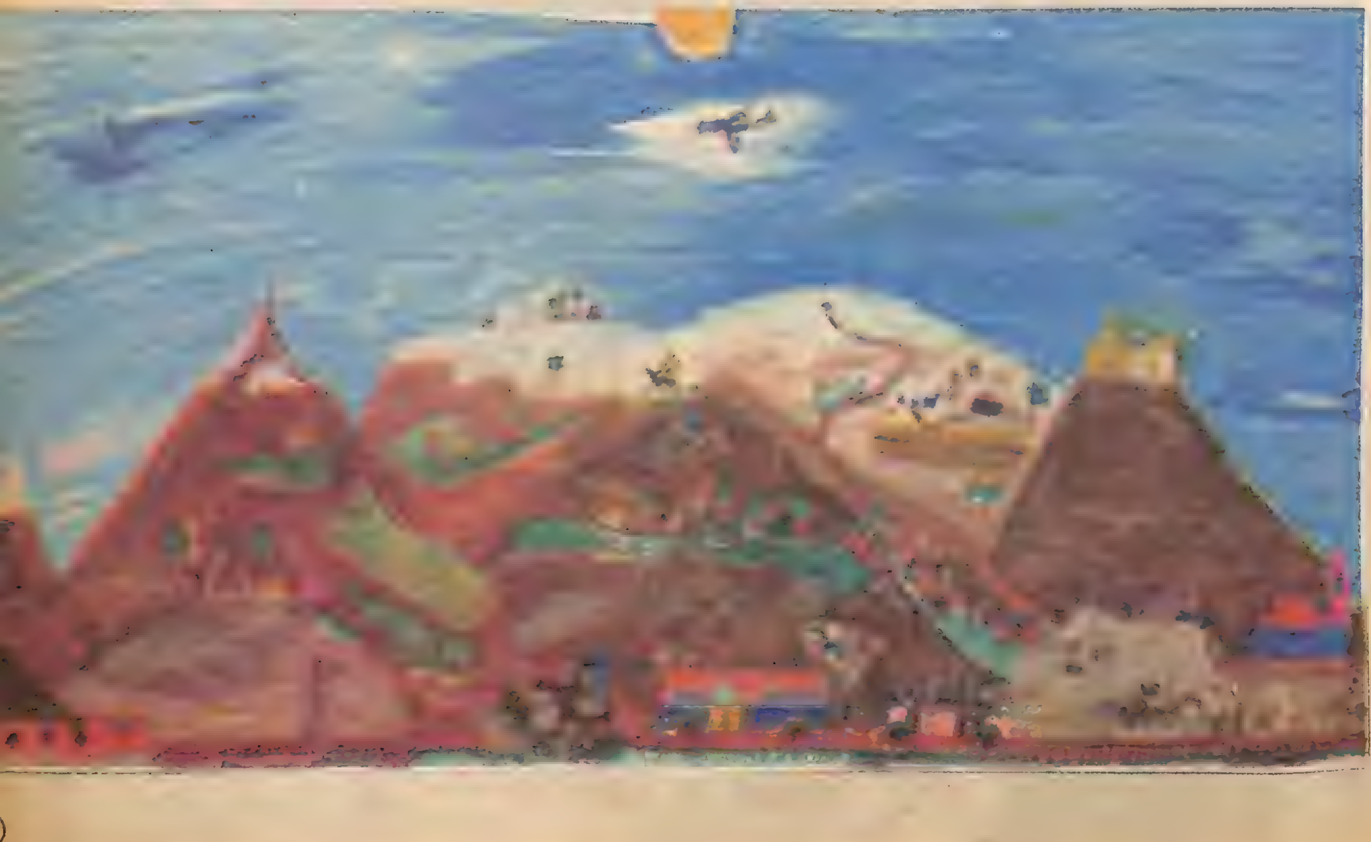

Karikatür, şiir ve öykü yarışmalarımızdan sonra, resim yarışmamızın da sonuçları açıklandı.

●

Metin Deniz, Tan Oral ve Mehmet Sönmez'den oluşan Seçiciler Kurulu, değerlendirmeyi aşağıdaki biçimde yaptı :

✿

Birinci :
TULYA MADRA
Balıkçı Yunus Sokak 8
Bostancı
İstanbul

İkinci :
MEHMET EVGİN
Buluş Sokak
Birlik Apt
A–Blok, Daire 8
Kantarcı – Erenköy
İstanbul

Üçüncü :
GÖKÇEN TEKBAŞ
Süleyman Paşa
İlkokulu 4–B
Tekirdağ

Dördüncü :
MURAT AKDİLEK
Ihlamur Yolu 30/6
Teşvikiye
İstanbul

Beşinci :
FULİN MUSLUBAŞ
Şehir Kahya Sokak 39
Kızıltoprak
İstanbul

✿

Daha önce açıkladığımız gibi, ödül olarak birinci 1000, ikinci 500, üçüncü 300, dördüncü ile beşinci 100'er liralık kitap kazanmışlardır. Kazananların ödülleri adreslerine postayla gönderilmiştir.

●

Ödüllü Yarışmamız, büyük ilginizle karşılandı, sevgili okurlar. Bize binlerce çalışmanızı gönderdiniz. Bu ilginizden cesaret alarak yeni yarışmalar düzenleyeceğimizi şimdiden duyururuz.

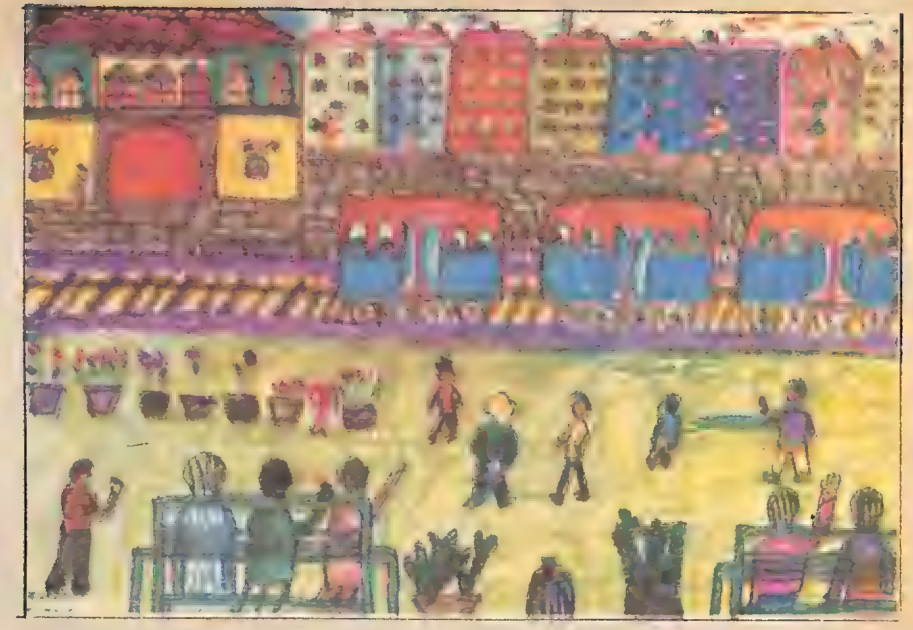

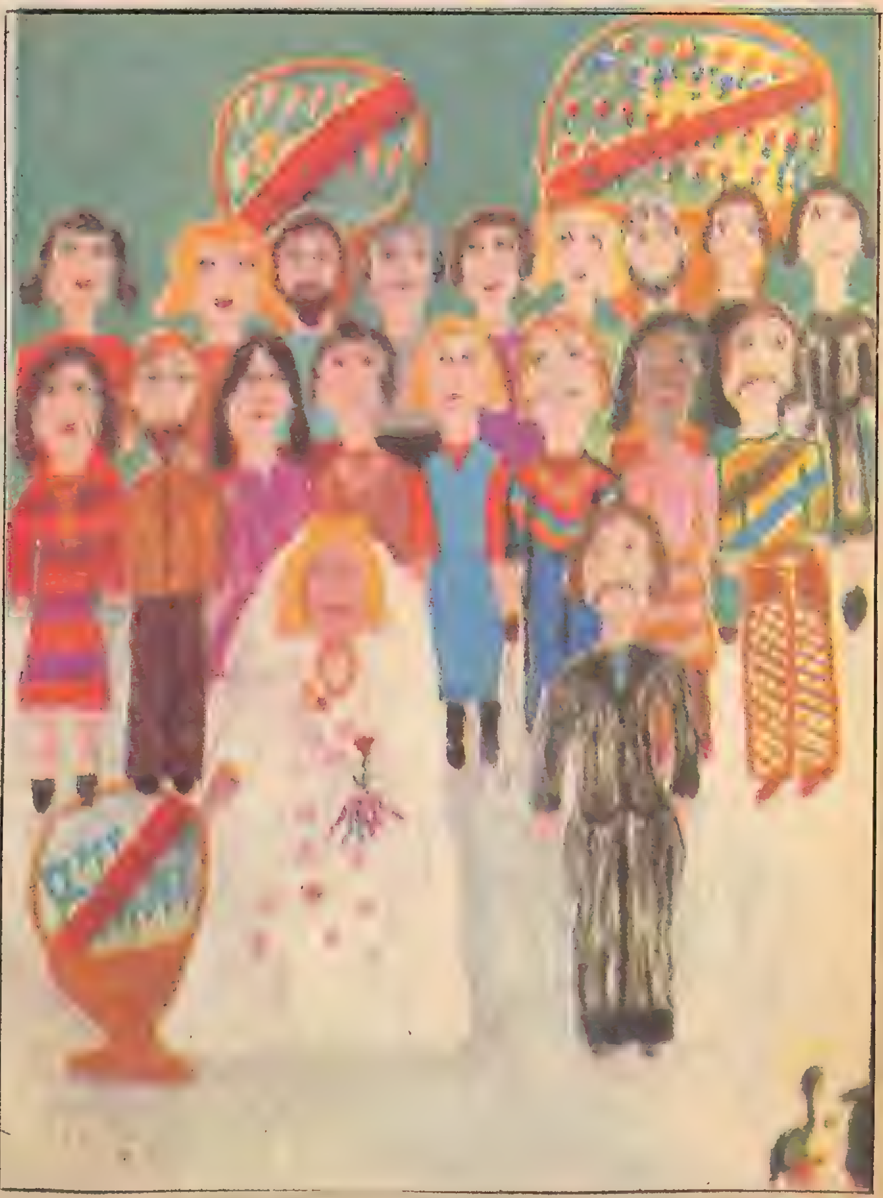

Dördüncülüğü
kazanan
öykü

ölüme ölmeden gitmek

TAŞKIN ÇELİK

Bizim buralarda kış, yaman olur. Soğuk ve dondurucudur kış günleri. Hele ayaz, bıçak gibi keser. Para etmez dişini sıkması insanın.

Daha ilk kar düşende sıcak yaz günlerinin özlemi duyulmaya başlanır. Tezekle ısıtılan evlerde gülmek unutulur. Yoksullar, daha bir gülmez olur. Kara gülmez.

Ölüm, deli bir yel gibi eser durur, bir kış boyu, kasabamızın üstünde.

Kıştan en çok yaşlılar korkar. Kış, umutsuzluk getirir onlara. Ölümü düşündürür. Yeni doğan bebeklerden yaz sıcaklarına kavuşabilen ya birdir, ya da beş...

Sabahın köründe uyandım. Bir süre oyalanmak istedim, çıkmak istemedim yataktan. İki-üç kardeş doluştuğumuz yorganın altı sıcaktı. Ev ise inadına soğuk.

Dışarıda kar, hafif hafif savruluyor, anam, sobayı yakmaya uğraşıyordu. Ahırdan babamın sesini duyabiliyordum. Yataktan çıkınca soğukla yüz yüze gelmekten ötürü her yeni güne sıkıntı duyarak başlarım nedense. Bir kış boyu sürer bu.

Giyinir giyinmez ahıra koştum. Hayvanlarımızın nefesiyle ısınan ahırımız sıcak olurdu. Köşede, alaca ineğimiz işiyordu. Hayvanlarımız samanlarını bitirmek üzereydiler. Ahır, işemik kokusuyla doluydu.

İneklerimiz vardı. İki de danamız. Ben, en çok alaca ineğin danasını seviyordum. Hayvanlarımızı kardeşlerimle kendi aramızda sahiplenmiştik. Alaca inek bacım Leyla'nındı, danası da benim. Hayvanlarımız zayıf düşmüşlerdi. Acıyordum onlara. Fakat acımak boşunaydı. Elimizde olsa onları daha iyi beslerdik. Her kış otumuz, samanımız az olurdu.

Hayvanları ahırdan çıkardık. Sulamaya götürecektim dereye. Komşumuzun oğlu, hayvanlarını sulamış, dönüyordu. Çevre, insanı endişelendiriyordu. Önünden geçtiğimiz Hıdır Dayı'nın kahvehanesinden, sabah çayı içmeye gelenlerin sesleri duyuluyordu. Ömer Dayı, çatlak sesiyle gülüyordu, onu tanıdım.

Hayvanlarımızı sulayıp dönerken arkadaşım Kemal'e rastladım. Ayaklarında yine o yırtık lastik ayakkabılar vardı. Soğuktan kızarmış yanık yüzüne dudaklarının morluğu yayılmıştı. Titriyordu. Dişleri, takırdamayı unutmamıştı... Onu görünce sıkıntılarım daha bir arttı. Kemal'le çok iyi arkadaştık ve onun için duyduğum üzüntünün ölçüsü yoktu. Onun üşümesi bana geçti sanki. Ben de titremeye başladım. Kim üşümüyordu ki, kim titremiyordu ki...

Bakışlarımı arkadaşımdan kaçırmama olanak yoktu.

Gözleriyle diyordu ki: "Bana yardım edemez misin ?"

Babasızdı Kemal. Anasızdı. Daha kötüsü, başını sokacak bir evi bile yoktu. Gözleri acı doluydu Kemal'in. Kemal umarsızdı.

Hayvanlarımız bir başına çekip gitmişlerdi ahıra. Eve geldiğimde sobamız cansız ipiltilerle yanıyordu.

"Babama açsa mıydım Kemal'in durumunu.? Anam yoksulluk görmüş kadındı, bir şey demezdi. Ya babam.?"

Babam yine ineklere sinirlenmişti. Bağırıyordu. Korktum. Bir süre hiç bir şey konuşmadan sustum.

Kemal, eli iş tutan arkadaştı. "İşimiz ağır olsaydı, zengin de olsaydık yanımıza alırdık onu. İyi olurdu."

Bir günlüğüne olsun, konuk edemez miydik Kemal'i.? "Ederdik elbet. Yedirir-içirir, sonra da çekilir bir köşeye dertleşirdik. Oh... ne iyi olurdu."

Bir anda yüreklendim. Babama söyledim. Babam sinirli adamdır ama, iyi yüreklidir... "yok!" demedi. Ve Kemal, o gece bize geldi. Önceleri direnmiş, gelmek istememişti. Yoksul ama onurlu arkadaştı Kemal.

"Elbiselerim" diyordu.

Dedim ki :

"Ne olmuş elbiselerine.?."

Dedi ki:

"Çok kirli, hem de sizin rahatınızı bozmak istemem."

Konuşur, dertleşirdik diye düşünmüştüm. Olmadı. Ölü evi gibi sessizlik çökmüştü üstümüze. Anam, Kemal'in çamaşırlarını yıkama hazırlığı içindeydi. Kemal, benim çamaşırlarımı giyinmişti. Anam giyindirmişti.

Artık uyku zamanı gelmişti, ben endişeliydim :

"Ne olacaktı Kemal'in sonu. Bizde kalacağı sadece bir gün, bilemedin iki, üç. Ya ondan sonra.? Ne edecekti, nasıl edecekti.? Zordu."

Uzun süre gözüme uyku girmedi. Kemal'i düşünerek uykuya varmışım. Gece düşüme gelmesi de bundandı.

Kemal'le aynı yatağı paylaşmıştık. O hemen uyumuştu. Horlaması beni hiç rahatsız etmedi.

Sabah olmuştu. Odamız soğuktu. Kemal, uyanmış ve beni uyandırmadan çekip gitmişti. Yine onu düşünüyordum. Yemek yiyemiyordum. Ders çalışırken bile onu unutmam olanaksızdı.

Günler tez geçiyordu... Kar, kış jandarma, bizlerde mahpus olmuştuk evlerimizde. Çoğu gün dışarıya çıkamıyorduk. Kış kötüydü. Kış, bir afattı ki "Amaaan, düşman başına."

Bir gün dediler ki:
"Kemal gitmiş."

Peki, babama ne oluyordu.? Zaten "Karagülmez"'di iyice karagülmez olmuştu.

Babam da :

"Kemal gitti." dedi.

"Kemal giderse iyi bir yere gitmiştir. İyi oldu. Okur o. Büyük adam olur. Ama hep, öğretmen olmayı düşlerdi. Olurdu da..."

Babam deyince: "Kemal öldü..." Kıyamet koptu sandım... "Kıyamet" dedikleri de bu olsa gerekti. Şaşkındım. Bayılmayı beceremem ama bu kez neredeyse bayılacaktım. Ayaklarımın olup olmadığını unuttum bir an. Ellerimin de... Sanki gırtlağıma bir şeyler düğümlenmişti. Boğuyorlardı beni sanki. Gözlerimden yaş bile gelmiyordu.

İlkokulu bitirince hesap ettim. Kemal, üç yıl önce ölmüştü. Bu yıllar içinde arkadaşımın mezarını ziyaret etmeyi hiç unutmadım. Çünkü Kemal'i unutamıyordum...

Bizim buralarda yoksulların mezarları da bakımsız olur. Kemal çok yoksuldu ve mezarı da aynı ölçü de bakımsızdı. Zaman zaman ziyaret etmesem mezarını bile bulamazdım. Varsılların mezarları çok görkemlidir. Mezarlarının başına ağaç bile ekilir. Mezartaşında resmi olan bile vardır... Zaten Kemal'e sağlığında bile önem vermemişlerdi. Ölümünde de önemsenmeyecekti, doğal olarak.

Ne olduysa bu üçüncü yılın baharında oldu... Kasabamızın radyocusu öldü. Sonradan gördüm ki, "radyocu"nun mezarı tam Kemal'in mezarı üzerine kazılmış. Kimilerinin "sadık yeri" kara toprak bile, Kemal'i unutmuştu.

Ben unutmadım ama :

"Okumayı, okuyup da 'büyük adam' olmayı çok istiyordu. Okutulmak isteseydi, okurdu Kemal. Topluma yararlı bir insan olurdu O. Öğretmen olurdu... Doktor, yazar, avukat, tiyatro sanatçısı olurdu... Futbolcu da olurdu. Niçin olmasın, varsıl çocuklarından daha mı az zekidir yani yoksul çocukları ?. Fakat ne yazık ki O, böyle bir olanaktan yoksundu. Böyle bir olanak niçin tanınmamıştı sanki. Kemal'e Kemal'lere, Memed'lere, Veysel'lere... Yani ; ölüme ölmeden gidenlere..."

Beşinciliği
kazanan
öykü

dikenli telin ötesi

FERAH KUTLU

Bilir misiniz ki güneydeki sınır kentlerinde, kasaba ve köylerinde yaşayanların çoğu kolunu, bacağını kaybetmiş, sakat kalmış insanlardır. Buna rağmen sürdürürler yaşamlarını tüm olanlara karşın. Kaçakçılıktır geçim kaynakları. Kaçak malları sınırdan sokabilmek için her seferinde aşmak zorundadırlar o mayın dolu düzlüğü. Bu nedenle sakat kalmalarına ve hatta çoğu zaman ölümlerine yol açan mayından geçilmeyen bu alana "ölüm tarlası" derler, sınır'a yakın yerlerde yaşayan insanlar.

Koca Halil işte bu insanlardan biridir. Neyin nesi olduğunu pek az kişi bilirdi. Kaçakçılık olmasa sürdüremezdi yaşantısını. Mehmet bu fakir ailenin 8 çocuğundan ilkiydi. Köyde herkes Memo derdi ona.

Koca Halil kaçakçılık'tan sağladığı gelirle geçindiriyordu 10 kişilik ailesini. Sırf fakirliğin, yoksulluğun acısını evlâtlarına duyurmamak, çocukluğunda yaşadığı acıları onlara yaşatmamak için kaçakçılık yapıyordu. Öz kardaşı bu uğurda canını kaybetmişti. Emmisi, dayısı mayın tarlasında sakat kalmışlardı.

Öte yanda her şeyden habersiz Memo ağıtlar duyardı hep çocukluğunda. Çocuk aklıyla anlam veremezdi bu iniltilere. Babasının da bir yere gidip geldiğini sezerdi. Oradan dönünce ne isterlerse alır, her seferkinden bir ayrı yedirir, giydirirdi. 3-4 gün sonra yine gittiğini duyardı sabahın er bir vaktinde. Anasına bakıp, meraklı gözlerle sorardı: "Aney, nereye gidiy, bubam?" Kendine özgü, yapmacıksız, çocuksu diliyle. Her seferinde aynı cevabı alırdı : "Çalışmaya gidiy." O küçücük belleğiyle düşünürdü, 1 gün de nasıl çok para kazanılır diye. Yorulunca vazgeçerdi düşünmekten.

Okul çağı da yaklaşıyordu artık. Koca Halil'i bir düşüncedir aldı... Memosunun bilmesini istemiyordu. Onu ve kardeşlerini yıllarca kaçakçılıktan kazandığı parayla beslediğini.

En iyisi onu yatılı okula verip, uzakta okutmak diye düşündü. Ve onu fakir, kimsesiz çocukların okudukları bir okula götürdü. Dönüşte Memo'nun hıçkırıklarını duymamak için adımlarını sıklaştırarak oradan uzaklaştı. Yolda kendi kendine "Bilse acaba ne derdi?" diye düşünüyordu. Evlatları içinde en içlisi ve hassasıydı o. En kötü durumlarda bile doğru yoldan, dürüstlükten ayrılmamasını öğütlüyordu. O bu nasihatlarına uyamamıştı her nedense. Ne yazık bu nasihatlardan uzaklaşmamak, ayrılmamak için ne kadar çırpınmıştı.

Aradan yıllar geçtikçe Koca Halil büyütüyordu gözünde, gönlünde Memosunu. "Kocaman adam olmuştur. Beni, sizleri tanır mı acep?" dedi karısına. "Unutmamıştır herhal" diye cevapladı Hatça kadın. Haklıydı da kendine göre. Nasıl unuturdu anasını, babasını, kardaşlarını? Nasıl siliverirdi birden maziyi? Kolay mıydı silip atmak onları?

Günlerden bir gün evin kapısı ardı ardınca yumruklanıyordu. Küçük Fatma koşup açtığında postacının uzattığı mektupla karşılaştı. Kapıp içeri daldı sevinçle. "Aney bak hele bir adam getirdi bunu." Okuma yazma bilmekten yoksun olan Hatça kadın mektubu kocasına uzattı. Zarf üzerindeki ismi görende Koca Halil'in gözleri dolu dolu oluverdi. "Memo geliymiş yarın" diyecek gücü zor buldu kendinde.

Şaşırıp kalmıştı. 10 yıldır hasretiyle yaşamıştı onun. Yavrusunu kucaklayıp, öpmenin özlemini çekiyordu. Bunca yıl sonra ne söyleyecekti öz evladına, yalan mı?

Gitmesi gerekiyordu. Zira yıllardır hasretini çektiği, özlemini yüreciğinde yaşadığı yavrusuna yavan ekmekli sofrasında bir de katık çıkarabilmek için, sofrasına ekleyeceği aş parası yanında, kaçakçı ağasına kazandıracağı on binleri düşünmeden bir kez daha aşması gerekiyordu ölüm tarlasını.

O sırada Memo'nun içi içine sığmıyordu. Hasreti yıllar sonra sona erecekti. Yolda hep onları düşlüyordu. Otobüsten inip evin yolunu tuttu. Eve geldiğinde büyük bir sevinçle karşılandı. Anasına, kardaşlarına kavuşmanın heyecanı onu coşturmuştu. Anadan, babadan, aileden ayrı tam on yıl. Dile kolaydı bu. Aniden babasının yokluğunu hissetti. Anasının yüzünü bir üzüntü, içini bir burukluk kaplayıverdi. Onun sormasına fırsat vermeden "İşe gitti. Er geleceğini bilseydi gitmezdi heç" deyip geçiştirmek istedi. Zavallı Memo'nun gözlerinden yaşlar aşağıya yuvarlanıyordu.

Babası ve arkadaşları ise malları yüklemişler, dönüş yolunu çoktan tutmuşlardı. Ölüm tarlasında bir sessizlik vardı. Bir şeyler olacaktı sanki. O acı sessizlikte bir patlama duyuldu. Koca Halil mayına çarpmıştı. Bacağının kopmuş olduğunu anladı. Arkadaşı Yusuf'ın omuzuna yaslanarak eve doğru yaklaşırken gerçeği saklamanın o güne kadar bir yararı olmadığını ve bundan sonrada olmayacağını anladı.

Kapıyı açıpta babasıyla karşılaşan Memo babasını omzuna alıp, içeriye aldı. Artık gerçeği tüm açıklığıyla görüp, babasının çalışamıyacak durumda olduğunu sezdi. Tek derdi okumak olan o, okulu unutmuştu. Hiç hazır olmadığı bir anda yaşam mücadelesine katılmak zorunda bırakılmıştı.

Kundura tamircisinde çırak olarak başlayan iş hayatı, çeşitli işlerle sürdü. Çalıştığı yerlerde aldığı para ile kıt kanaat geçiniyorlardı. Ayşenin evlenme çağı da gelmişti. Ona da çeyiz gerekiyordu. Bu durum onu hiç istemediği halde kaçakçılığa meyilli hale getiriyordu. Bir gün kendisini kaçakçıların arasında buluverdi farkına bile varamadan.

Eline para geçtikçe daha çok kazanma hırsı, o tertemiz Anadolu çocuğunu bir anda değiştirivermişti. Böylece bir kaç yıl daha geçti. İşe çıktığı günlerden birinde en ağır yük onda olduğundan, en sona kalmıştı. Aniden askeri birliklerin ateş açması sonucu telâşa kapıldılar. İki ateş arasında kalmışlardı. Hem ölüm tarlasındaki mayınlarla, hem de sürekli yağan kurşunlarla çetin bir mücadele içine girdiler. Birbiri ardınca duyulan patlamalar sonucunda ölüm tarlasındaki cesetler arasında genç bir delikanlının ki kızgın güneşte pırıl pırıl parlayan kapkara gözleriyle iyice belirmişti. Eli, yüzü kan içinde olmasına rağmen. Evet ta kendisiydi. Memo'ydu bu. O ölmüştü. Ama hatıralarıyla yaşayacaktı. Oysa yaşam ölüm, doğum dinlemeden akıp gidiyordu. Geri dönmezcesine, ileriye doğru.

Dikenli telin ötesi kimi için ölüme açılan bir kapı, kimi içinde başlangıcıydı kısa süreli mutlu bir yaşamın. Memo için ölüme açılan bir kapı olmuştu. Ölüm tarlası daha nice Memolara ; Alilere, Ahmetlere kıymıştı.

Hayat çarkları acımasızdı.
Acımasızdı kader,
Acımasızdı mayın.
Ve her şeyin ötesinde acımasızdı
Dikenli Telin ardındaki
Ölüm Tarlası...

MOBY DICK

BÖLÜM 1

HERMAN MELVILLE'İN ÜNLÜ KLASİĞİ

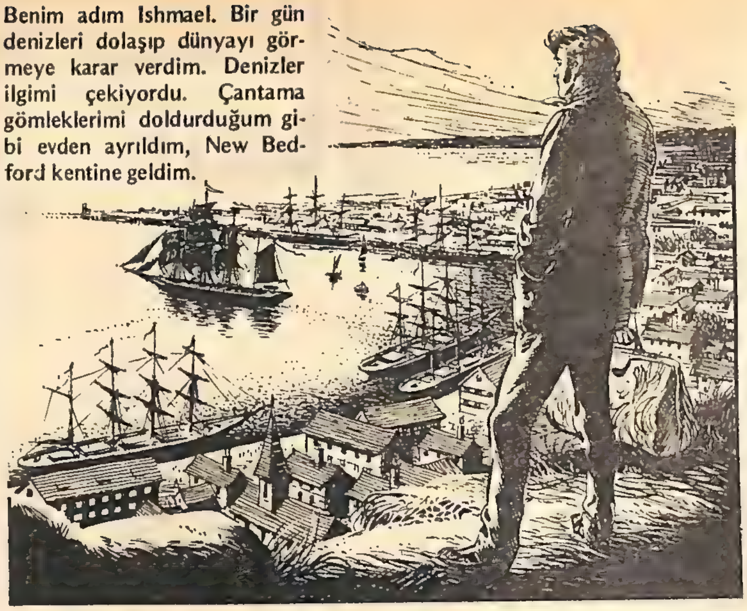

Benim adım Ishmael. Bir gün denizleri dolaşıp dünyayı görmeye karar verdim. Denizler ilgimi çekiyordu. Çantama gömleklerimi doldurduğum gibi evden ayrıldım, New Bedford kentine geldim.

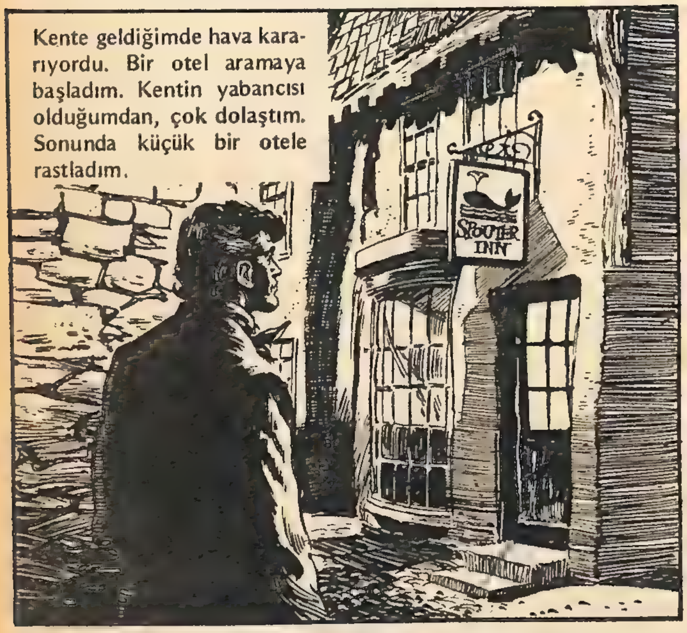

Kente geldiğimde hava kararıyordu. Bir otel aramaya başladım. Kentin yabancısı olduğumdan, çok dolaştım. Sonunda küçük bir otele rastladım.

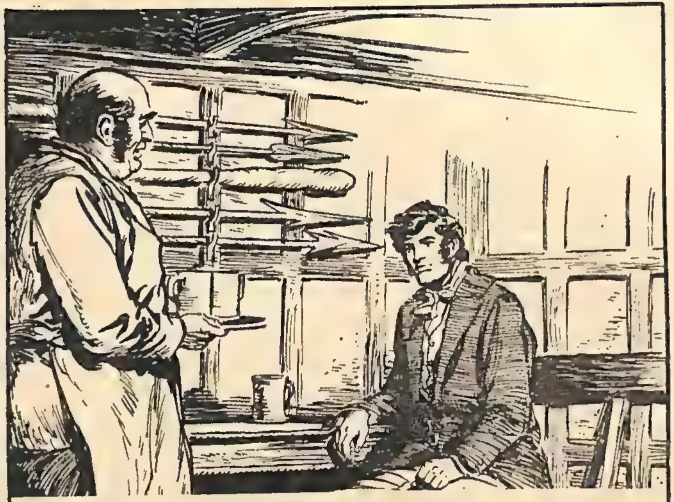

Karnım çok açtı, kendime yemek söyledim. Şimdi bir tek iş kalmıştı: Boş bir oda bulmak. Ama otelci boş odası olmadığını, ancak bir zıpkıncıyla odasını paylaşırsam burada kalabileceğimi söyledi.

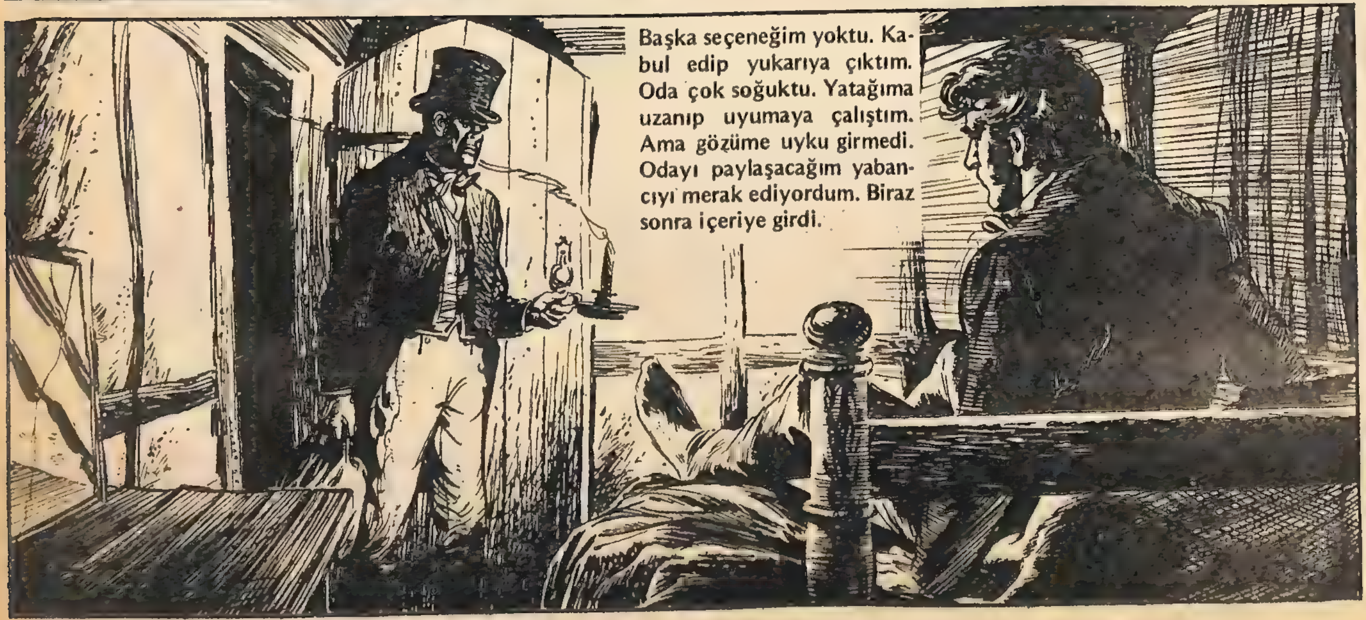

Başka seçeneğim yoktu. Kabul edip yukarıya çıktım. Oda çok soğuktu. Yatağıma uzanıp uyumaya çalıştım. Ama gözüme uyku girmedi. Odayı paylaşacağım yabancıyı merak ediyordum. Biraz sonra içeriye girdi.

MOBY DICK

BÖLÜM 1

HERMAN MELVILLE'İN ÜNLÜ KLASİĞİ

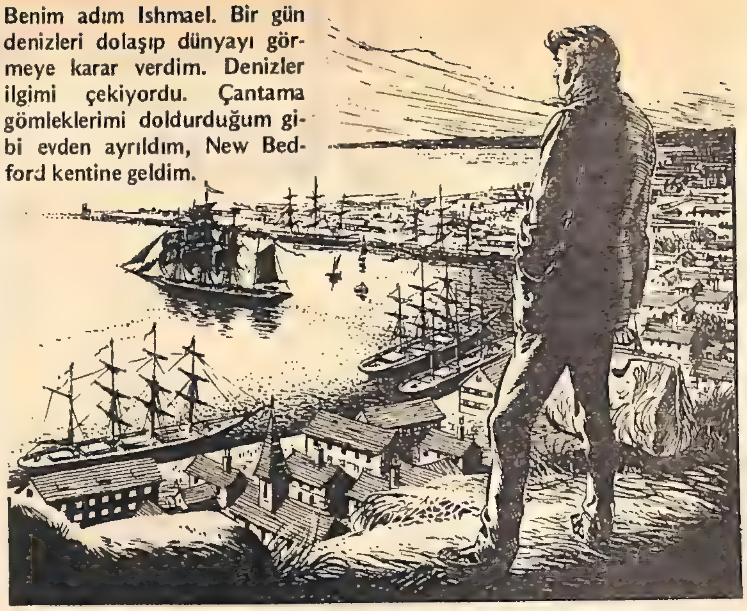

Benim adım Ishmael. Bir gün denizleri dolaşıp dünyayı görmeye karar verdim. Denizler ilgimi çekiyordu. Çantama gömleklerimi doldurduğum gibi evden ayrıldım, New Bedford kentine geldim.

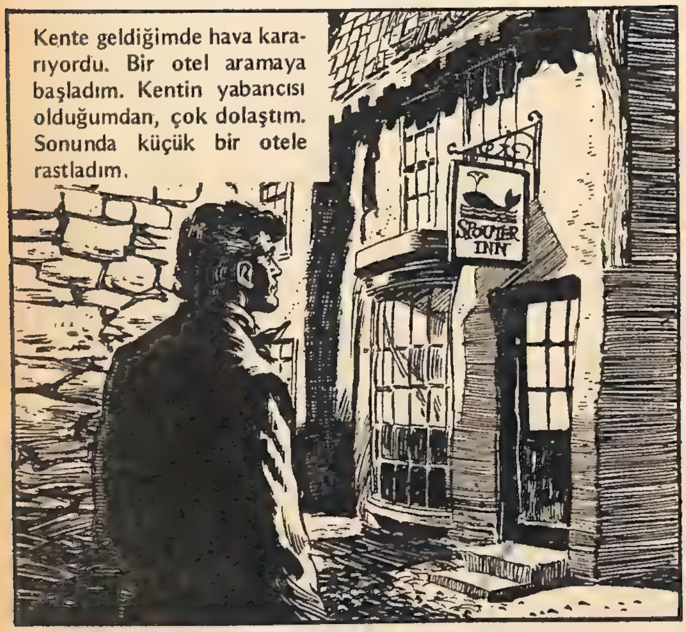

Kente geldiğimde hava kararıyordu. Bir otel aramaya başladım. Kentin yabancısı olduğumdan, çok dolaştım. Sonunda küçük bir otele rastladım.

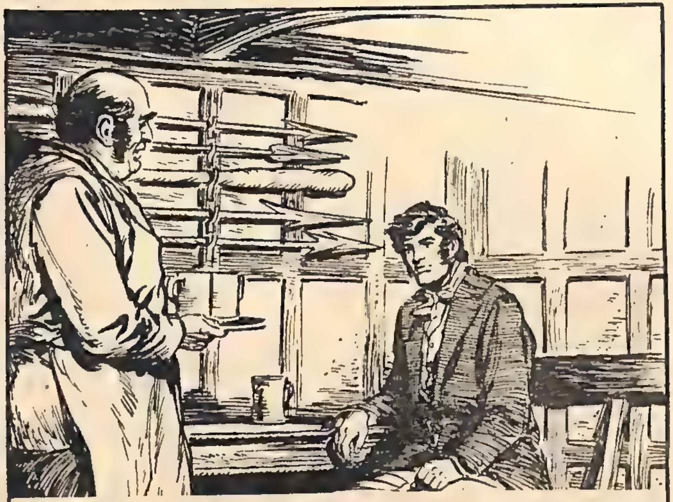

Karnım çok açtı, kendime yemek söyledim. Şimdi bir tek iş kalmıştı: Boş bir oda bulmak. Ama otelci boş odası olmadığını, ancak bir zıpkıncıyla odasını paylaşırsam burada kalabileceğimi söyledi.

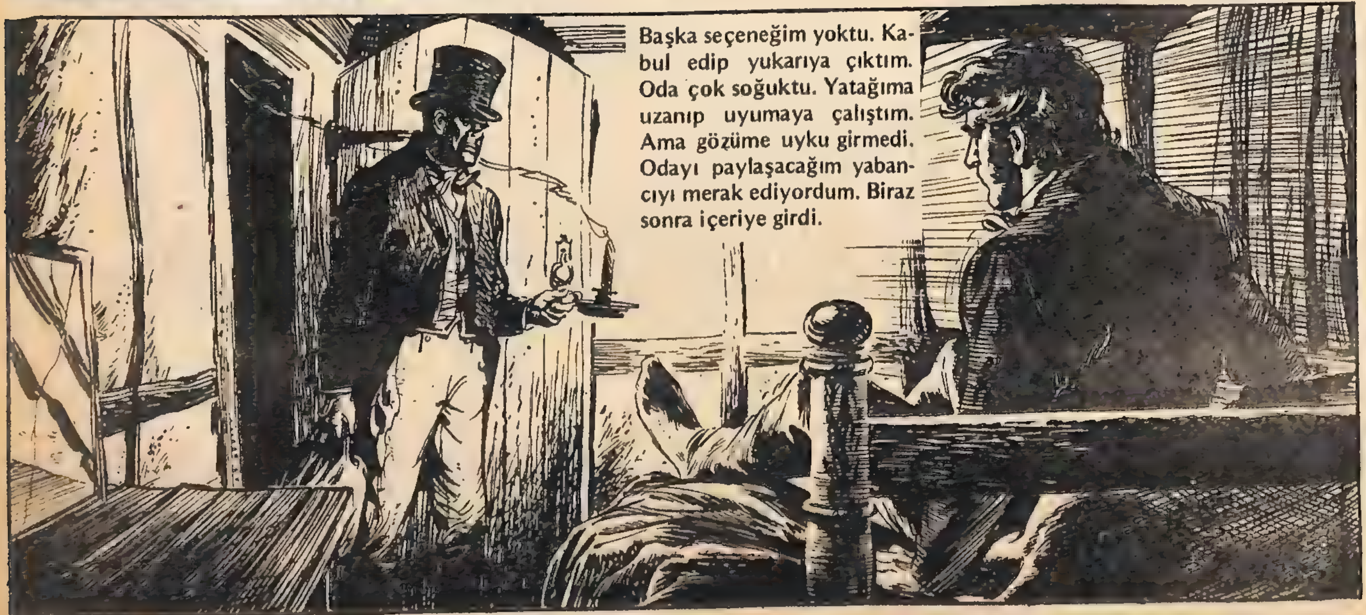

Başka seçeneğim yoktu. Kabul edip yukarıya çıktım. Oda çok soğuktu. Yatağıma uzanıp uyumaya çalıştım. Ama gözüme uyku girmedi. Odayı paylaşacağım yabancıyı merak ediyordum. Biraz sonra içeriye girdi.

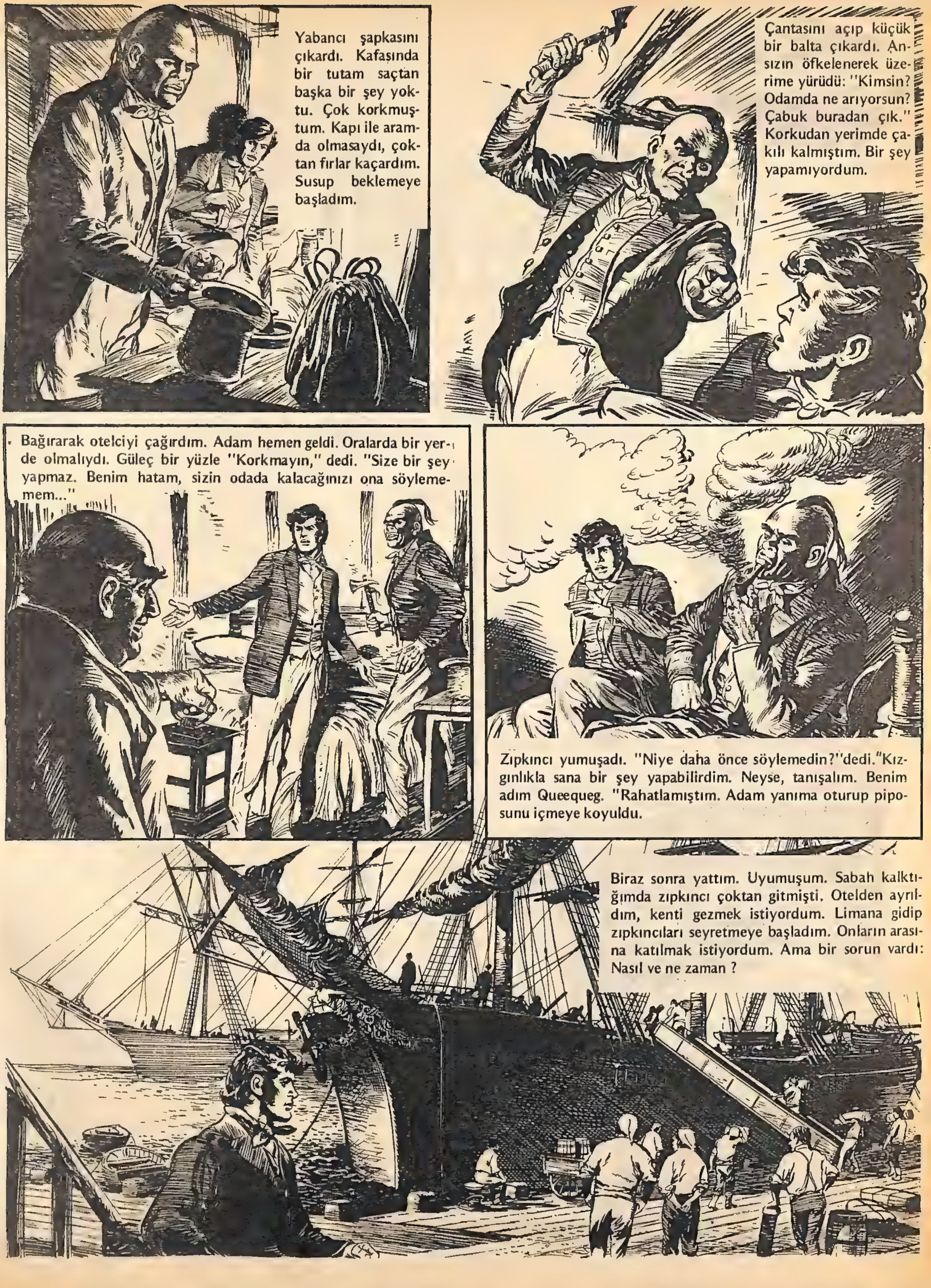

Yabancı şapkasını çıkardı. Kafasında bir tutam saçtan başka bir şey yoktu. Çok korkmuştum. Kapı ile aramda olmasaydı, çoktan fırlar kaçardım. Susup beklemeye başladım.

Çantasını açıp küçük bir balta çıkardı. Ansızın öfkelenerek üzerime yürüdü: "Kimsin? Odamda ne arıyorsun? Çabuk buradan çık." Korkudan yerimde çakılı kalmıştım. Bir şey yapamıyordum.

Bağırarak otelciyi çağırdım. Adam hemen geldi. Oralarda bir yerde olmalıydı. Güleç bir yüzle "Korkmayın," dedi. "Size bir şey yapmaz. Benim hatam, sizin odada kalacağınızı ona söylememem..."

Zıpkıncı yumuşadı. "Niye daha önce söylemedin?"dedi."Kızgınlıkla sana bir şey yapabilirdim. Neyse, tanışalım. Benim adım Queequeg. "Rahatlamıştım. Adam yanıma oturup piposunu içmeye koyuldu.

Biraz sonra yattım. Uyumuşum. Sabah kalktığımda zıpkıncı çoktan gitmişti. Otelden ayrıldım, kenti gezmek istiyordum. Limana gidip zıpkıncıları seyretmeye başladım. Onların arasına katılmak istiyordum. Ama bir sorun vardı: Nasıl ve ne zaman ?

JEDEDIAH SMITH

1799–1831

Jed Smith yaşıyordu. Bir kaç kere açlıktan ve kızılderililerin saldırısından kurtulmuştu. Hattâ bir keresinde bir ayının saldırısına uğramış, ayı bir kulağını koparmıştı. Smith çantasındaki iğne iplikle kulağını dikmiş, yoluna devam etmişti. Şimdi Mojave çölünü geçiyorlardı. Yiyecekleri günler önce bitmişti. Su yoktu. Atların çoğu yolda sıcaktan ve susuzluktan çatlamıştı. Düşündü: "Bu cehennemden bir an önce çıkmalıyız, yoksa öleceğiz."

Çölde hava çok sertti. Bütün gün güneş altında kalan kumlar sıcaktan kızmıştı. Yürümek çok zordu. Güneş onları zaman zaman yanıltıyordu. Serap görüyorlardı. Moralleri çok bozuktu. Yol boyunca gördükleri kaktüsleri kesip içlerindeki özsuyu içerek susuzluklarını geçirmeye çalışıyorlardı. Sık sık dinleniyorlardı. Kumları kazıp içlerine giriyorlar, önlerine eşyalar yığarak gölge yapıyorlardı. Böylece daha az terlediklerinden, vücutlarından su kaybolmuyor, az su içiyorlardı. Çölde geceler çetin geçiyordu. Gündüzün tersine çok soğuk oluyordu. Adamlar, kalın battaniyelerine sarınıp uyumaya çalışıyorlardı.

İsterseniz biraz da Jedediah Smith'in yardımcısı Harrison Rogers'e kulak verelim :

"Adamlarımın durumu kötüydü. Özellikle biri, durumundan çok şikayetçiydi: Marangoz John Wilson. Çok sinirli bir insandı. Durmadan herkese bağırıyor, zaten az olan suyumuzu içmek istiyordu. Sonunda Jed onun da çözümünü buldu. Yerden bir bitki koparıp çiğnemeye koyuldu. Acı bir tadı vardı bitkinin, ama insanın susuzluğunu bir an olsun dindiriyordu. Tabii bu işe en çok sevinen Wilson oldu."

Jed Smith yaklaşık 1.90 boyunda, geniş yapılı, kumral, mavi gözlü bir adamdı. Aylarca dağlarda dolaşmaktan saçları yağ içindeydi. Kaba bir pantalon, deri bir çizme giyerdi. Boynundan hiç çıkarmadığı kırmızı bir fuları vardı. Bıçağını ise belinden hiç eksik etmezdi. Kısacası tam bir dağ adamıydı. Zaten görenler onu bir kâşiften çok avcıya benzetiyorlardı.

Smith, 1799'da Susquehanna'da doğdu. Burası New York kentine açılan bir vadiydi. Okula burada gitti. Amerikan tarihine ve Yunan mitolojisine ilgi duydu. Yirmi iki yaşına geldiğinde gazetede bir ilân gördü

Ashley diye bir avcı kendine yardımcı arıyordu. Genç Smith ona koştu. Birlikte çalışmaya başladılar. Dağları dolaşıp kunduz vuruyorlar, postunu kentte satıyorlardı. Smith yeni işini çok sevmişti. Parada gözü yoktu. Kendine yetecek kadarını ayırıyor, gerisini ailesine yolluyordu. Ama bu ortaklık kısa sürdü, Smith daha çok yer görüp değişik hayvanlar avlamak istiyordu. Sonunda ayrıldılar. 1826'da Smith iki ortak daha buldu: David Jackson ve Bill Sublette. Birlikte çok kunduz avladılar.

1804'te Cumhurbaşkanı Thomas Jefferson Kuzeybatı bölgesini gezmeye karar verdi. Yanına ünlü kılavuzlardan Meriwether Lewis ile General William Clark'ı aldı. Idaho'ya gittiler. 1807'de Yellowstone'a ulaştılar. Ama bu bölgeyi bize tanıtan Jedediah Smith olmuştur. Smith 1824'te güney geçidinden geçip "Yılan nehri" diye bilinen yere gelmiştir. Buradan Pasifik kıyılarını dolaşmış, "Büyük Tuz Gölü'ne ulaşmıştır. Burayı ilk gören beyaz odur.

Jed Smith çok usta bir avcıydı. Avcılar bütün yıl avlanırlar ve yıl sonunda "Rendezvous" diye anılan yerde buluşurlardı. Yemekler yenir, şarkılar söylenilir, kısacası eğlenilirdi. Bu arada avladıkları kürkleri birbirleriyle değiştirmeyi unutmazlardı. Bütün yılın yorgunluğu atılırdı.

Temmuzun 3'ünde Jed Smith ve adamları buradan ayrıldılar. Sierra dağlarına yöneldiler. 15 kişiydiler, 50 atları vardı. Smith yiyecekleri atlara yüklemişti. Kurutulmuş etler, peksimetler, fasulyalar... Kervan bu yüzden ağır gidiyordu. Dağlara ulaşınca kervanın hızı daha da azaldı. Atlar yorulmuştu. Smith gereksiz yükleri attı. Kızılderililerle dolu bir bölgede dikkatli olmalıydı. Bu kadar yükle onların elinden kaçamazlardı. Bir süre yol aldıktan sonra Smith mola verdi. Adamları yorulmuştu. Kervanda bir huzursuzluk vardı. Hepsi avcı olan bu adamlar nereye gittiklerini merak ediyorlardı. Kunduzlarla dolu bir vadiyi geride bırakmışlardı. Orada hepsine yetecek kadar hayvan vardı. Bir ayaklanma başlayabilirdi. Başlarındaki bu adam ne yapmak istiyordu? "İleri, daha ileri," diyordu. Bu çölde ne arıyorlardı ?

Kervan durmadı; gezileri devam ediyordu. Bir süre sonra suları bitti, yiyecekleri de. Eylülün ortalarında Santa Clara'ya ulaştılar. Burada su boldu. Çatlayıncaya kadar içtiler. O sırada ağaçların arasından biri göründü ve kayboldu. Görünmesiyle kaybolması bir olmuştu. Adamlar hemen silâhlarına sarıldılar. Ama korkuları yersizdi. Smith'in güncesinden okuyalım :

"Ne yalan söyleyeyim, ilk bakışta ben de korktum. Çevreyi araştırınca onu bir ağacın dibinde bulduk. Korkuyordu. Onu alıp kampa getirdik. Adam Pai-Ute kızılderililerindendi. Dinlenince bizi köyüne götürdü. Çok yoksuldular. Üstlerinde ince bir bezden başka bir şey yoktu. Kadınları ağaçlardan yemiş toplarlardı, köyün erkekleri de mızrağa benzeyen bambu kamışlarla avlanır, yiyeceklerini sağlarlardı."

Jedediah Smith bir kâşiften çok bir avcıdır. Ama yaptığı gezilerle Batı'nın yolunu açmış, California'ya ulaşmıştır. Yaptığı gezilerin haritasını çizmiş, kendisinden sonra gelenlere kolaylık sağlamıştır. Smith, 27 Mayıs 1831'de Komançiler tarafından Santa Fe yolunda öldürüldü. Kızılderililer kafa derisini yüzdükten sonra onu kumlara bıraktılar. Notlarından önemli bölümü rüzgârla uçup gitti.

Vahşi Batı'nın yolunu açan Jedediah Smith, uzun süredir korktuğu kızılderililerce öldürüldüğünde 33 yaşındaydı.

TEST

Aşağıdaki her sorunun altında dört cevap bulacaksınız. Bu cevapların üçü yanlış biri doğrudur. Doğru olduğunu sandığınız cevabı işaretleyin.

SOSYAL BİLGİLER

CUMHURİYET

1. Atatürk hangi yıl, nerede doğmuştur ?
   - (a) 1879'da Selânik'te.
   - (b) 1879'da İstanbul'da.
   - (c) 1881'de Selânik'te.
   - (d) 1881'de İstanbul'da.

2. Atatürk Harp Okulu'nda öğrenciyken, padişah kimdi?
   - (a) V. Mehmet Reşat.
   - (b) VI. Mehmet Vahideddin.
   - (c) II. Abdülhamit.
   - (d) Abdülmecit.

3. Atatürk'ün Selânik'te üyesi olduğu derneğin adı nedir?
   - (a) İttihat ve Terakki Cemiyeti.
   - (b) Vatan veya Silistre Derneği.
   - (c) Cumhuriyetçiler Birliği.
   - (d) Doğu İllerimizin Haklarını Koruma Cemiyeti.

4. Atatürk, Samsun'a hangi tarihte ayak basmıştır ?
   - (a) 19 Mayıs 1918.
   - (b) 19 Mayıs 1919.
   - (c) 19 Mayıs 1920.
   - (d) 19 Mayıs 1921.

5. Atatürk'ün Anadolu'da katıldığı ilk kongre nerede yapılmıştır.
   - (a) Samsun'da.
   - (b) Sivas'da.
   - (c) Erzurum'da.
   - (d) Ankara'da.

6. İstanbul'da son olarak 12 Ocak 1920'de toplanan Mebuslar Meclisi, "Milli Misak" adı altında bir bildiri yayımladılar. "Milli Misak" ne demektir ?
   - (a) Ulusal Çıkarlar.
   - (b) Ulusal Bağlaşma.
   - (c) Ulusal Savaş.
   - (d) Ulusal Savunma.

7. Türkiye Büyük Millet Meclisi hangi tarihte açılmıştır?
   - (a) 19 Mayıs 1919'da.
   - (b) 23 Nisan 1920'de.
   - (c) 30 Ağustos 1922'de.
   - (d) 29 Ekim 1923'de.

8. Anadolu'nun çeşitli bölgelerini yabancı devletlere bırakan ve ülkemiz için ağır koşullar getiren, 10 Ağustos 1920'de imzalanan antlaşma, ne adla anılır ?
   - (a) Küçük Kaynarca Antlaşması.
   - (b) Kapitülasyonlar Antlaşması.
   - (c) İstanbul Antlaşması.
   - (d) Sevr Antlaşması.

9. Meclis, Yunanlılarla çarpışmak için kurulan orduda Batı Cephesi komutanlığına kimi getirmiştir ?
   - (a) Mustafa Kemal'i.
   - (b) Fevzi Çakmak'ı.
   - (c) İsmet İnönü'yü.
   - (d) Kâzım Karabekir'i.

10. Türk ordusunun üstünlüğüyle sona eren Sakarya Savaşı, hangi yıl kimlerle yapılmıştır ?
    - (a) 1920'de Fransızlarla.
    - (b) 1920'de Yunanlılarla.
    - (c) 1921'de Fransızlarla.
    - (d) 1921'de Yunanlılarla.

11. İzmir, Yunan işgalinden hangi tarihte kurtarılmıştır ?
    - (a) 26 Ağustos 1922'de.
    - (b) 9 Eylül 1922'de.
    - (c) 18 Eylül 1922'de.
    - (d) 29 Ekim 1922'de.

12. Devletimizin egemenliğini belirten ve 23 Temmuz 1923'de imzalanan Lozan Barış Antlaşması'nın yapıldığı Lozan kenti hangi ülkededir?
    - (a) İsviçre'de.
    - (b) İtalya'da.
    - (c) Belçika'da.
    - (d) Fransa'da.

13. Türk ordusu İstanbul'a hangi tarihte girmiştir ?
    - (a) 14 Mayıs 1923'de.
    - (b) 27 Mayıs 1923'de.
    - (c) 6 Ekim 1923'de.
    - (d) 29 Ekim 1923'de.

14. Ankara hangi tarihte başkent olmuştur ?
    - (a) 23 Nisan 1920'de.
    - (b) 30 Ağustos 1922'de.
    - (c) 13 Ekim 1923'de.
    - (d) 29 Ekim 1923'de.

TEST

Aşağıdaki her sorunun altında dört cevap bulacaksınız. Bu cevapların üçü yanlış biri doğrudur. Doğru olduğunu sandığınız cevabı işaretleyin.

SOSYAL BİLGİLER

CUMHURİYET

1. Atatürk hangi yıl, nerede doğmuştur ?
   (a) 1879'da Selânik'te.
   (b) 1879'da İstanbul'da.
   (c) 1881'de Selânik'te.
   (d) 1881'de İstanbul'da.

2. Atatürk Harp Okulu'nda öğrenciyken, padişah kimdi?
   (a) V. Mehmet Reşat.
   (b) VI. Mehmet Vahideddin.
   (c) II. Abdülhamit.
   (d) Abdülmecit.

3. Atatürk'ün Selânik'te üyesi olduğu derneğin adı nedir?
   (a) İttihat ve Terakki Cemiyeti.
   (b) Vatan veya Silistre Derneği.
   (c) Cumhuriyetçiler Birliği.
   (d) Doğu İllerimizin Haklarını Koruma Cemiyeti.

4. Atatürk, Samsun'a hangi tarihte ayak basmıştır ?
   (a) 19 Mayıs 1918.
   (b) 19 Mayıs 1919.
   (c) 19 Mayıs 1920.
   (d) 19 Mayıs 1921.

5. Atatürk'ün Anadolu'da katıldığı ilk kongre nerede yapılmıştır.
   (a) Samsun'da.
   (b) Sivas'da.
   (c) Erzurum'da.
   (d) Ankara'da.

6. İstanbul'da son olarak 12 Ocak 1920'de toplanan Mebuslar Meclisi, "Milli Misak" adı altında bir bildiri yayımladılar. "Milli Misak" ne demektir ?
   (a) Ulusal Çıkarlar.
   (b) Ulusal Bağlaşma.
   (c) Ulusal Savaş.
   (d) Ulusal Savunma.

7. Türkiye Büyük Millet Meclisi hangi tarihte açılmıştır?
   (a) 19 Mayıs 1919'da.
   (b) 23 Nisan 1920'de.
   (c) 30 Ağustos 1922'de.
   (d) 29 Ekim 1923'de.

8. Anadolu'nun çeşitli bölgelerini yabancı devletlere bırakan ve ülkemiz için ağır koşullar getiren, 10 Ağustos 1920'de imzalanan antlaşma, ne adla anılır ?
   (a) Küçük Kaynarca Antlaşması.
   (b) Kapitülasyonlar Antlaşması.
   (c) İstanbul Antlaşması.
   (d) Sevr Antlaşması.

9. Meclis, Yunanlılarla çarpışmak için kurulan orduda Batı Cephesi komutanlığına kimi getirmiştir ?
   (a) Mustafa Kemal'i.
   (b) Fevzi Çakmak'ı.
   (c) İsmet İnönü'yü.
   (d) Kâzım Karabekir'i.

10. Türk ordusunun üstünlüğüyle sona eren Sakarya Savaşı, hangi yıl kimlerle yapılmıştır ?
    (a) 1920'de Fransızlarla.
    (b) 1920'de Yunanlılarla.
    (c) 1921'de Fransızlarla.
    (d) 1921'de Yunanlılarla.

11. İzmir, Yunan işgalinden hangi tarihte kurtarılmıştır ?
    (a) 26 Ağustos 1922'de.
    (b) 9 Eylül 1922'de.
    (c) 18 Eylül 1922'de.
    (d) 29 Ekim 1922'de.

12. Devletimizin egemenliğini belirten ve 23 Temmuz 1923'de imzalanan Lozan Barış Antlaşması'nın yapıldığı Lozan kenti hangi ülkededir?
    (a) İsviçre'de.
    (b) İtalya'da.
    (c) Belçika'da.
    (d) Fransa'da.

13. Türk ordusu İstanbul'a hangi tarihte girmiştir ?
    (a) 14 Mayıs 1923'de.
    (b) 27 Mayıs 1923'de.
    (c) 6 Ekim 1923'de.
    (d) 29 Ekim 1923'de.

14. Ankara hangi tarihte başkent olmuştur ?
    (a) 23 Nisan 1920'de.
    (b) 30 Ağustos 1922'de.
    (c) 13 Ekim 1923'de.
    (d) 29 Ekim 1923'de.

15. Lâiklik nedir ?
    - (a) Giyimde yapılan devrime verilen addır.
    - (b) Din ve devlet işlerinin ayrı tutulmasıdır.
    - (c) Kapitülasyonların kaldırılmasıdır.
    - (d) Eski takvimin kaldırılmasıdır.

16. Arap harflerinin bırakılarak Latin harflerinin kullanılmasını sağlayan harf devrimi, hangi yılda gerçekleştirilmiştir ?
    - (a) 1925'de.
    - (b) 1926'da.
    - (c) 1927'de.
    - (d) 1928'de.

17. Atatürk, hangi tarihte nerede ölmüştür ?
    - (a) 10 Kasım 1937'de Ankara'da.
    - (b) 10 Kasım 1937'de İstanbul'da.
    - (c) 10 Kasım 1938'de Ankara'da.
    - (d) 10 Kasım 1938'de İstanbul'da.

18. Atatürk'ün ölümünden sonra kim Cumhurbaşkanı olmuştur ?
    - (a) Celâl Bayar.
    - (b) İsmet İnönü.
    - (c) Fevzi Çakmak.
    - (d) Şemsettin Günaltay.

19. İkinci Dünya Savaşı, hangi yılda başlamıştır ?
    - (a) 1938'de.
    - (b) 1939'da.
    - (c) 1940'da.
    - (d) 1941'de.

20. İkinci Dünya Savaşı'nda, aşağıdaki devletlerden hangileri Almanya'nın yanındaydı ?
    - (a) Fransa, Amerika.
    - (b) Sovyetler Birliği, Polonya.
    - (c) Hollanda, Belçika.
    - (d) İtalya, Japonya.

21. Türkiye'nin de kurucuları arasında bulunduğu Birleşmiş Milletler'in anayasası hangi yılda hazırlanmıştır ?
    - (a) 1944'de.
    - (b) 1945'de.
    - (c) 1946'da.
    - (d) 1947'de.

22. Ülkemiz, çok partili döneme, bir başka deyimle demokrasi dönemine hangi yılda geçmiştir ?
    - (a) 1943'de.
    - (b) 1945'de.
    - (c) 1947'de.
    - (d) 1949'da.

23. Bugün yürürlükte olan anayasamız, hangi yılda kabul edilmiştir?
    - (a) 1923'de.
    - (b) 1950'de.
    - (c) 1961'de.
    - (d) 1969'da.

24. 27 Mayıs devriminden sonra, ilk Cumhurbaşkanımız kim olmuştur ?
    - (a) Celâl Bayar.
    - (b) Cemal Gürsel.
    - (c) Cevdet Sunay.
    - (d) Fahri Korutürk.

25. Aşağıdaki kuruluşlardan hangisi, bugün yürürlükte olan anayasamız tarafından getirilmeyen ve daha önce de var olan bir kuruluştur ?
    - (a) Danıştay.
    - (b) Anayasa Mahkemesi.
    - (c) Cumhuriyet Senatosu.
    - (d) Yüksek Hâkimler Kurulu.

Cevaplar 46. sayfada

kent
mistip
Çiğnem Meyvalı Balonlu Çiklet

çiklet çiğnemek için alınır

Tadına vararak. Keyifle.
Balon yapıp patlatarak. Neşeyle.
Oyundan önce. Oyundan sonra. Ders çalışırken. Sağlıklı.
Ağzınızda güzel bir koku, bir ferahlık duymak için.

MİSTİP'TEN ARMAĞANLAR
Mistip, koruyucu kâğıtlarındaki harflerle "Mistip-Beş Çiğnemlik Balonlu Çiklet" yazıp "Çetin Reklam-PK 452 Beyoğlu-İstanbul" adresine gönderen bütün dostlarına birer armağan veriyor. Kurasız, çekilişsiz. Mistip'ten size.

mistip
çiğnemek için aldığınız çiklet

MİSTİP bir KENT Gıda Sanayii A.Ş. ÜRÜNÜDÜR.

Çetin Reklam

siz de RED KİT çizebilirsiniz

Red Kit çizerken Rin Tin Tin ile Dalton kardeşleri unatmayalım tabii... İşte size bu sevimli köpekle Daltonların en küçüğü... Geçen haftalarda olduğu gibi, kırmızı çizgilerden yararlanacağız...

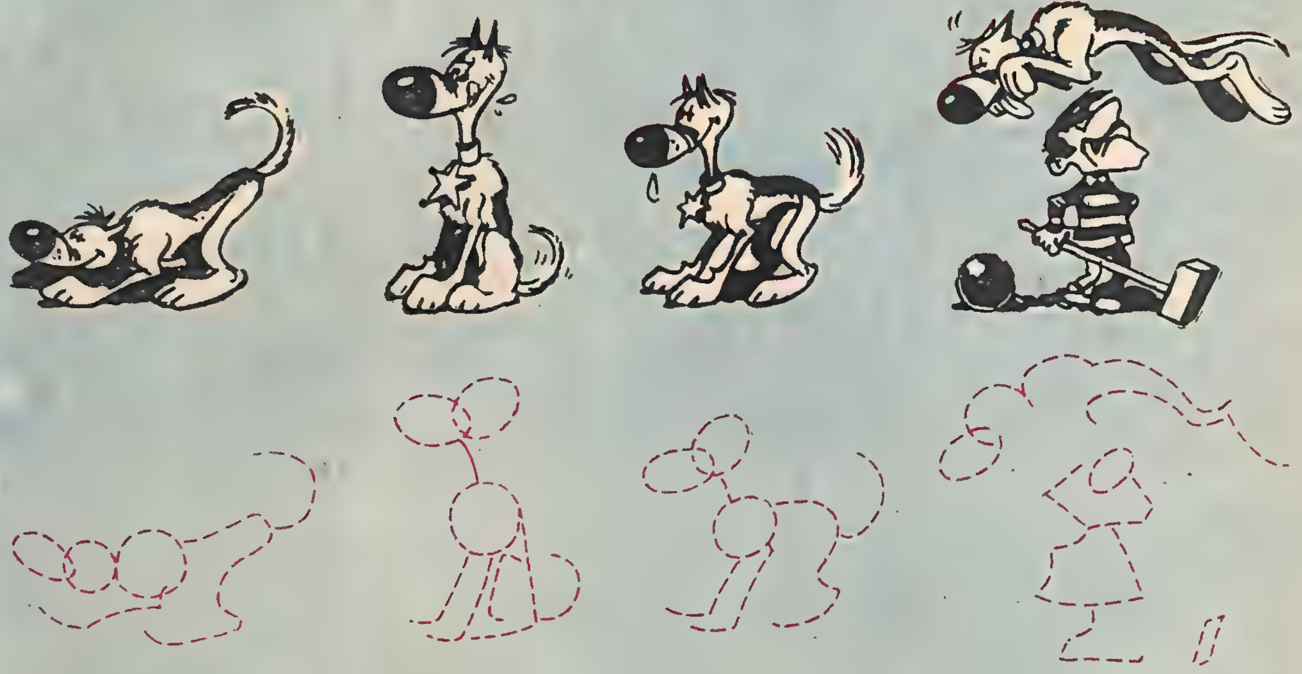

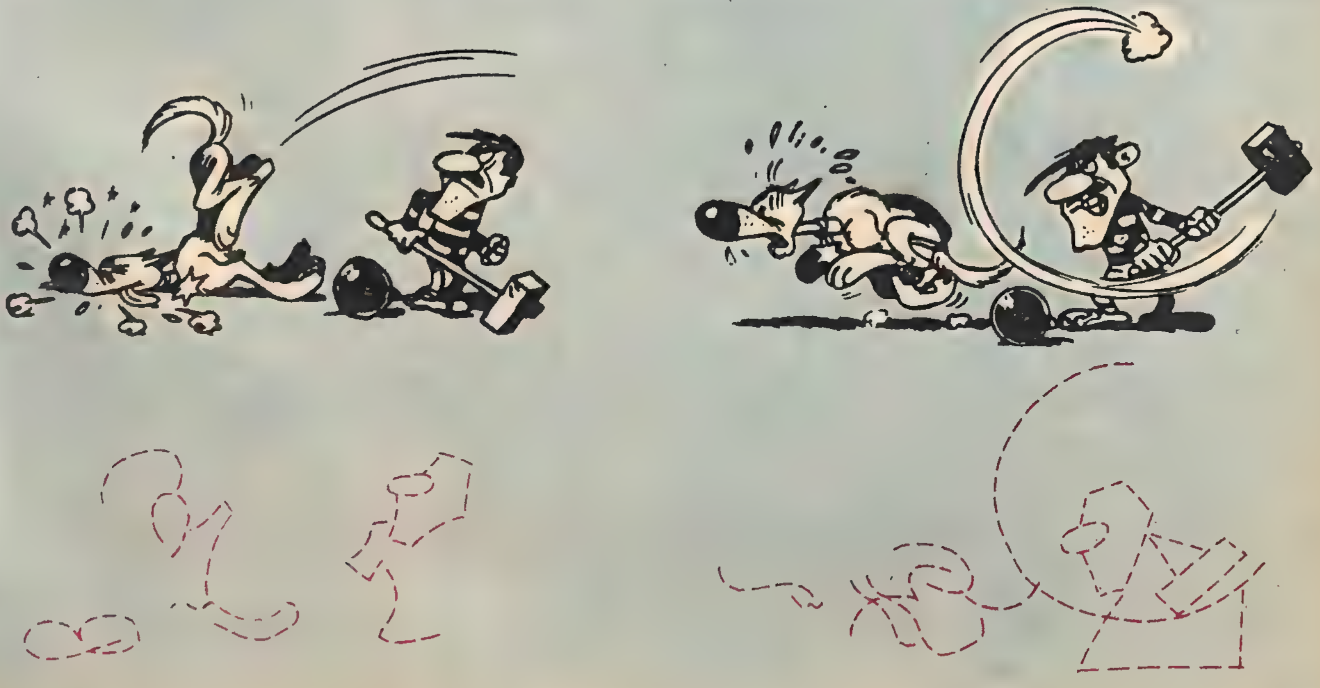

LARRY YUMA

SON GECE

ÖZET: VARGAS'I TUTUKLAMAK İÇİN **LARRY**'NİN BEŞ TANE TEHLİKELİ ENGELİ AŞMASI GEREKİYORDU...

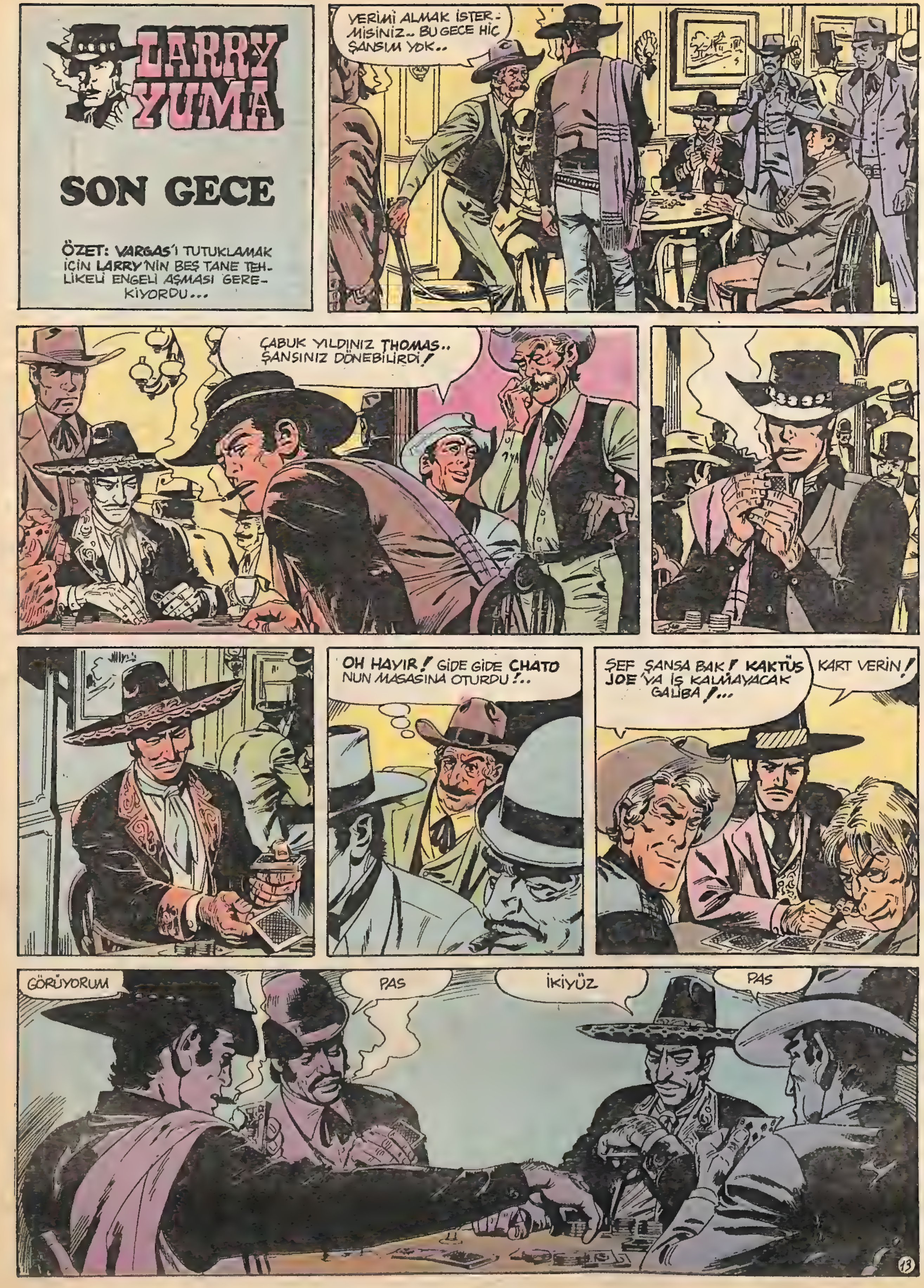
YERİMİ ALMAK İSTERMİSİNİZ.. BU GECE HİÇ ŞANSIM YOK..
ÇABUK YILDINIZ THOMAS.. ŞANSINIZ DÖNEBİLİRDİ!
OH HAYIR! GİDE GİDE CHATONUN MASASINA OTURDU!..
ŞEF ŞANSA BAK! KAKTÜS JOE'YA İŞ KALMAYACAK GALİBA!...
KART VERİN!
GÖRÜYORUM
PAS
İKİYÜZ
PAS
13

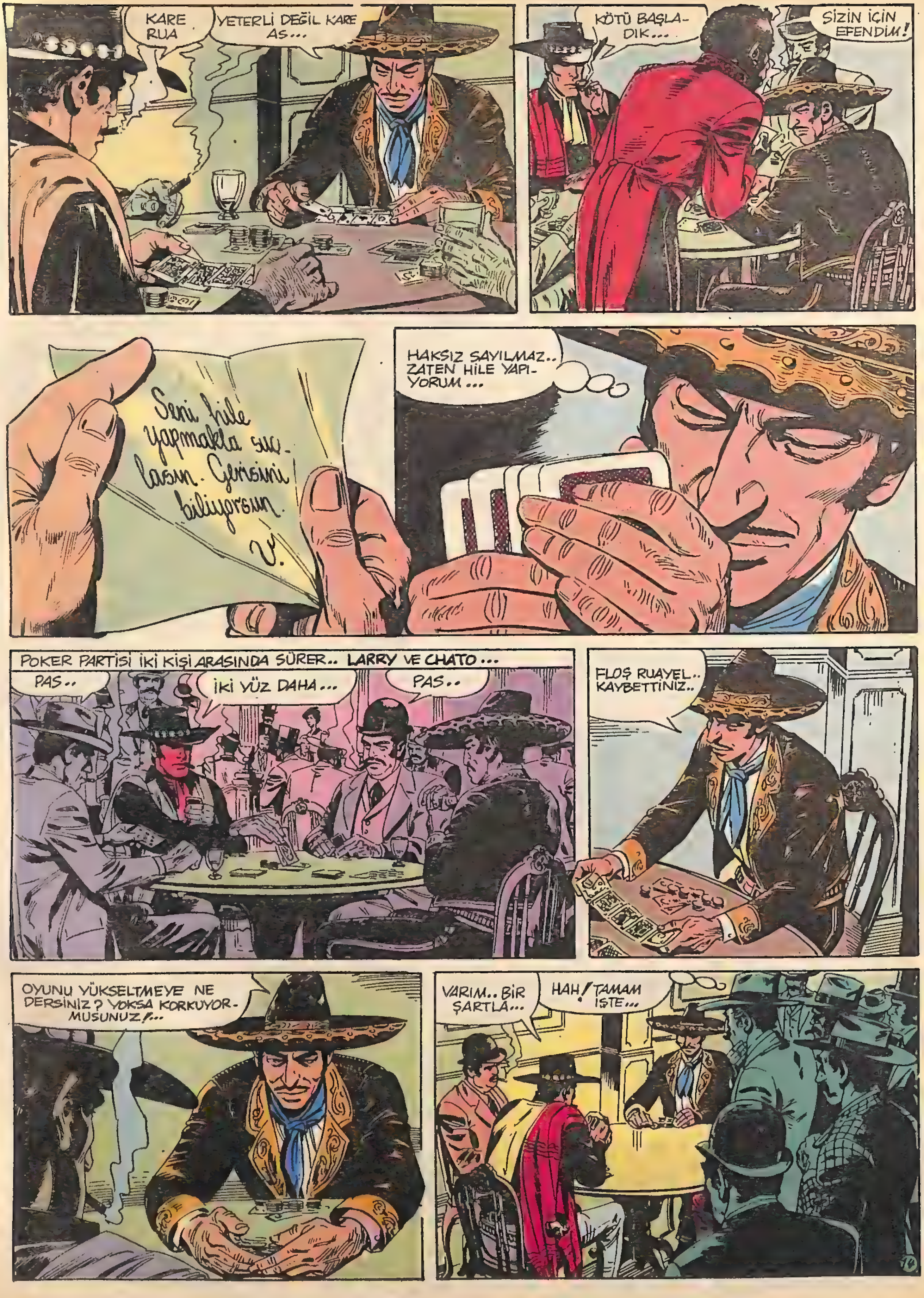
KARE RUA
YETERLİ DEĞİL KARE AS...
KÖTÜ BAŞLADIK...
SİZİN İÇİN EFENDİM!
Seni hile yapmakla suclasın. Gerisini biliyorsun. V.
HAKSIZ SAYILMAZ.. ZATEN HİLE YAPIYORUM...
POKER PARTİSİ İKİ KİŞİ ARASINDA SÜRER.. LARRY VE CHATO...
PAS..
İKİ YÜZ DAHA...
PAS..
FLOŞ RUAYEL.. KAYBETTİNİZ..
OYUNU YÜKSELTMEYE NE DERSİNİZ? YOKSA KORKUYORMUSUNUZ!...
VARIM.. BİR ŞARTLA...
HAH! TAMAM İŞTE...

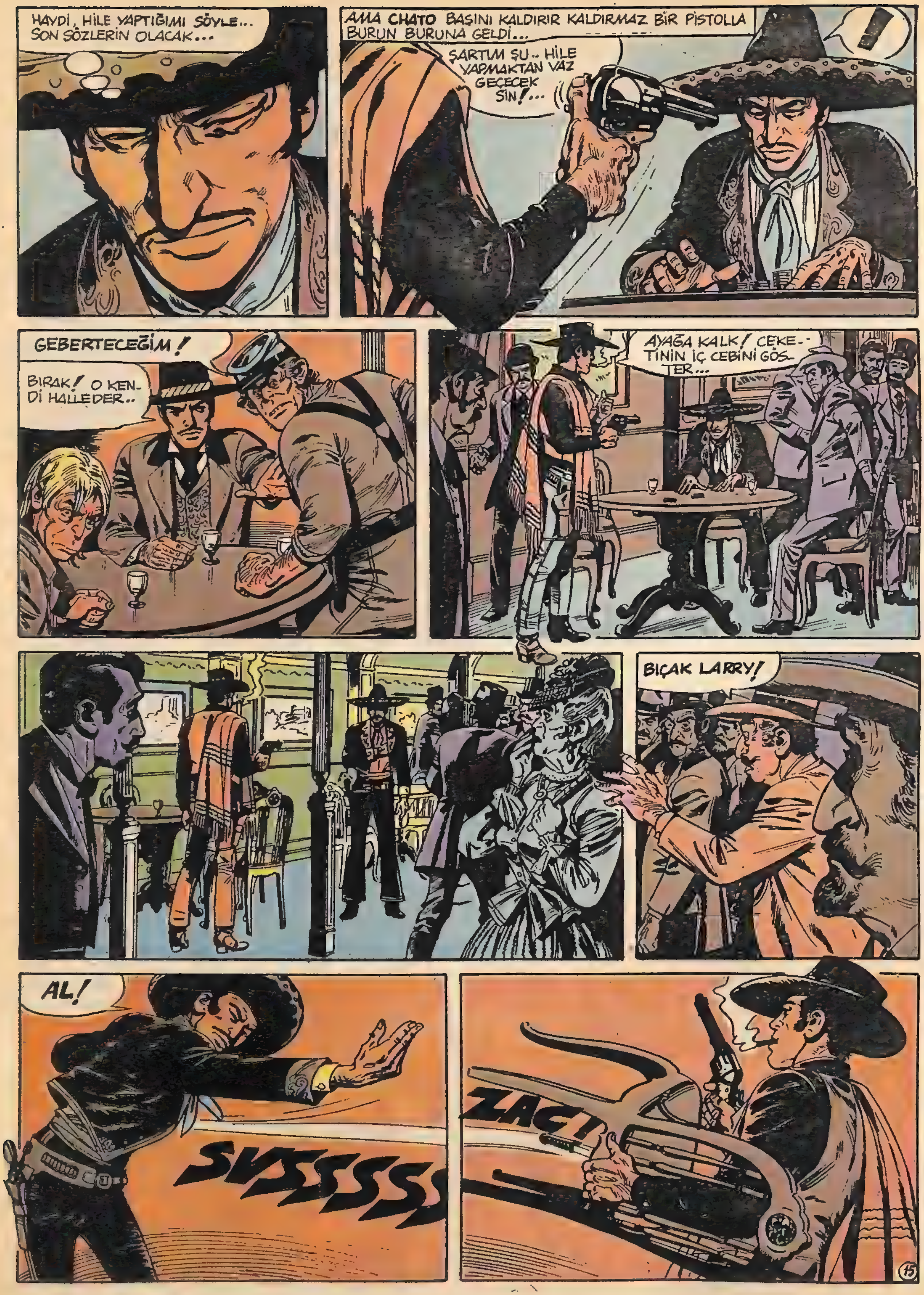
HAYDİ, HİLE YAPTIĞIMI SÖYLE... SON SÖZLERİN OLACAK...
AMA CHATO BAŞINI KALDIRIR KALDIRMAZ BİR PİSTOLLA BURUN BURUNA GELDİ...
ŞARTIM ŞU.. HİLE YAPMAKTAN VAZ GEÇECEKSİN!...
!
GEBERTECEĞİM!
BIRAK! O KENDİ HALLEDER..
AYAĞA KALK! CEKETİNİN İÇ CEBİNİ GÖSTER...
BIÇAK LARRY!
AL!
SVSSSSS
ZAC!
15

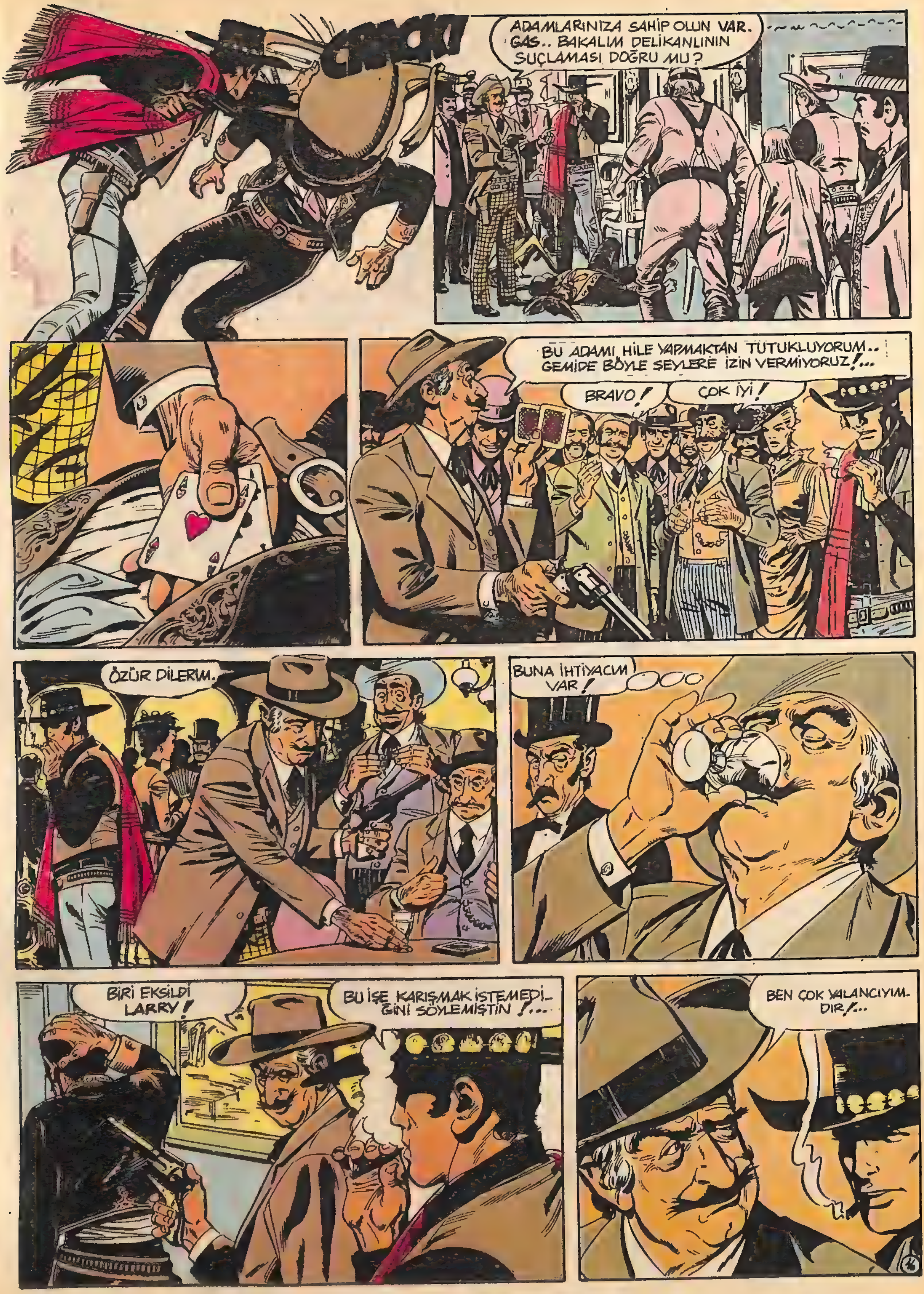
ADAMLARINIZA SAHİP OLUN VAR. GAS.. BAKALIM DELİKANLININ SUÇLAMASI DOĞRU MU?
BU ADAMI HİLE YAPMAKTAN TUTUKLUYORUM.. GEMİDE BÖYLE ŞEYLERE İZİN VERMİYORUZ!...
BRAVO!
ÇOK İYİ!
ÖZÜR DİLERİM.
BUNA İHTİYACIM VAR!
BİRİ EKSİLDİ LARRY!
BU İŞE KARIŞMAK İSTEMEDİĞİNİ SÖYLEMİŞTİN!...
BEN ÇOK YALANCIYIMDIR!...

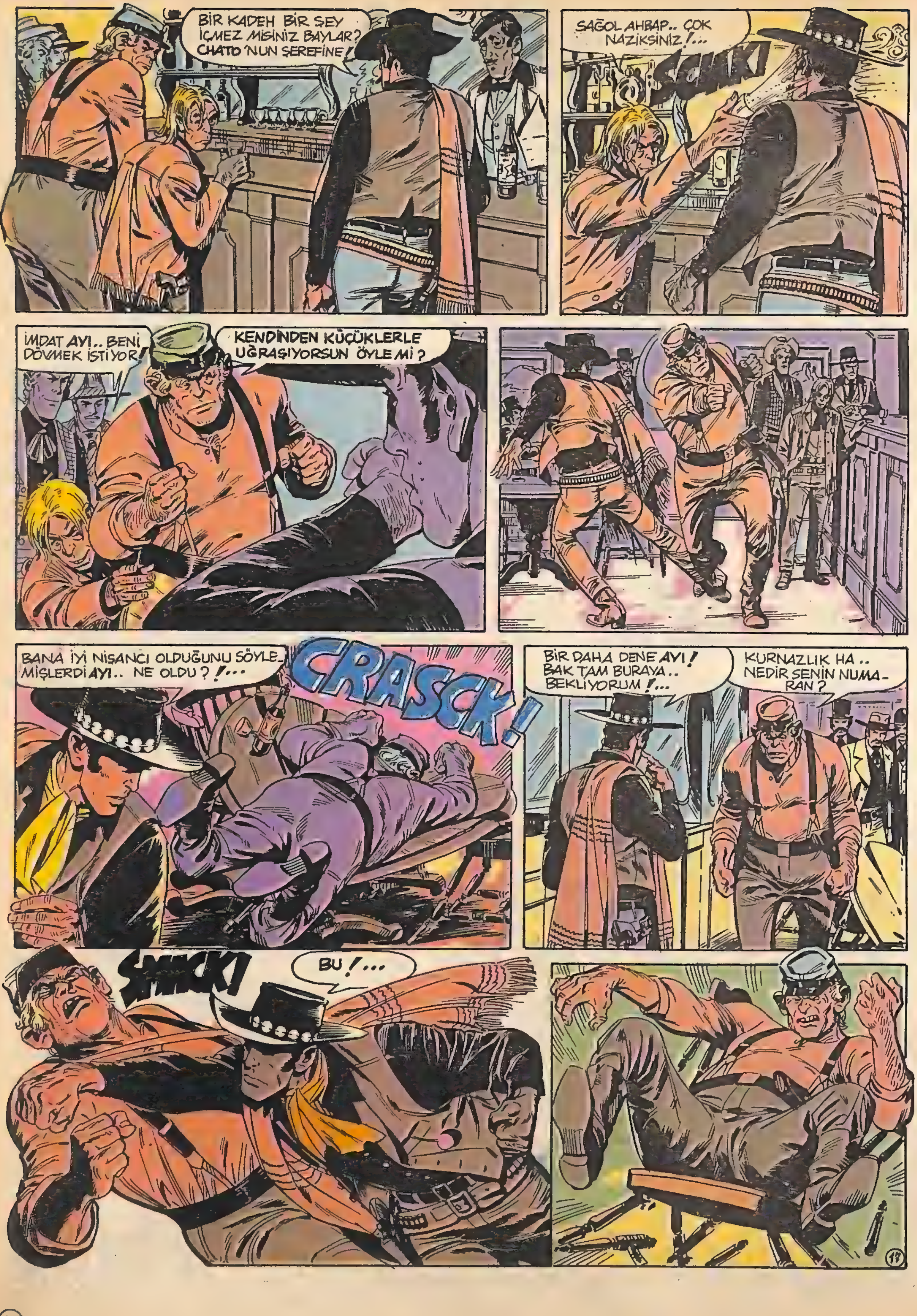
BİR KADEH BİR ŞEY İÇMEZ MİSİNİZ BAYLAR? CHATO 'NUN ŞEREFİNE!
SAĞOL AHBAP.. ÇOK NAZİKSİNİZ!...
SCHAK!
İMDAT AYI.. BENİ DÖVMEK İSTİYOR!
KENDİNDEN KÜÇÜKLERLE UĞRAŞIYORSUN ÖYLE Mİ?
BANA İYİ NİŞANCI OLDUĞUNU SÖYLEMİŞLERDİ AYI.. NE OLDU?!...
CRASCK!
BİR DAHA DENE AYI! BAK TAM BURAYA.. BEKLİYORUM!...
KURNAZLIK HA.. NEDİR SENİN NUMARAN?
SMACK!
BU!...
17

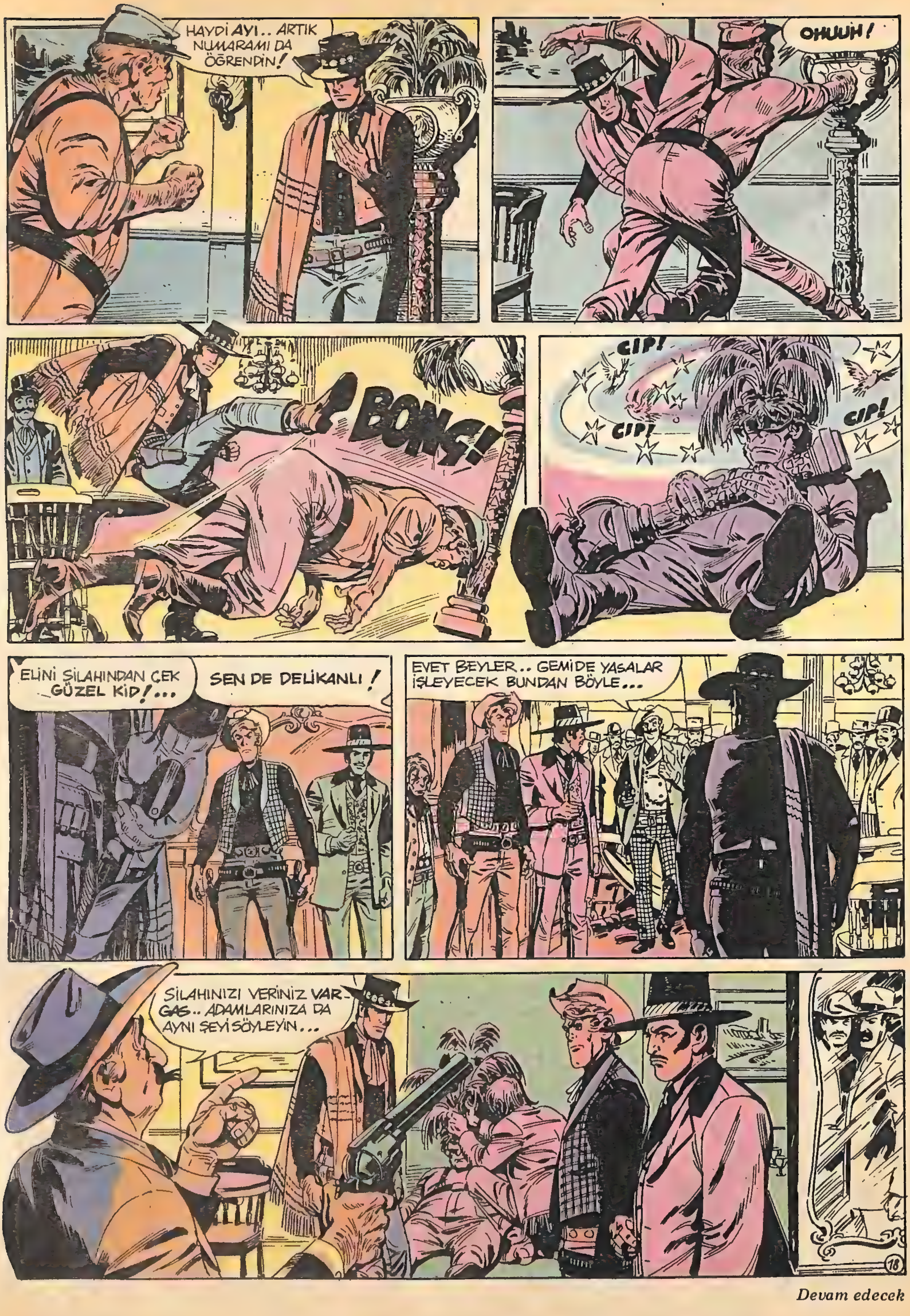
HAYDİ AYI.. ARTIK NUMARAMI DA ÖĞRENDİN!
OHUUH!
BONG!
CIP!
CIP!
CIP!
ELİNİ SİLAHINDAN ÇEK GÜZEL KİD!...
SEN DE DELİKANLI!
EVET BEYLER.. GEMİDE YASALAR İŞLEYECEK BUNDAN BÖYLE...
SİLAHINIZI VERİNİZ VARGAS.. ADAMLARINIZA DA AYNI ŞEYİ SÖYLEYİN...
18

Devam edecek

Bilmece Bulmaca

Noktalı
bölümleri
kurşunkalemle
boyayalım.
Bakalım
ne çıkacak ?

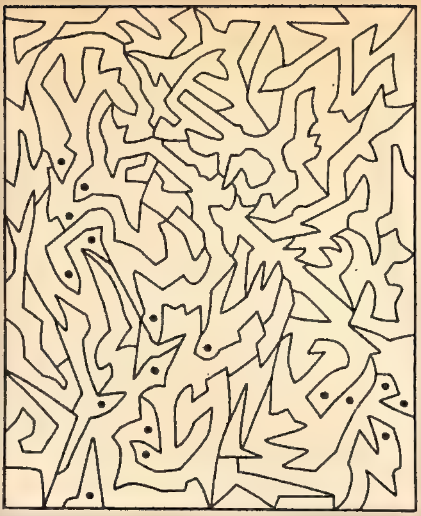

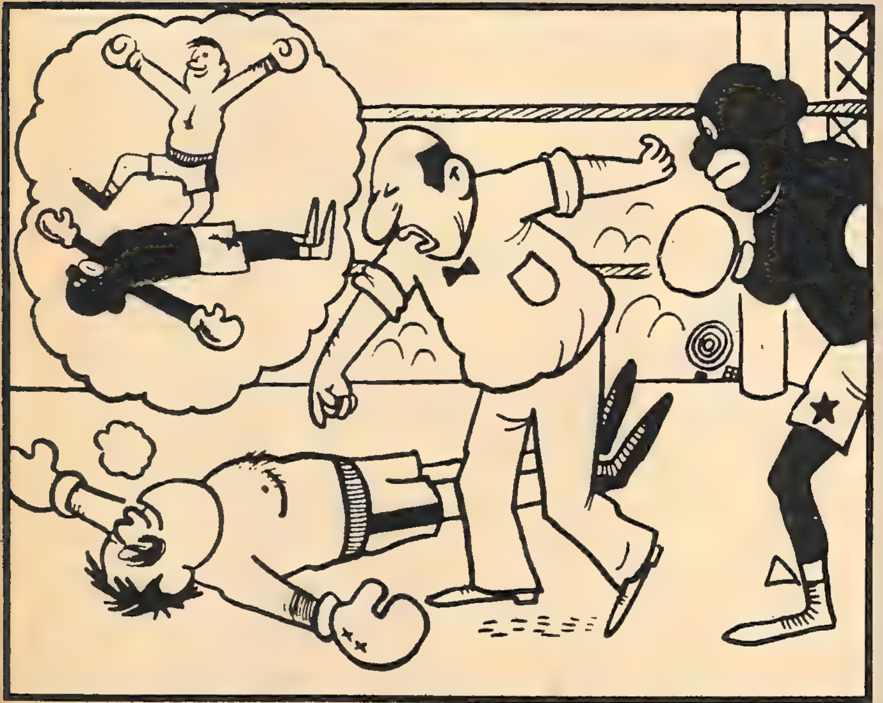

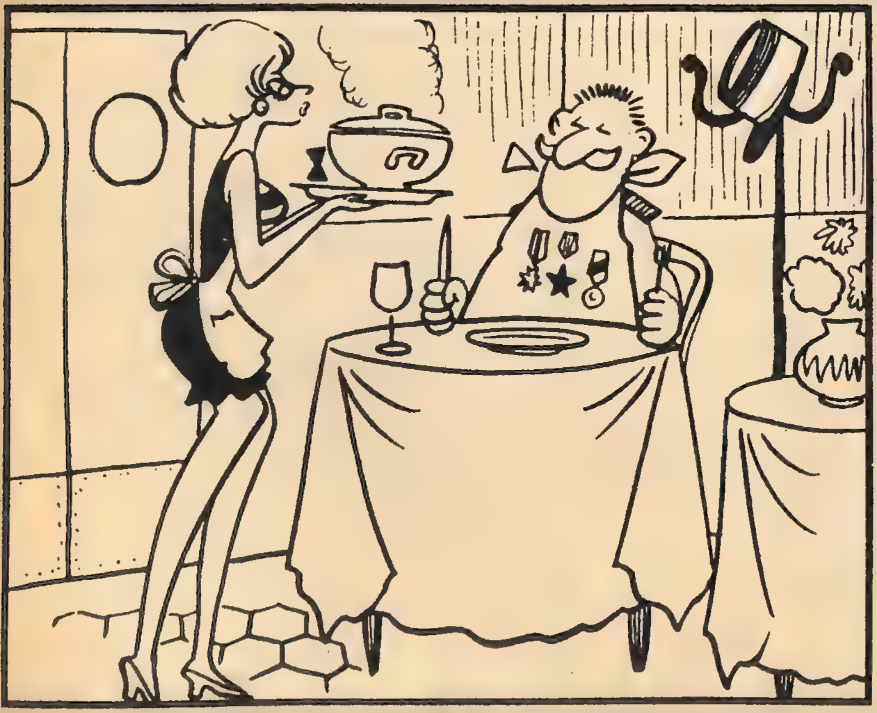

7 BENZER

Yukarıdaki iki resim arasında yedi benzer nokta var. Bu benzerlikleri ne kadar sürede bulabileceksiniz?

BİR TANIK ARIYORUZ

Aşağıdaki resme 30 saniye bakın. Sonra resmi kapatıp soruları cevaplandırın.

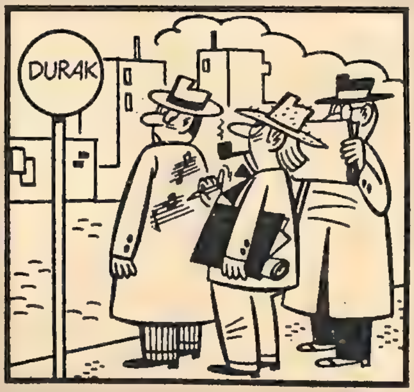

1. Öndeki adam pipo içiyor mu? mu?
2. Öndeki adamın pantolonu siyah mı?
3. Adamlardan hangisi palto giymiyor?
4. Görünürde otobüs var mı ?
5. Görünürde hiç kapı var mı ?

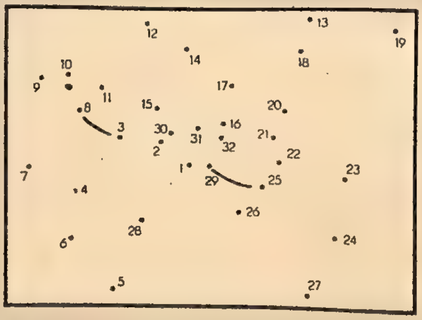

1'den başlayarak 32'e kadar noktaları kurşun kalemle birleştirin. Bakalım ne çıkacak ?

Cevaplar 46. sayfada

Bilmece Bulmaca

Noktalı
bölümleri
kurşunkalemle
boyayalım.
Bakalım
ne çıkacak ?

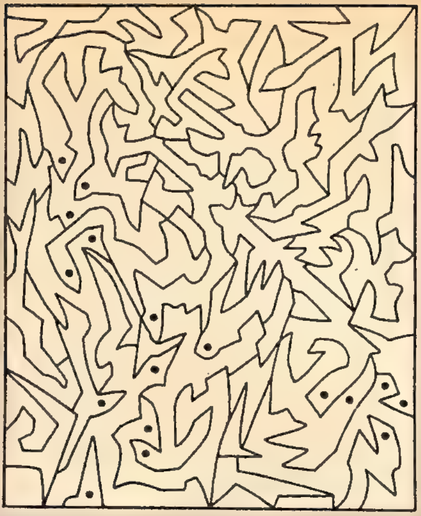

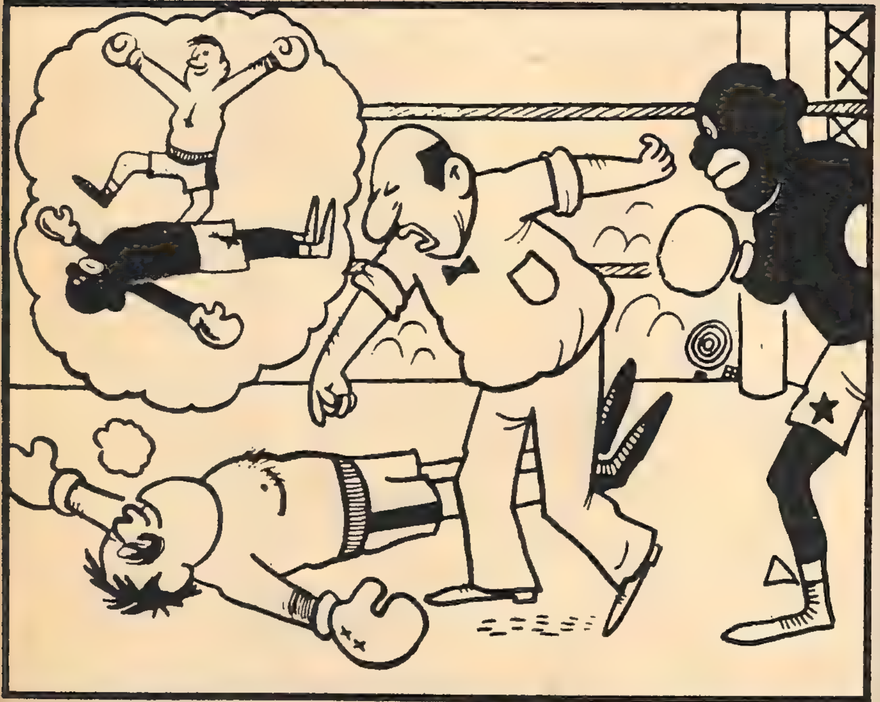

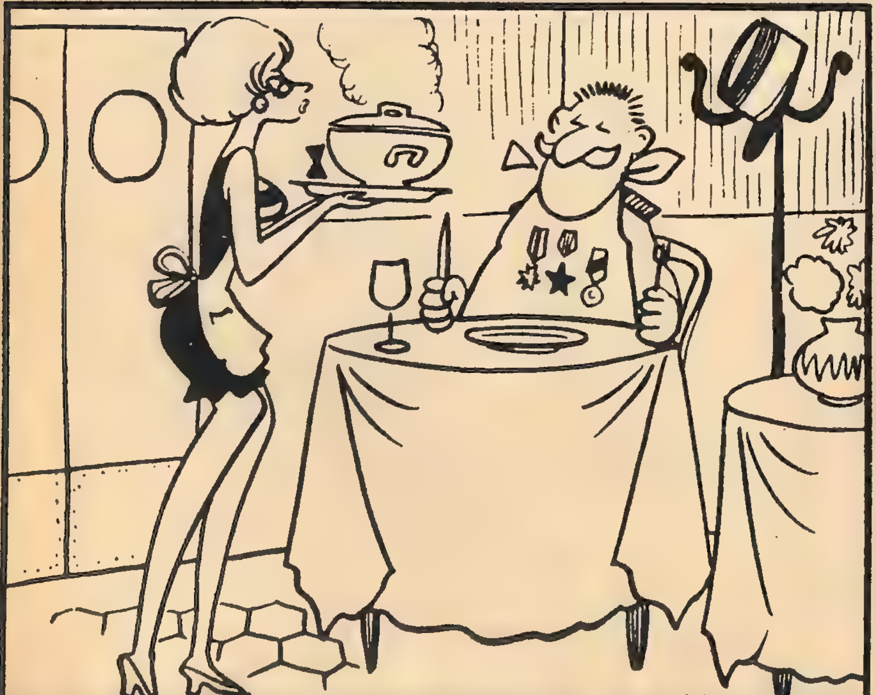

7 BENZER

Yukarıdaki iki resim arasında yedi benzer nokta var. Bu benzerlikleri ne kadar sürede bulabileceksiniz?

BİR TANIK ARIYORUZ

Aşağıdaki resme 30 saniye bakın. Sonra resmi kapatıp soruları cevaplandırın.

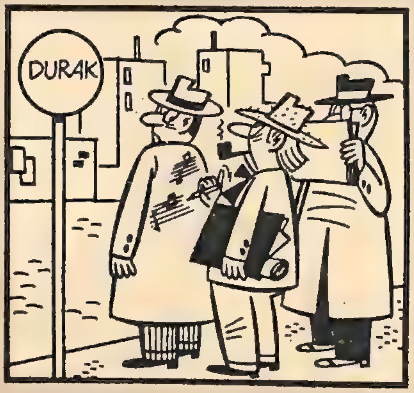

1. Öndeki adam pipo içiyor mu? mu?
2. Öndeki adamın pantolonu siyah mı?
3. Adamlardan hangisi palto giymiyor?
4. Görünürde otobüs var mı?
5. Görünürde hiç kapı var mı?

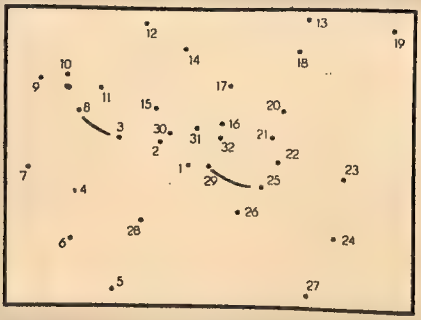
12
13
19
10
14
18
9
17
11
8
15
20
3
30
16
31
21
2
32
22
1
29
25
7
23
4
26
28
6
24
5
27

1'den başlayarak 32'e kadar noktaları kurşun kalemle birleştirin. Bakalım ne çıkacak ?

Cevaplar 46. sayfada

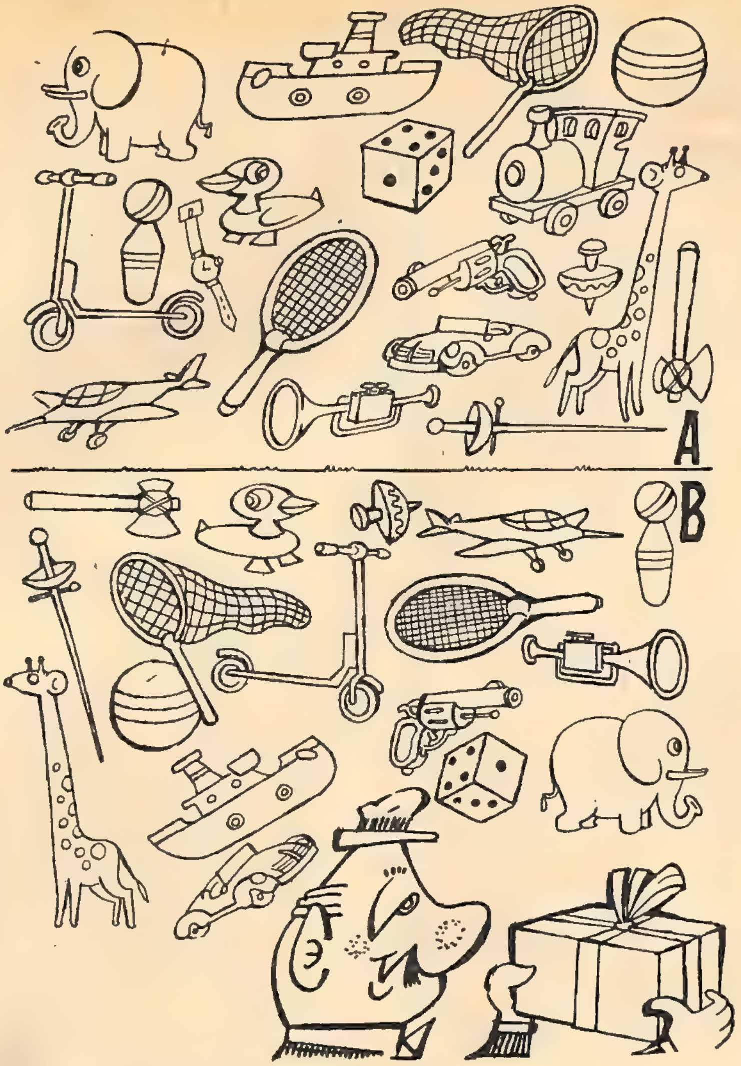

İKİ ARMAĞAN : Rıza bey, oğluna iki armağan aldı. Resimleri inceledikten sonra armağanların neler olduklarını bulun bakalım..

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2							■	
3				■				
4					■			
5		■				■		
6			■					
7					■			
8					■			

SOLDAN SAĞA : (1) Hristiyanların kutladıkları bir bayram. (2) Denizcilikte "açıktan geç" anlamında bir sözcük. (3) Kamıştan yapılan bir nefesli saz – Erek, gaye. (4) Yumurtamsı, beyzi – Mesafe. (5) Deride oluşan kahverengi küçük benekler – Su. (6) Dünyamızın uydusu – Tersi: Maaş derece ve miktarlarını gösterir cetvel. (7) Bir şeyin özünü oluşturan en önemli madde – Su ile çevrili kara parçası. (8) Saha – Özel gezinti gemisi.

YUKARIDAN AŞAĞI : (1) Yüksek bir yerden bakılınca göz önüne serilen engin görünüş. (2) Yalaz – Köpek yemeği. (3) Havagazı, elektrik, su gibi şeylerin kullanılan miktarını gösteren aygıt – Bir ünlem. (4) Kuruşun kısaltılmışı – Gemilerin yük alıp verdikleri yer. (5) Ağabey sözcüğünün bazı yörelerde söyleniş biçimi – Tersi: Bir organımız. (6) Güney Amerika'da yaşayan bir hayvan – Demiryolu. (7) Donanma. (8) Trabzon'un bir ilçesi.

8 FARK

Ressamımız biraz dalgın. İki resim arasındaki sekiz küçük farkı görememiş. Bakalım siz görebilecek misiniz ?

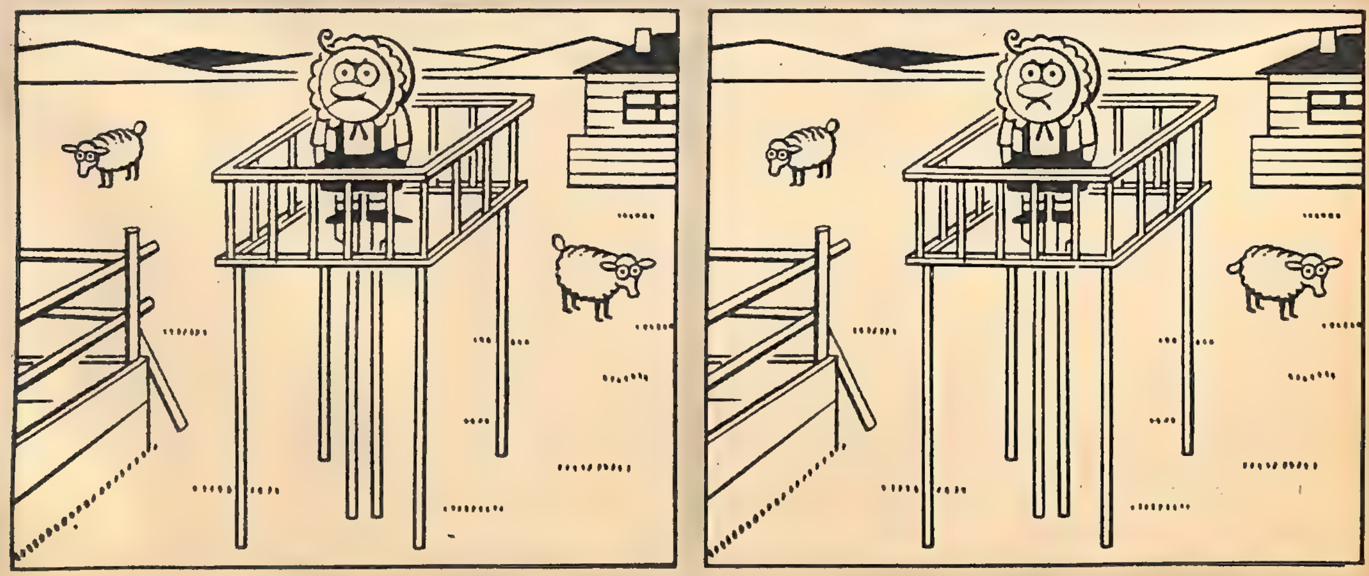

bir çözüm arıyorum...

Yıldız İlkokulu 4. sınıfta okuyorum. Dört yıldır aynı öğretmenle okuyordum. İkinci dönem başında öğretmenimiz müdür muavini olduğu için bizden ayrıldı. Yeni bir öğretmen geldi. Yeni öğretmenimiz bana çok soğuk göründü. Aslında tatlı bir kadın, ama bir türlü ısınamadım. Bunun sonucu olarak ders çalışmamaya başladım. Tembel bir öğrenci haline geldim. Oysa sınıfın başarılı öğrencilerinden biriydim. Şimdi ise tembel öğrencilerinden biriyim. Eski durumuma dönmek için ne kadar çaba harcadıysam boşuna. Rica ediyorum bana bir yol gösterin.

S.Y. (İstanbul)

●

Bu denli duygusal olman hiç de iyi değil. Eski öğretmenini çok sevmen doğal. Ama onun yerine gelen "çok tatlı bir kadın" diye nitelendirdiğin yeni öğretmen yüzünden tembelliğe vurman hiç de doğal değil. Düşünsene bir boy! O da öğretmen, sokaktan çevrilip sizin başınıza getirilmiş sıradan bir insan değil ki! Onun da en az eski öğretmenin kadar sevilip sayılacak özellikleri vardır. Bunları görmeye çalış. O zaman kısa sürede ısınacaksın ona. Bu konuda bir şeyi daha belirtmekte yarar görüyorum : Orta okula başladığında her derste başka bir öğretmenle çalışacaksın. Buna şimdiden alışman için bir fırsat geçmiş eline. Bu fırsatı iyi değerlendirirsen orta okulda bugünkü gibi "yeni öğretmen" sorunuyla karşılaşmazsın. Yeni öğretmenini sevmeye karar ver ve sev onu.

gülten dayıoğlu

KİTAP KAZANAN 50 OKURUMUZ

Sekizinci sayımızdaki, "Dergimizdeki çizgi-romanlar içinde en çok hangisini seviyorsunuz? " sorumuza cevap verenler arasında ciltli kitap kazanan 50 okurumuzun adlarını aşağıda sunuyoruz. Kitaplar adreslerine postalanmıştır.

Hakan Bayraktar (İstanbul), Mübeccel Gönülalan (İstanbul), Serdar Doğan (İstanbul), Kisecik Köyü İlkokulu öğrencileri (Konya), Levent Mayda (Ankara), Burçin Büyükboy (İzmir), Selahattin Özdemir (İstanbul), Ali Yusuf Kuş (Ankara), Murat Demiroğlu (Bergama), Tufan Evyapan (Mersin), Müge Ceyhan (İzmir) İnci Oral (Diyarbakır), Türkeren Sabancı (Manisa), Hatice Tunalı (Bursa), Sevilay Demirci (Çanakkale), Renan Bilek (İstanbul), Armağan Baz (İstanbul), Selda Hatapkapulu (Ankara), Ümit Sezer (Ankara), Nurtop Aktepe (İstanbul) Ömer Çalışol (İstanbul), İbrahim Can (Bergama), Özgür Soy (Ankara) Can Akman (Ankara), Sulhi Aksüt (İskenderun), Türkel Yundem (Trabzon), Gökhan Ulumlu (Ankara), Taşkın Çelik (Gerede), Taner Olcay (İstanbul), Barbaros Özakan (İstanbul), Sertaç Kanan (İzmit), Aşkın Çelik (Kars), Hüseyin Lapaoğlu (İstanbul), Ünal Kulak (Niğde) Aysun Aydemir (Kütahya), Adile Alkar (Ankara), Erdal Koç (İstanbul), Aynur Karaoğlu (Balıkesir), Müzeyyen Kılıç (Samsun), Metin Yıldırım (İstanbul), Levent Önder (Tekirdağ), Hakan Gültekin (Bursa) Muharrem Karakuş (Zonguldak), Ziya Bayazıdoğlu (Giresun), Medet Sulak (İstanbul), Ulvi Onur (İzmir), Mehmet Sapçı (İstanbul), Çetin Arıcı (Bitlis), Fatma Dönmez (Urfa), Ali Rıza Gürsel (İstanbul).

CEVAPLAR

SOSYAL BİLGİLER : 1—c; 2—c; 3—a; 4—b; 5—c; 6—b; 7—b; 8—d; 9—c; 10—d; 11—b; 12—a; 13—c; 14—c; 15—b; 16—d; 17—d; 18—b; 19—b; 20—d; 21—b; 22—b; 23—c; 24—b; 25—a.

●

7 BENZER : (1) Hakemin dudağı ile yemek kâsesinin kulpu. (2) Hakemin kravatı ile yemek kâsesinin yanındaki tuzluk. (3) Hakemin gömleğinin cebi ile bardağın üstü. (4) Yerdeki boksörün başının üstündeki yuvarlak ile vazodaki büyük çiçek. (5) Zenci boksörün eldiveni ile kapının penceresi. (6) Zenci boksörün şortundaki yıldız ile adamın madalyası. (7) Zenci boksörün ayakkabısının üçgen bağı ile adamın boynundaki peçetenin sağ ucu.

●

İKİ ARMAĞAN : Kol saati ile lokomotif.

●

8 FARK : (1) Soldaki koyunun kulağı. (2) Sağdaki koyunun kuyruğu. (3) Soldaki çitin üstten ikinci sırığının ucu. (4) Çocuğun ağzı. (5) Çocuğun bulunduğu kafesin solda ortadaki çizgileri. (6) Çocuğun ayakkabısının ucu. (7) Evin bacasının üstü. (8) Evin penceresi.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	P	A	S	K	A	L	Y	A
2	A	L	A	R	G	A	■	K
3	N	E	Y	■	A	M	A	Ç
4	O	V	A	L	■	A	R	A
5	R	■	Ç	İ	L	■	M	A
6	A	Y	■	M	E	R	A	B
7	M	A	Y	A	■	A	D	A
8	A	L	A	N	■	Y	A	T

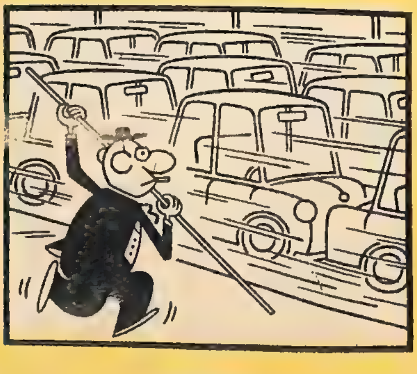

YAZISIZ

okurdan okura

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi, çektiğiniz fotoğrafları ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

AĞAÇ

Bahçeleri süsleyen
Ormanı şenlendiren
Tabiatı sevdiren
Ağacı koruyalım

Süt, kâğıt, ipek, şeker
Yazdığımız kalemler
Masalar sandalyeler
Daha neler neler

Barınaktır hayvanlara
Özellikle sincaplara
Kuşlar ona yuva yapar
Tilkiler kovuğunda yatar

OĞUZ TURGUT

KARDEŞİM

Bir kardeşim var
Tatlı mı, tatlı
Kara gözlü, kara saçlı
Ve güzel sözlü

Bazen kızar, ağlar
Bazen sevinir, ağlar
Bazen de oynarken
Sevincinden beni sorar

Benim kardeşim
Yaramazdır ama
Bazen bulaşık yıkar
Çamaşır asar

ŞEBNEM TOSLAN

* * *

KÖYÜM

Kırlarda koşarım güle oynaya
Mutluyum, umutluyumdur her dakika
Köyümün insanlarını, her şeyini severim
Her zaman onların mutlu olmasını isterim

Tarlaya koşarım sabahın erken saatlarında
Elime alırım kazmayı, küreği
Yorgun düşerim akşam karanlığında
Huzurluyumdur yarının ekmeğini o verir bana

İhtiyarı genci durmadan çalışırız
Topraktan istediğimizi alırız
Ben köyümden hiç ayrılamam
Özlerim bir avuç toprağını, taşını

NECİBE YÜCE

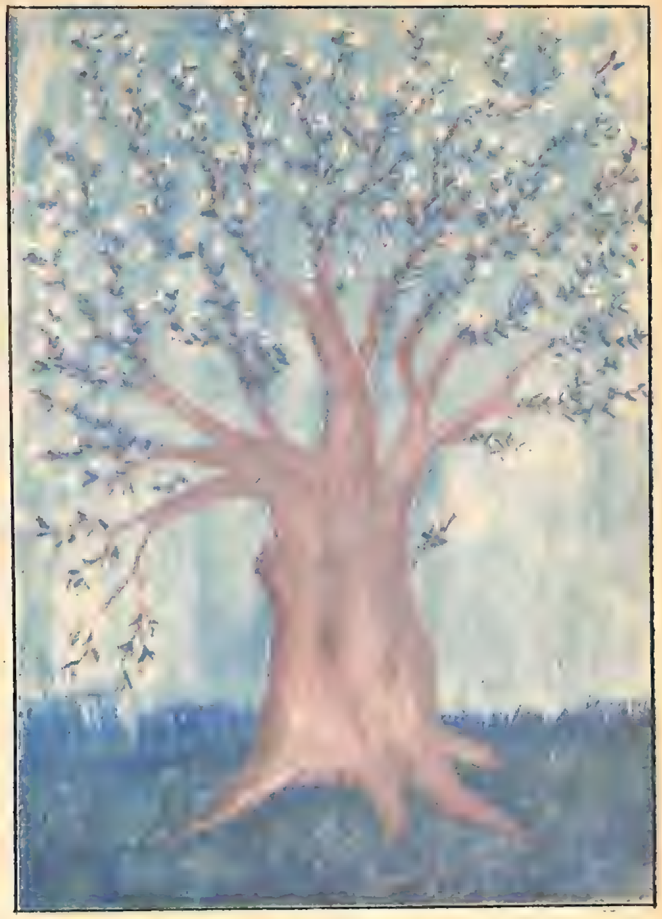

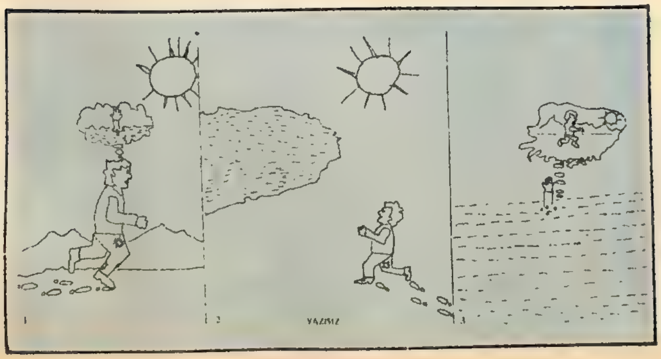

Orkun Gazioğlu

bilmeceler

- Bir fil ağacın arkasına niçin saklanır ?
- Ramazanda yenince orucu bozmayan şey nedir?
- Bir fil ağaca nasıl tırmanır ?
- Türkiye'de tütün ilk defa nereye ekildi ?
- İzmir'den üzüm gelir, ondan sonra ne gelir ?
- Tren hangi istasyonda durmaz ?
- Kedi ile kaleci arasında ne fark vardır ?
- Ağzınızdan pazar, salı, cuma kelimeleri çıkmadan peş peşe gelen üç gün sayınız.
- Hangi kuşağı belimize bağlamayız ?
- Kırıldığı zaman sevindiğimiz şey nedir ?
- Yerde zıplamayan top hangisidir ?
- Yanlışlıkla mürekkep içen çocuğa ne yapmalıyız ?

AYDIN ALPTÜRK – NEZİH YILMAZ

CEVAPLAR

Karıncaya çelme takmak için Dayak* Küçük bir dala oturur, büyümesini bekler* Toprağa* 11* Benzin* Biri tuttuğunu yer, biri tutamadığını* Dün, bugün, yarın* Gökkuşağı* Rekor* Kartopu* Kurutma kağıdını yutturmalıyız.*

okurdan okura

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi, çektiğiniz fotoğrafları ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

AĞAÇ

Bahçeleri süsleyen
Ormanı şenlendiren
Tabiatı sevdiren
Ağacı koruyalım

Süt, kâğıt, ipek, şeker
Yazdığımız kalemler
Masalar sandalyeler
Daha neler neler

Barınaktır hayvanlara
Özellikle sincaplara
Kuşlar ona yuva yapar
Tilkiler kovuğunda yatar

OĞUZ TURGUT

KARDEŞİM

Bir kardeşim var
Tatlı mı, tatlı
Kara gözlü, kara saçlı
Ve güzel sözlü

Bazen kızar, ağlar
Bazen sevinir, ağlar
Bazen de oynarken
Sevincinden beni sorar

Benim kardeşim
Yaramazdır ama
Bazen bulaşık yıkar
Çamaşır asar

ŞEBNEM TOSLAN

KÖYÜM

Kırlarda koşarım güle oynaya
Mutluyum, umutluyumdur her dakika
Köyümün insanlarını, her şeyini severim
Her zaman onların mutlu olmasını isterim

Tarlaya koşarım sabahın erken saatlarında
Elime alırım kazmayı, küreği
Yorgun düşerim akşam karanlığında
Huzurluyumdur yarının ekmeğini o verir bana

İhtiyarı genci durmadan çalışırız
Topraktan istediğimizi alırız
Ben köyümden hiç ayrılamam
Özlerim bir avuç toprağını, taşını

NECİBE YÜCE

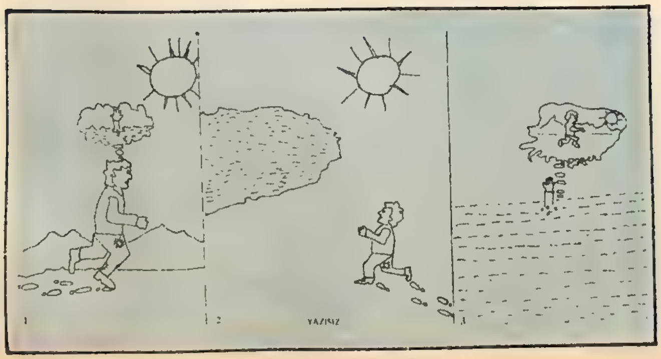

Orkun Gazioğlu

bilmeceler

- Bir fil ağacın arkasına niçin saklanır ?
- Ramazanda yenince orucu bozmayan şey nedir?
- Bir fil ağaca nasıl tırmanır ?
- Türkiye'de tütün ilk defa nereye ekildi ?
- İzmir'den üzüm gelir, ondan sonra ne gelir ?
- Tren hangi istasyonda durmaz ?
- Kedi ile kaleci arasında ne fark vardır ?
- Ağzınızdan pazar, salı, cuma kelimeleri çıkmadan peş peşe gelen üç gün sayınız.
- Hangi kuşağı belimize bağlamayız ?
- Kırıldığı zaman sevindiğimiz şey nedir ?
- Yerde zıplamayan top hangisidir ?
- Yanlışlıkla mürekkep içen çocuğa ne yapmalıyız ?

AYDIN ALPTÜRK – NEZİH YILMAZ

CEVAPLAR

Karıncaya çelme takmak için Dayak* Küçük bir dala oturur, büyümesini bekler* Toprağa* 11* Benzin* Biri tuttuğunu yer, biri tutamadığını* Dün, bugün, yarın* Gökkuşağı* Rekor* Kartopu* Kurutma kağıdını yutturmalıyız.*

YASİN

kalecilik öğretiyor

Kaleciliğe başladığım zamanlar, hocalarım bana hep aynı şeyi söylemişlerdi :

"Unutma, kaleciliğin iki temel kuralı vardır: (1) Topu sımsıkı kavrayıp göğsüne götüreceksin; (2) Vücudun topun arkasında olacak."

Gerçekten de kaleciliğin "altın kuralları"dır bunlar. Maçlarda dikkat edin... Gol yiyen kaleci, çoğu kere ya topu sımsıkı kavrayıp göğsüne götürememiştir ya da vücudu topun arkasında değildir.

Gelecek hafta, havadan gelen topların nasıl tutulacağını göreceğiz.

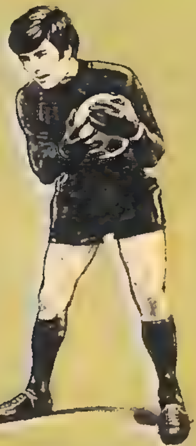

Resim 1

Resim 1 — Top göğsünüze doğru gelirse, hafifçe öne doğru eğilin. Eğilmezseniz, top vücudunuzu geriye itip dengenizi bozabilir. Topu sımsıkı kavrayın. Bazı kaleciler sürekli olarak eldiven giyerler. Yağışlı havalarda topun kaymaması için eldiven giymek yerinde olabilir. Ama kuru havalarda topu çıplak elle yakalamak daha güvenlidir. Unutmadan burada belirteyim : Top havadan bile gelse, yakalar yakalamaz göğsünüze götürmeniz gerek.

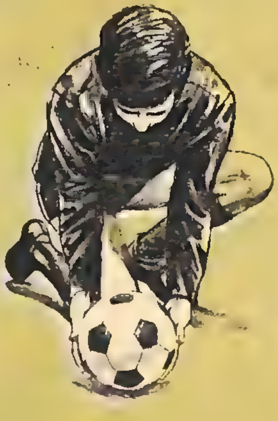

Resim 2

Resim 2 — Bazı toplar yerden gelir. Yakalaması en kolay toplar, yerden gelen toplardır sanılır. Bana kalırsa hiç de öyle değildir. Kaleci, yerden gelen topları da önemsemelidir. Resme bakıp kalecinin ayaklarının duruşunu inceleyin. Bu durumda, topu elinizden kaçırsanız bile, "bacak arasından" gol yemezsiniz. Top ayağınıza çarpar.

Resim 3 — Top gelir gelmez, iki elinizle, resimde görüldüğü gibi, sımsıkı yakalayıp göğsünüze götürün. Sonra ayağa kalkın, Resim 1'deki duruma geçin. Bacaklarınızı açın. Böylece, karşı takım oyuncusu size çarparsa direnciniz önceden artmış olur.

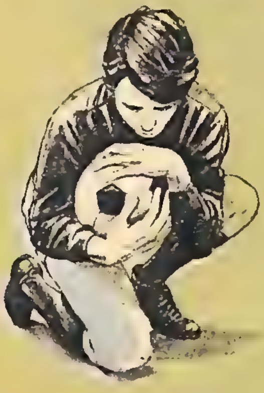

Resim 3

Bu çalışmaları bir arkadaşınızla yapın. Arkadaşınız topu size elle atsın. Sonra siz topu elle atarak arkadaşınızı çalıştırın. Daha sonra birbirinizi ayakla çalıştırabilirsiniz.

Gelecek Hafta **YASİN** Havadan gelen topların nasıl tutulacağını sizlere öğretecek.

hokus mokus pokus

DEVRİM ALPÖGE

kesilmeyen ip

— Bakın elimde bir ip var. Uçlarıyla birlikte tam ortasından tutacağım. Görüyorsunuz, tuttum işte. Şurada bir makas olacak. Onu buraya getirin. İpi tam ortasından kesin. Kestiniz mi? Tamam mı? İp ortasından kesildi değil mi? Şimdi de şu ucunu tutun ve çekmeye başlayın. Ben kestiğimiz ipi avucumda yeniden yapıştıracağım. Hokus... Mokus... Pokus... İşte ip yeniden eski haline döndü.

Gerçekten de seyirciler kesildiğini gördükleri ipin kesilmemiş olduğunu şaşkınlıkla izleyeceklerdir.

Bunu nasıl mı yaptım ?

"Şurada makas olacak," dediğim zaman seyircinin dikkati başka yere kaydı; ben de o sırada, resimdeki gibi, ipi tuttuğum yeri değiştirdim. Böylece seyirci, ipi ucuna yakın bir yerden kesmiş oldu. O küçük parçayı da avucuma sakladığım için kimse bir şey anlamadı.

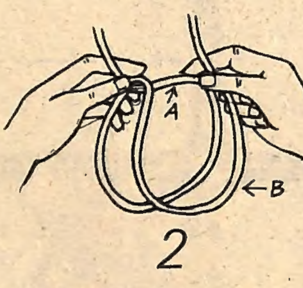

2

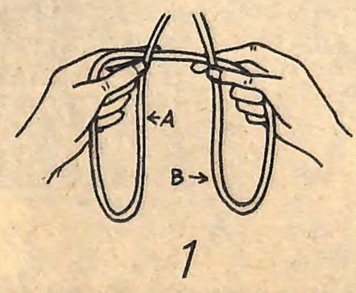

1

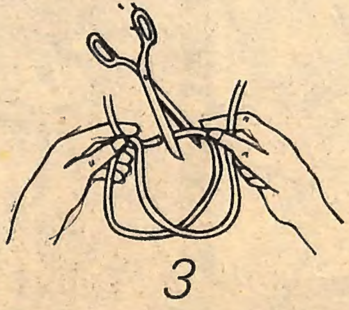

3

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz?Bize adınızı,adresinizi,nelerle ilgilendiğinizi yazın...bu köşede yayımlayalım

- **SERHUN İNAL** : Yaşım 11. Pul ve kartpostal biriktiririm. Hayvanlarla ilgilenirim. Fenerbahçeliyim. Yurdumuzun çeşitli yörelerinden arkadaş edinmek istiyorum.
  Adres : Şair Sırrı Hanım Sok. Ekinci Apt No: 19 K. 4 DİYARBAKIR
- **CEM TANRIVERDİ** : Yaşım 10. Futbolu, kitap okumayı severim. Fenerbahçeliyim. Mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : Yoncalı sok. No: 13 Kuştepe – İSTANBUL
- **TÜLİN CAN** : Yaşım 11. Pul biriktirmeyi, kitap okumayı, resim yapmayı, bisiklete binmeyi severim. Fenerbahçeliyim. Yazışmak istiyorum.
  Adres : Teyyareci M. Ali bey cad. No: 172 BURSA
- **İSMAİL KABA** : Yaşım 15. Öykü, şiir yazmayı ve resim yapmayı severim. Ayrıca futbol ve masa tenisi oynarım. Galatasaraylıyım. Bir mektup arkadaşım olsun isterim.
  Adres : Kasım Günani mah. Sultan Çeşme cad. No: 60/1 Balat – İSTANBUL
- **FİKRET BARKURT** : Yaşım 10. Kitap okumayı çok severim. Pul ve kartpostal koleksiyonu yapıyorum. İlkokul öğrencisiyim. Mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : Kodaman sok. Mısırlı Zeynep apt Nişantaş – İSTANBUL
- **EMRE ERTEM** : Yaşım 13. Pul biriktirmek, müzik dinlemek, modelcilikle uğraşmak başlıca zevklerimdendir. Benimle mektuplaşmak istiyen olursa sevinirim.
  Adres : Vali konağı cad. Birlik Apt. No: 159/10 Nişantaşı – İSTANBUL
- **SAFA ÜNVER** : Yaşım 11. İlkokul öğrencisiyim. Futbol oynamayı, film seyretmeyi, kitap okumayı çok severim. Bir mektup arkadaşı edinmek istiyorum.
  Adres : Kurtuluş ilkokulu sınıf 5/D No: 552 Hacıbektaş – NEVŞEHİR
- **GÖKSU BABAYİĞİT** : Yaşım 9. Kitap okumasını sever, sporla ilgilenirim. Galatasaraylıyım. Dergi okurlarıyla mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : 29. sok. No: 2/1 Bahçelievler – ANKARA
- **İSMET TAMER ÖZBEK** : Spor, hayvanlar ve uzayla ilgilenirim. Televizyon seyretmeyi, kitap okumayı severim. Yaşamayı seven bir arkadaşla yazışmak istiyorum.
  Adres: Kurtuluş mah. Şifa sok. No: 46 Soma – MANİSA
- **OKTAY EKE** : Yaşım 11. Öykü ve şiir yazarım. Kart koleksiyonu yapar, kitap okurum. Dergi okuru kardeşlerimle yazışmak istiyorum.
  Adres : Kaşif Acar cad. Karadeniz çarşısı K: 4 D: 8 BANDIRMA

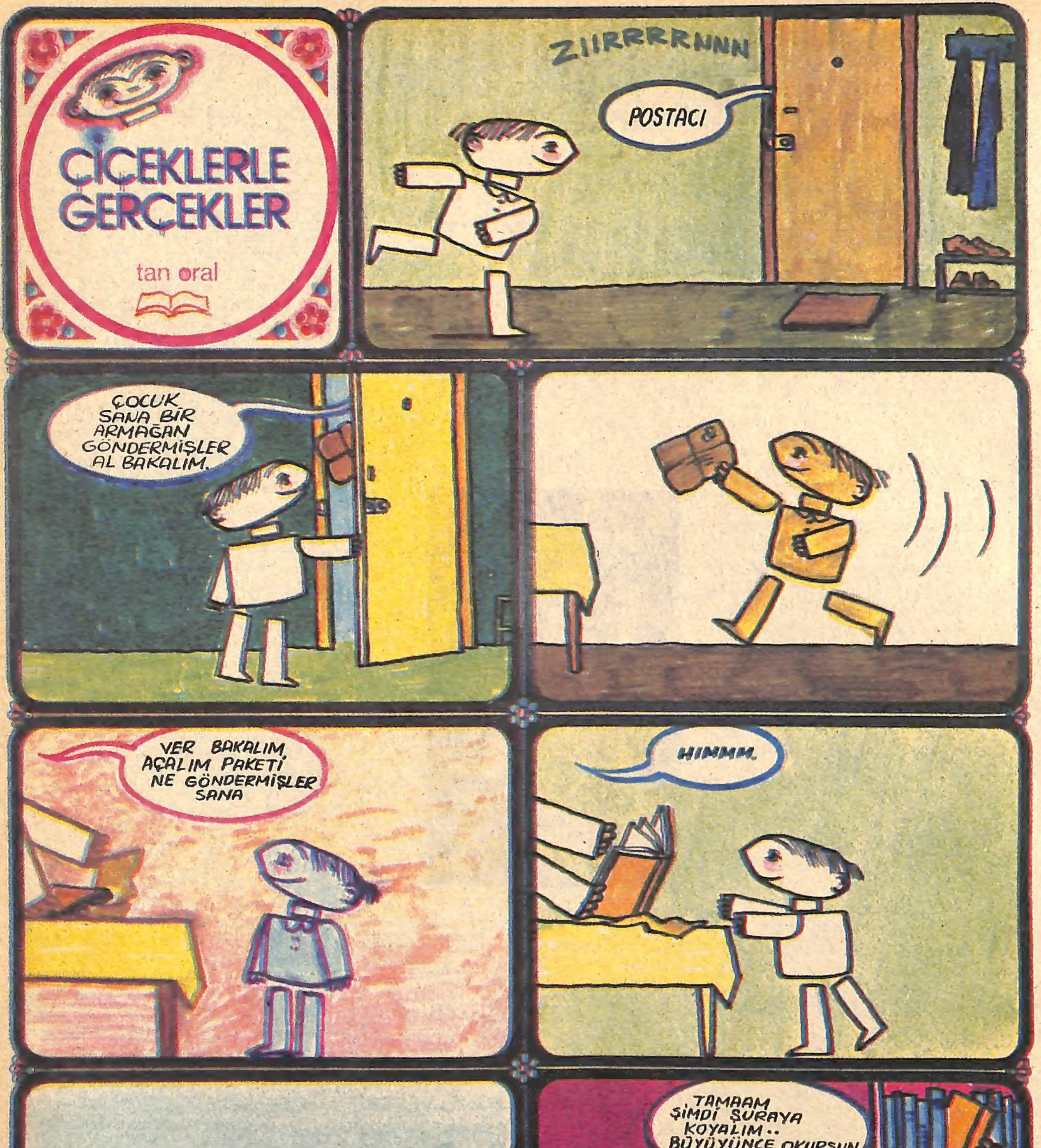
ÇİÇEKLERLE GERÇEKLER
tan oral
ZIIRRRRNNN
POSTACI
ÇOCUK SANA BİR ARMAĞAN GÖNDERMİŞLER AL BAKALIM.
VER BAKALIM AÇALIM PAKETİ NE GÖNDERMİŞLER SANA
HIMMM.
TAMAAM ŞİMDİ ŞURAYA KOYALIM.. BÜYÜYÜNCE OKURSUN.

Milliyet
YAYINLARI

çocuk kitapları dizisi

son 20 kitap

Milliyet YAYINLARI
ÇOCUK KITAPLARI DIZISI
Artık Okul Yok
Milliyet YAYINLARI
ÇOCUK KITAPLARI DIZISI
Karlar Ülkesi
Milliyet YAYINLARI
ÇOCUK KITAPLARI DIZISI
uğurlu tatil
Milliyet YAYINLARI
ÇOCUK KITAPLARI DIZISI
Renkli Ülkeler
Selma Mine

Mümtaz Zeki Taşkın
ÇİTLEMBİK KIZ
No 90 / 15 lira

Mehmet Seyda
BİR GÜN BÜYÜYECEKSİN
No 91 / 15 lira

İbrahim Örs
ALMANYA ÖYKÜSÜ
No 92 / 15 lira

Mehmet Emin Töreci
YUSUF'UN KARGASI
No 93 / 15 lira

Şükrü Enis Regü
UYUYAN GÖLGE
No 94 / 15 lira

Hakkı Özkan
OKYANUS ÇOCUKLARI
No 95/ 15 lira

Selma Lagerlöf
KARLAR ÜLKESİ
No 96 / 20 lira

Roger Collinson
ARTIK OKUL YOK
No 97 / 15 lira

Sadık Fehimoğlu
HOROZ PAŞA
No 98 / 15 lira

Şevket Bilgisel
BIÇAKLI KARTAL
No 99 / 15 lira

Mümtaz Zeki Taşkın
ÖRDEK ÖMER
No 100 / 20 lira

Mehmet Seyda
ÇİKOLATA
No 101 / 15 lira

Burhan Günel
AĞLAMA BEBEĞİM
No 102 / 15 lira

Ulufer Şahin
BONCUK
No 103 / 15 lira

Enid Blyton
KAYIP HAZİNE
No 104 / 20 lira

Sahap Sıtkı
GÖKKUŞAĞI
No 105 / 15 lira

Nuri Onat
UĞURLU TATİL
No 106 / 15 lira

Selma Mine
RENKLİ ÜLKELER
No 107 / 20 lira

C. Day Lewis
KORKUSUZ ÇOCUKLAR
No 108 / 15 lira

Mükerrem Kâmil Su
ATA'NIN ROMANI
No 109 / 20 lira

Bütün kitaplar ciltli
ve resimlidir

ÜLKELER
ANSİKLOPEDİSİ
⑪

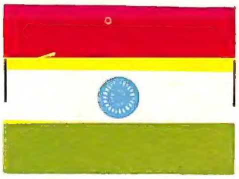

HİNDİSTAN

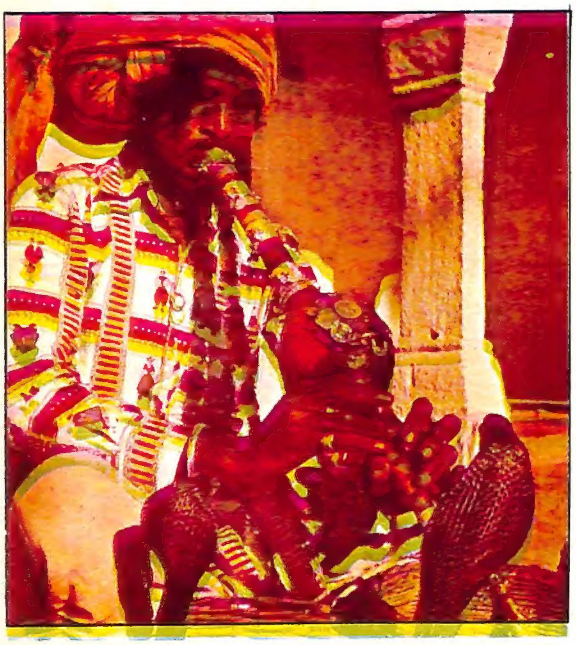

Yılan oynatan bir Hint fakiri

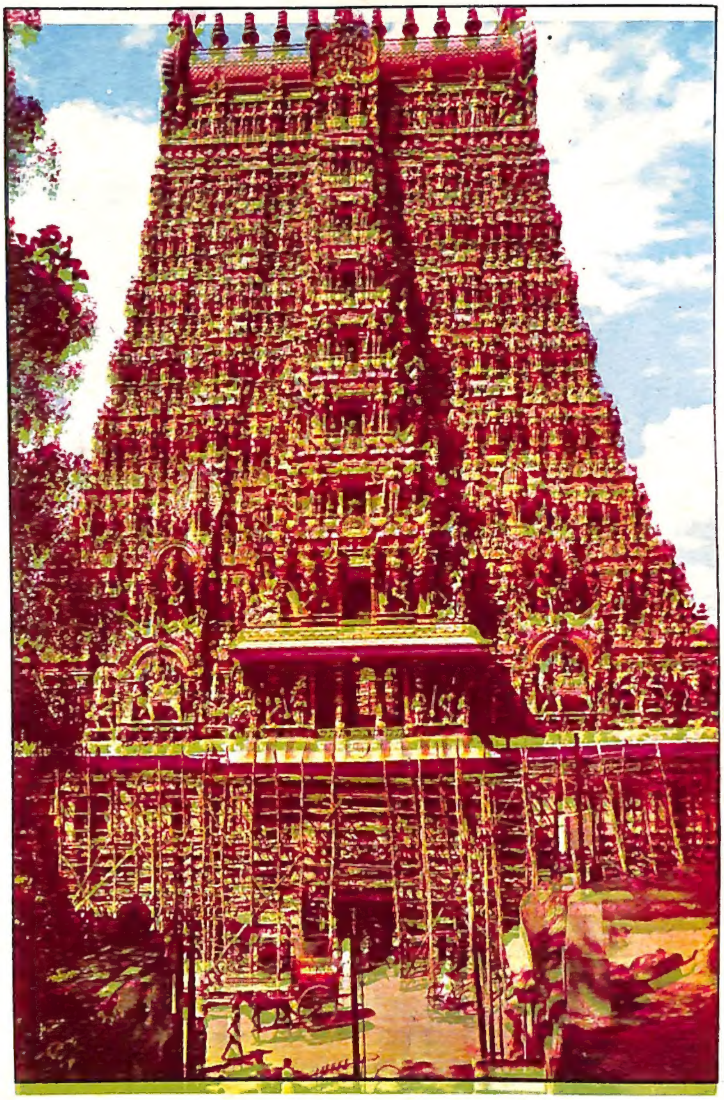

Madras'da bir tapınak

- Devlet adı: Bhartiya Ganrajya ya da Bharat ka Ganatantra (Hindistan Cumhuriyeti).
- Nüfus : 586,266,000 (1974).
- Alan : 3,287,590 kilometre kare.
- Dil : Hindi *(resmi)*, Telugu, Bengali, Marathi, Tamil, Urdu.
- Din : Hindu, İslâm.
- Başkent : Yeni Delhi.
- Büyük kentler : Bombay, Dehli, Kalkütta, Madras.
- En yüksek dağ : Nanda Devi (7817 metre).
- Önemli akarsular : Ganj, Brahmaputra.
- İklim : Güneyde tropikal, kuzeyde sert ve soğuk.
- Ürünler : Pirinç, buğday, jüt, pamuk, patates, şeker kamışı, çay.
- Para birimi : Rupi.
- Telefon sayısı : 1,689,528 (1975).
- Radyo sayısı : 14,075,000 (1975).
- TV sayısı : 162,724 (1975).
- Karayollarının uzunluğu : 1,021,819 kilometre.
- Demiryollarının uzunluğu : 60,208 kilometre.
- Okuma-yazma bilmeyenler : % 72.2.
- Ortalama hayat uzunluğu : Erkeklerde 47.8 yıl, kadınlarda 46.5 yıl.

Bir Hintli baba ile kızı